

SEANCES DU JEUDI 12 JUILLET 1990
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 12 JULI 1990ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU SOIR
AVONDVERGADERING

SOMMAIRE:

PROJETS ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi relatif aux mutualités et aux unions nationales de mutualités.

Examen et vote d'articles, p. 2615.

A l'article 7: *Orateurs*: M. De Backer, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2617.

A l'article 14: *Orateurs*: M. De Backer, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2619.

A l'article 27: *Orateur*: M. De Backer, p. 2623.

A l'article 30: *Orateurs*: M. Hasquin, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2624.

A l'article 32: *Orateurs*: M. de Clippele, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2624.

A l'article 39: *Orateurs*: M. De Backer, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2626.

A l'article 43: *Orateurs*: MM. de Clippele, De Backer, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2627.

A l'article 49: *Orateurs*: M. De Backer, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2629.

A l'article 51: *Orateurs*: MM. de Clippele, Hasquin, M. Busquin, ministre des Affaires sociales, p. 2631.

A l'article 55: *Orateur*: M. de Clippele, p. 2634.

Projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, et la loi du 5 avril 1955 relative aux traitements des titulaires d'une fonction au Conseil d'Etat.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

INHOUDSOPGAVE:

ONTWERPEN EN VOORSTEL VAN WET (Beraadslaging):

Ontwerp van wet betreffende de ziekenfondsen en de landbonden van ziekenfondsen.

Beraadslaging en stemming over artikelen, blz. 2615.

Bij artikel 7: *Sprekers*: de heer De Backer, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2617.

Bij artikel 14: *Sprekers*: de heer De Backer, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2619.

Bij artikel 27: *Spreker*: de heer De Backer, blz. 2623.

Bij artikel 30: *Sprekers*: de heer Hasquin, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2624.

Bij artikel 32: *Sprekers*: de heer de Clippele, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2624.

Bij artikel 39: *Sprekers*: de heer De Backer, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2626.

Bij artikel 43: *Sprekers*: de heren de Clippele, De Backer, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2627.

Bij artikel 49: *Sprekers*: de heer De Backer, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2629.

Bij artikel 51: *Sprekers*: de heren de Clippele, Hasquin, de heer Busquin, minister van Sociale Zaken, blz. 2631.

Bij artikel 55: *Spreker*: de heer de Clippele, blz. 2634.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, en de wet van 5 april 1955 inzake de wedden van de ambtsdragers bij de Raad van State.

Proposition de loi insérant dans les lois coordonnées du 12 janvier 1973 sur le Conseil d'Etat, un article 25bis relatif à la requête en intervention.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Tant, rapporteur, Vandenhautte, Cerexhe, Suykerbuyk, Mmes Aelvoet, Nélis, M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales, p. 2640.

Discussion et vote d'articles, p. 2650.

A l'article 8: *Orateurs*: M. Vandenhautte, M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales, p. 2653.

A l'article 12bis (nouveau): *Orateur*: M. Vandenhautte, p. 2655.

A l'article 18: *Orateur*: M. Suykerbuyk, p. 2656.

Proposition de loi modifiant le titre II, chapitres III et IV, de la loi communale.

Orateurs: M. Desmedt (*rappel au règlement*), M. le Président, M. Vandenhautte, p. 2657.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Suykerbuyk, rapporteur, Vandenhautte, Cardoen, Van Hooland, Swinnen, Flagothier, M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales, p. 2657.

Discussion et vote des articles, p. 2662.

A l'article 3: *Orateurs*: M. Desmedt, M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales, p. 2662.

A l'article 12: *Orateurs*: M. Mouton, M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales, p. 2664.

Voorstel van wet tot invoeging in de gecoördineerde wetten van 12 januari 1973 op de Raad van State van een artikel 25bis betreffende het vorderen van de tussenkomst.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Tant, rapporteur, Vandenhautte, Cerexhe, Suykerbuyk, de dames Aelvoet, Nélis, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, blz. 2640.

Beraadslaging en stemming over artikelen, blz. 2650.

Bij artikel 8: *Sprekers*: de heer Vandenhautte, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, blz. 2653.

Bij artikel 12bis (nieuw): *Spreker*: de heer Vandenhautte, blz. 2655.

Bij artikel 18: *Spreker*: de heer Suykerbuyk, blz. 2656.

Voorstel van wet tot wijziging van titel II, hoofdstukken III en IV van de gemeentewet.

Sprekers: de heer Desmedt (*beroep op het reglement*), de Voorzitter, de heer Vandenhautte, blz. 2657.

Algemene beraadslaging. — *Sprekers*: de heren Suykerbuyk, rapporteur, Vandenhautte, Cardoen, Van Hooland, Swinnen, Flagothier, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, blz. 2657.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 2662.

Bij artikel 3: *Sprekers*: de heer Desmedt, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, blz. 2662.

Bij artikel 12: *Sprekers*: de heer Mouton, de heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, blz. 2664.

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 20 heures.
De vergadering wordt geopend te 20 uur.

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE ZIEKEN-
FONDSEN EN DE LANDSBONDEN VAN ZIEKEN-
FONDSEN

Beraadslaging en stemming over artikelen

PROJET DE LOI RELATIF AUX MUTUALITES ET AUX
UNIONS NATIONALES DE MUTUALITES

Examen et vote d'articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het ontwerp van wet betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.

Nous abordons l'examen des articles du projet de loi relatif aux mutualités et aux unions nationales de mutualités.

Je signale qu'une série d'amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles du projet de loi en discussion.

Ik deel u mee dat een reeks amendementen ondertekend door minder dan drie leden, zijn ingediend op verscheidene artikelen van het in behandeling zijnde ontwerp van wet.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés?

Mag ik aannemen dat deze amendementen gesteund worden? (*Talrijke leden staan op.*)

Aangezien deze amendementen reglementair gesteund worden, maken ze deel uit van de bespreking.

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

Artikel 1 luidt:

Hoofdstuk I. — Algemene bepalingen

Artikel 1. Deze wet stelt de voorwaarden vast waaraan de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen moeten beantwoorden om rechtspersoonlijkheid te bekomen, bepaalt hun opdrachten en de basisregels voor hun werking en organiseert het toezicht waaraan zij zijn onderworpen.

Chapitre 1er. — Dispositions générales

Article 1er. La présente loi fixe les conditions auxquelles les mutualités et les unions nationales de mutualités doivent satisfaire pour obtenir la personnalité juridique, détermine leurs missions et les règles de base de leur fonctionnement et organise la tutelle à laquelle elles sont soumises.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 2 luidt:

Afdeling 1. — De ziekenfondsen

Art. 2. § 1. De ziekenfondsen zijn verenigingen van natuurlijke personen die het bevorderen van het fysiek, psychisch en sociaal welzijn als streefdoel hebben in een geest van voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit. Zij oefenen hun activiteiten uit zonder winstoogmerk.

§ 2. De ziekenfondsen moeten een door de Koning te bepalen minimum aantal leden tellen.

De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder afwijkingen van het vereiste inzake het minimum aantal leden kunnen worden verleend.

De Koning stelt de wijze vast waarop door de ziekenfondsen wordt aangetoond dat zij aan het vereiste inzake het minimum aantal leden voldoen.

§ 3. Voor de toepassing van deze wet dient te worden verstaan onder:

— «Lid»: de gerechtigde, bedoeld in artikel 2, f), van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, uit wiens hoofde een recht op voordelen ontstaat;

— «Persoon ten laste»: persoon die recht op voordelen verkrijgt uit hoofde van het lid waarmee hij een bijzondere band heeft.

De Koning kan afwijkende regelen treffen ten aanzien van het begrip «lid», wat betreft de diensten van een ziekenfonds bedoeld in artikel 3, b), en c), van deze wet.

Section 1re. — Des mutualités

Art. 2. § 1er. Les mutualités sont des associations de personnes physiques qui, dans un esprit de prévoyance, d'assistance mutuelle et de solidarité, ont pour but de promouvoir le bien-être physique, psychique et social. Elles exercent leurs activités sans but lucratif.

§ 2. Les mutualités doivent compter un nombre minimum de membres à fixer par le Roi.

Le Roi détermine les conditions par lesquelles des dérogations peuvent être accordées en ce qui concerne l'exigence du nombre minimum de membres.

Le Roi fixe la manière par laquelle les mutualités prouvent qu'elles satisfont à l'exigence du nombre minimum de membres.

§ 3. Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par:

— «Membre»: le titulaire, visé à l'article 2, f), de la loi du 9 août 1963, instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, dans le chef duquel s'ouvre un droit aux avantages;

— «Personne à charge»: personne qui obtient le droit aux avantages du chef du membre avec lequel elle a un lien particulier.

Le Roi peut fixer des règles dérogeant à la définition de la notion de «membre», pour ce qui concerne les services d'une mutualité visés à l'article 3, b), et c), de la présente loi.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

«Paragraaf 2 van dit artikel te vervangen als volgt:

«§ 2. De ziekenfondsen moeten ten minste 6 000 leden tellen. De Koning bepaalt de voorwaarden waaronder afwijkingen van de vereiste van het minimum aantal leden kunnen worden verleend. Een landsbond van ziekenfondsen kan evenwel in elke provincie een aangesloten ziekenfonds hebben, ongeacht het aantal leden daarvan.»

«Remplacer le § 2 de cet article par ce qui suit:

«§ 2. Les mutualités doivent compter au moins 6 000 membres. Le Roi fixe les conditions auxquelles des dérogations peuvent être accordées en ce qui concerne l'exigence du nombre minimum de membres. Une union nationale de mutualités peut toutefois compter une mutualité affiliée dans chaque province, quel que soit le nombre de membres de cette mutualité.»

Het woord is aan mevrouw Herman.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verantwoording.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 2 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 2 sont réservés.

Artikel 3 luidt:

Art. 3. De ziekenfondsen moeten minstens een dienst oprichten die als doel heeft:

a) Het deelnemen aan de uitvoering van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, geregeld bij de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering indien zij hiervoor toelating hebben gekregen van de landsbond;

b) Het financieel tussenkomen voor hun leden en de personen te hunnen laste, in de kosten voortspruitend uit de preventie en behandeling van ziekte en invaliditeit of het toekennen van uitkeringen in geval van arbeidsongeschiktheid of wanneer zich een toestand voordoet waarbij het fysiek, psychisch of sociaal welzijn bedoeld in artikel 2 kan worden bevorderd;

c) Het verlenen van hulp, voorlichting, begeleiding en bijstand met het oog op het bevorderen van het fysiek, psychisch of sociaal welzijn, onder meer bij het vervullen van de opdrachten vermeld onder a) en b).

Zij kunnen slechts rechtspersoonlijkheid verkrijgen of behouden op voorwaarde dat zij deelnemen aan de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering bedoeld onder a) en minstens een van de diensten bedoeld onder b) inrichten.

Art. 3. Les mutualités doivent instaurer au moins un service qui a pour but :

a) La participation à l'exécution de l'assurance maladie-invalidité obligatoire, réglée par la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, pour autant qu'elles aient reçu dans ce but une autorisation de l'union nationale;

b) L'intervention financière pour leurs affiliés et les personnes à leur charge, dans les frais résultant de la prévention et du traitement de la maladie et de l'invalidité ou l'octroi d'indemnités en cas d'incapacité de travail ou lorsque se produit une situation en vertu de laquelle le bien-être physique, psychique ou social visé à l'article 2 peut être encouragé;

c) L'octroi d'aide, d'information, de guidance et d'assistance en vue de promouvoir le bien-être physique, psychique et social, entre autre par l'accomplissement des missions visées sous a) et b).

Elles ne pourront obtenir ou maintenir la personnalité juridique qu'à condition de participer à l'assurance maladie-invalidité obligatoire visée sous a) et d'instituer au moins un des services visés sous b).

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor :

« Dit artikel te vervangen als volgt :

« § 1. De ziekenfondsen hebben tot doel :

a) Op te treden als uitsluitend uitvoeringsorgaan van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, geregeld bij de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering;

b) De vrije verzekering te organiseren voor de kleine risico's voor zelfstandigen, onder de hierna bepaalde voorwaarden;

c) De vrije verzekering te organiseren voor elk ziekte- en invaliditeitsrisico, andere dan bedoeld onder a) en dit onder dezelfde voorwaarden als de andere verzekeringsinstellingen die dezelfde risico's verzekeren maar die niet onder de wet van 9 augustus 1963 vallen;

d) Preventieve gezondheidsacties te voeren die de ziekte- en invaliditeitsrisico's, bedoeld onder a) en b), kunnen voorkomen of verminderen.

De ziekenfondsen kunnen slechts rechtspersoonlijkheid verkrijgen of behouden op voorwaarde dat zij deelnemen aan de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering als bedoeld onder a).

§ 2. De ziekenfondsen mogen geen organisatie voor zorgverstreking, onder welke vorm ook, oprichten of beheren.

§ 3. Indien een ziekenfonds een dienst opricht met een doel, anders dan bedoeld in § 1, a), b) of c), dan moet die dienst een eigen rechtspersoonlijkheid bezitten die onderscheiden is van die van het ziekenfonds. »

« Remplacer cet article par ce qui suit :

« § 1er. Les mutualités ont pour but :

a) D'agir en tant qu'organe d'exécution exclusif de l'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, régie par la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité;

b) D'organiser l'assurance libre des petits risques pour les travailleurs indépendants, aux conditions définies ci-après;

c) D'organiser l'assurance libre pour tout risque de maladie et d'invalidité autre que ceux visés au littéra a), et ce aux mêmes conditions que les autres organismes assureurs qui assurent les mêmes risques mais qui ne sont pas soumis à la loi du 9 août 1963;

d) De mener des actions sanitaires préventives qui sont susceptibles de prévenir ou de réduire les risques de maladie et d'invalidité visés aux littéras a) et b).

Les mutualités ne pourront obtenir ou conserver la personnalité juridique qu'à condition de participer à l'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, visée au littéra a).

§ 2. *Les mutualités ne peuvent créer ou gérer aucune organisation prestataire de soins, sous quelque forme que ce soit.*

§ 3. *Si une mutualité crée un service auquel elle assigne un but autre que ceux visés au § 1er, a), b) ou c), ce service doit être doté d'une personnalité juridique distincte de celle de la mutualité. »*

Het woord is aan mevrouw Herman.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, ook voor dit amendement verwijs ik naar mijn verantwoording.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 3 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 3 sont réservés.

Art. 4. Elk ziekenfonds moet bij een landsbond aansluiten. Een ziekenfonds kan slechts bij één landsbond zijn aangesloten.

Art. 4. Toute mutualité doit s'affilier auprès d'une union nationale. Une mutualité ne peut s'affilier qu'à une seule union nationale.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. § 1. De algemene vergadering van elk ziekenfonds kan, met inachtneming van de regels inzake statutenwijziging, zoals bedoeld in artikel 10 van deze wet, beslissen naar een andere landsbond over te gaan, voor zover deze laatste hiermee akkoord gaat.

§ 2. Vooraleer zijn in artikel 11 bedoeld advies te verlenen, raadpleegt de Controledienst de betrokken landsbonden en kan, met het oog op de vrijwaring van de rechten van de leden en de personen te hunnen laste zowel van het betrokken ziekenfonds als van andere ziekenfondsen die hierbij een direct of indirect belang hebben, voorwaarden aan de mutatie verbinden, zoals inzonderheid de voorafgaande vereffening van alle schulden of andere verplichtingen tegenover de landsbond die het ziekenfonds wil verlaten.

De minister die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, hierna « de minister » genoemd, dient zich uit te spreken binnen drie maanden nadat hij het verzoek tot mutatie ontvangen heeft; na het verstrijken van deze termijn wordt de mutatie geacht goedgekeurd te zijn.

§ 3. De mutatie kan slechts uitwerking hebben op 1 januari volgend op de datum van de goedkeuring bedoeld in artikel 11.

Art. 5. § 1er. L'assemblée générale de chaque mutualité peut, en tenant compte des règles relatives aux modifications de statuts telles que prévues à l'article 10 de la présente loi, décider de muter vers une autre union nationale pour autant que celle-ci soit d'accord à ce propos.

§ 2. Avant de remettre son avis visé à l'article 11, l'Office de contrôle consulte les unions nationales concernées et peut, en vue de sauvegarder les droits des membres et des personnes à leur charge tant de la mutualité concernée que d'autres mutualités directement ou indirectement concernées, poser des conditions à la mutation et notamment celle d'avoir apuré préalablement toute dette ou autre obligation envers l'union nationale que la mutualité veut quitter.

Le ministre ayant la Prévoyance sociale dans ses attributions, ci-après dénommé « le ministre », se prononce endéans les trois mois après avoir reçu la demande de mutation; à l'expiration de ce délai, la mutation est censée avoir été approuvée.

§ 3. La mutation ne peut sortir ses effets qu'au 1er janvier qui suit la date de l'approbation visée à l'article 11.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 2. — De landsbonden van ziekenfondsen

Art. 6. De landsbonden van ziekenfondsen, hierna « landsbonden » genoemd, zijn verenigingen van ten minste vijf ziekenfondsen met hetzelfde streefdoel als bedoeld in artikel 2 en met dezelfde opdrachten als die bepaald in artikel 3 van deze wet en die krachtens de hiervoor genoemde wet van 9 augustus 1963 gemachtigd zijn, als verzekeringsinstellingen, mee te werken aan de uitvoering van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Section 2. — Des unions nationales de mutualités

Art. 6. Les unions nationales de mutualités, ci-après dénommées « unions nationales », sont des associations d'au moins cinq mutualités ayant le même but que celui visé à l'article 2 et les mêmes missions que celles fixées à l'article 3 de la présente loi et qui, en vertu de la loi du 9 août 1963 précitée, sont autorisées, en tant qu'organismes assureurs, à contribuer à l'exécution de l'assurance maladie-invalidité obligatoire.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 7 luidt:

Art. 7. § 1. De landsbonden zijn verantwoordelijk voor de goede uitvoering van de verplichtingen die hun krachtens voornoemde wet van 9 augustus 1963 zijn opgelegd.

Zij kunnen aan de aangesloten ziekenfondsen toelating geven voor de uitvoering van sommige taken die voortvloeien uit de uitvoering van genoemde wet.

Deze toelating moet voldoen aan bepaalde voorwaarden die kunnen gewijzigd worden.

De raad van bestuur van de landsbond kan de toelating weigeren en een gegeven toelating intrekken indien het ziekenfonds de voorwaarden waaronder de toelating is gegeven, niet respecteert. Deze beslissing waarbij de toelating wordt geweigerd of ingetrokken moet worden gemotiveerd.

Het ziekenfonds kan tegen voormelde beslissingen in beroep gaan bij de minister binnen vijftien kalenderdagen volgend op de betekening ervan.

De minister beslist, op eensluidend advies van de Controle dienst, binnen dertig kalenderdagen volgend op het beroep.

§ 2. De landsbonden kunnen voor de leden van alle of van sommige bij hen aangesloten ziekenfondsen één of meer diensten of activiteiten bedoeld in artikel 3, b) en c), organiseren. De ziekenfondsen zijn gehouden de beslissingen genomen door de landsbonden betreffende genoemde diensten of activiteiten, na te leven.

§ 3. Onverminderd het bepaalde in § 1 van dit artikel, kan de landsbond, indien deze vaststelt dat een bij hem aangesloten ziekenfonds niet handelt volgens de statutaire doelstellingen of de verplichtingen opgelegd door deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de voorwaarden van de in § 1 bedoelde toelating, niet respecteert, het ziekenfonds bevelen de toestand te regelen binnen de door hem te bepalen termijn.

Bij gebrek aan een regeling binnen de gestelde termijn kan de landsbond de uitoefening opschorten van de bevoegdheden van de organen van het betrokken ziekenfonds en deze in zijn plaats uitoefenen gedurende een welbepaalde en hernieuwbare periode.

§ 4. De landsbonden mogen het voorhuwelijkssparen organiseren.

Art. 7. § 1er. Les unions nationales sont responsables de la bonne exécution des obligations qui leur incombent en vertu de la loi du 9 août 1963 précitée.

Elles peuvent donner l'autorisation aux mutualités qui leur sont affiliées d'exécuter certaines tâches découlant de l'application de la loi susnommée.

Cette autorisation doit satisfaire à certaines conditions qui peuvent être modifiées.

Le conseil d'administration de l'union nationale peut refuser l'autorisation et retirer l'autorisation accordée si la mutualité n'en respecte pas les conditions. Cette décision par laquelle l'autorisation est refusée ou retirée doit être motivée.

La mutualité peut interjeter appel de cette décision auprès du ministre dans les quinze jours civils de la notification de la décision.

Le ministre prend une décision dans les trente jours civils qui suivent l'appel, sur avis conforme de l'Office de contrôle.

§ 2. Les unions nationales peuvent, au profit des membres de toutes ou de certaines des mutualités qui leur sont affiliées, organiser un ou plusieurs services ou activités visés à l'article 3, b) et c). Les mutualités sont tenues au respect des décisions prises par les unions nationales en ce qui concerne lesdits services ou activités.

§ 3. Sans préjudice des dispositions du § 1er de cet article, l'union nationale qui constate qu'une mutualité affiliée n'agit pas suivant ses objectifs statutaires ou ne respecte pas les obligations imposées par la présente loi ou ses arrêtés d'exécution, en ce compris les conditions de l'autorisation visée au § 1er, peut ordonner à la mutualité de régulariser la situation dans un délai qu'elle détermine.

A défaut de régularisation dans le délai imparti, l'union nationale peut décider de suspendre l'exercice des compétences des organes de la mutualité concernée et peut s'y substituer pendant une période déterminée et renouvelable.

§ 4. Les unions nationales peuvent organiser l'épargne pré-nuptiale.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgende amendementen voor:

« Paragraaf 4 van dit artikel te doen vervallen. »

« Supprimer le § 4 de cet article. »

Subsidiair:

« Paragraaf 4 van dit artikel aan te vullen met de woorden:

« Doch onder toepassing van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden. »

Subsidiairement:

« Compléter le § 4 de cet article par les mots:

« Dans le respect de la loi du 10 juin 1964 sur les appels publics à l'épargne. »

Het woord is aan de heer De Backer.

De heer De Backer. — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben het amendement reeds toegelicht in de commissie. Ik wijs erop dat wij een zeer groot aantal amendementen hadden ingediend tijdens de behandeling van het ontwerp in de commissie. Wij hebben echter dat aantal teruggebracht tot de enkele amendementen die de essentie weergeven van onze gedachtengang; de technische amendementen hebben wij weggelaten. Het amendement bij artikel 7 kan niet als een technisch amendement worden beschouwd, het strekt ertoe paragraaf 4 van dit artikel te schrappen.

U hebt, mijnheer de minister, in de commissie zelf gezegd dat het sparen eigenlijk een financiële verrichting is, geen essentiële activiteit dus, en niet 100 pct. in overeenstemming met de doelstellingen zoals die in artikel 3 worden geformuleerd. Ik vraag mij dan ook af waarom wij hier een fetisj behouden. Daarom stellen wij voor paragraaf 4 van het artikel te schrappen. Indien dit amendement niet zou worden aanvaard, stellen wij in een subsidiair amendement voor aan paragraaf 4 de volgende tekst toe te voegen: « Doch onder toepassing van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden. » Zoals wij ook in de commissie hebben gezegd, is het onze bedoeling met deze toevoeging aan de tekst oneerlijke mededinging te voorkomen.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur De Backer, ces amendements sont, je pense, les mêmes que ceux déposés en commission.

M. De Backer. — Il s'agit d'une partie des amendements déposés en commission. Nous avons gardé ceux que nous considérons comme essentiels.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Je vous ai répondu en commission que je ne pouvais pas accepter ces amendements parce que, dans un certain nombre de cas, ils visent à modifier ou à restreindre le champ d'activité. Pour nous, le champ d'activité est celui défini par l'Organisation mondiale de la santé.

A partir du moment où l'on part de cet élément-là, il est difficile de définir d'autres bases, et, par conséquent, nous ne pouvons accepter ces amendements.

De Voorzitter. — De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 7 worden aangehouden.

Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 7 sont réservés.

Art. 8. De landsbonden vertegenwoordigen de bij hen aangesloten ziekenfondsen in de beheers-, advies- en overlegorganen die van overheidswege worden ingesteld.

Art. 8. Les unions nationales représentent les mutualités qui leur sont affiliées auprès des organes de gestion, d'avis et de concertation qui sont institués par les pouvoirs publics.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk II. — Statuten

Art. 9. § 1. De statuten van een ziekenfonds en van een landsbond moeten vermelden:

1° De door het ziekenfonds of de landsbond aangenomen benaming, alsmede de plaats van hun zetel, welke in België moet zijn gevestigd;

2° De doelstellingen van het ziekenfonds of van de landsbond;

3° De landsbond waarbij het ziekenfonds is aangesloten, wat de ziekenfondsen betreft;

4° De diensten welke worden georganiseerd, de voordelen die hierbij worden toegekend en de voorwaarden waaronder zij worden verleend;

5° De voorwaarden waaraan de leden en de personen te hunnen laste dienen te voldoen om stemgerechtigd te zijn;

6° De voorwaarden en de procedure van toelating, ontslag en uitsluiting van de leden;

7° Het bedrag van de door de leden te storten bijdragen;

8° De procedureregeling in verband met de stemming;

9° De vergoedingen die eventueel aan de bestuurders worden toegekend.

Het ziekenfonds en de landsbond zijn verplicht in alle reglementen, akten en contracten te vermelden dat onderhavige wet op hen van toepassing is.

§ 2. De statuten mogen geen bepalingen bevatten die toelaten een lid uit te sluiten omwille van de leeftijd of de gezondheidstoestand.

Verenigingen en vennootschappen die niet onder de toepassing van deze wet vallen, mogen geen benamingen gebruiken als « ziekenfonds », « ziekenkas », « mutualiteit », « mutualistisch » of andere die tot verwarring met de door de wet bedoelde ziekenfondsen kunnen leiden.

Het niet-naleven van voormelde bepaling wordt bestraft overeenkomstig artikel 65, § 2, van deze wet.

Chapitre II. — Des statuts

Art. 9. § 1er. Les statuts d'une mutualité et d'une union nationale doivent mentionner:

1° La dénomination adoptée par la mutualité ou l'union nationale, ainsi que le lieu de leur siège qui doit être établi en Belgique;

2° Les objectifs de la mutualité ou de l'union nationale;

3° L'union nationale à laquelle la mutualité est affiliée, pour ce qui concerne les mutualités;

4° Les services qui sont organisés, les avantages qui sont accordés et les conditions dans lesquelles ils sont octroyés;

5° Les conditions auxquelles les membres et les personnes à leur charge doivent satisfaire pour avoir voix délibérative;

6° Les conditions et la procédure d'admission, de démission et d'exclusion des membres;

7° Le montant des cotisations à verser par les membres;

8° La procédure qui règle le vote;

9° Les indemnités éventuellement accordées aux administrateurs.

La mutualité et l'union nationale sont tenues de mentionner dans tous les règlements, actes et contrats, qu'elles sont soumises à la présente loi.

§ 2. Les statuts ne peuvent contenir des dispositions qui permettraient d'exclure un affilié en raison de son âge ou de son état de santé.

Les associations et sociétés qui ne sont pas soumises à l'application de la présente loi, ne peuvent utiliser de dénomination contenant les termes « mutuelle », « caisse de maladie », « mutualité », « mutualiste » ou autres qui pourraient prêter à confusion avec les mutualités visées par la loi.

Le non-respect de la disposition précitée est sanctionné conformément à l'article 65, § 2, de la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. De statuten van een ziekenfonds en van een landsbond kunnen enkel gewijzigd worden door de algemene vergadering die hiertoe bijeengeroepen wordt en beraadslaagt overeenkomstig de bij deze wet en de statuten bepaalde vormen. Er kan slechts tot statutenwijziging worden besloten indien de helft van de leden aanwezig zijn en de beslissing met de meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen wordt genomen.

Zo het vereiste aanwezigheidsquorum niet is bereikt, kan een tweede vergadering bijeengeroepen worden die geldig beraadslaagt welke ook het aantal aanwezige leden zij.

Art. 10. Les statuts d'une mutualité et d'une union nationale ne peuvent être modifiés que par l'assemblée générale convoquée à cet effet et qui délibère dans les formes prescrites par la présente loi et les statuts. Il ne peut être décidé sur toute modification des statuts que si la moitié des membres sont présents et que la décision est prise à la majorité des deux tiers des votes exprimés.

Si le quorum de présences exigé n'est pas atteint, une deuxième assemblée peut être convoquée qui délibère valablement quel que soit le nombre de membres présents.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. § 1. De statuten, de lijst van bestuurders alsmede de wijzigingen van de statuten en van die lijst worden toegestuurd aan de Controledienst. De minister keurt op eensluidend advies van de Controledienst, de statuten, de lijst van bestuurders en de wijzigingen ervan goed, binnen een termijn van ten hoogste vijftienveertig kalenderdagen vanaf de datum waarop de statuten, de lijst van bestuurders of de wijzigingen ervan aan de Controledienst werden toegestuurd. Deze termijn kan éénmaal worden hernieuwd, op initiatief van de Controledienst, die hiervan kennis geeft aan het ziekenfonds of de landsbond.

Na het verstrijken van die termijn wordt de goedkeuring geacht verkregen te zijn.

§ 2. De minister weigert, op eensluidend advies van de Controledienst, binnen de in § 1 bedoelde termijn, iedere statutaire bepaling die strijdig wordt bevonden met de bepalingen van deze wet en van haar uitvoeringsbesluiten of die het financieel evenwicht van de betrokken diensten in het gedrang brengt.

§ 3. De weigeringsbeslissing moet met redenen omkleed zijn en wordt door de minister, binnen dertig kalenderdagen aan het betrokken ziekenfonds of aan de betrokken landsbond bekend.

Art. 11. § 1er. Les statuts, la liste des administrateurs ainsi que les modifications aux statuts et à cette liste sont transmises à l'Office de contrôle. Le ministre approuve, sur avis conforme de l'Office de contrôle, les statuts, la liste des administrateurs et les modifications de ceux-ci dans un délai maximum de quarante-cinq jours civils à partir de la date à laquelle les statuts, la liste des administrateurs ou les modifications de ceux-ci ont été transmis à l'Office de contrôle. Ce délai peut être renouvelé une fois, à l'initiative de l'Office de contrôle, qui en donne connaissance à la mutualité ou à l'union nationale.

L'approbation est considérée comme accordée à l'expiration de ce délai.

§ 2. Le ministre refuse, sur avis conforme de l'Office de contrôle, dans le délai visé au § 1er, toute disposition statutaire jugée contraire aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution, ou qui menace l'équilibre financier des services concernés.

§ 3. La décision de refus doit être motivée et est notifiée par le ministre dans les trente jours civils à la mutualité ou à l'union nationale concernée.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. § 1. De ziekenfondsen en de landsbonden bezitten rechtspersoonlijkheid vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de statuten en de lijst van de bestuurders zijn bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Deze bekendmaking gebeurt door toedoen van de minister, binnen een termijn van dertig kalenderdagen te rekenen vanaf de datum waarop de statuten en de lijst van bestuurders werden goedgekeurd.

§ 2. De wijzigingen van de statuten en van de lijst van bestuurders worden eveneens door toedoen van de minister bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, binnen een termijn van dertig kalenderdagen te rekenen vanaf de datum waarop de statutenwijzigingen en de wijzigingen van de lijst van de bestuurders werden goedgekeurd. De wijzigingen treden in werking de eerste dag van de maand die volgt op de maand van de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

§ 3. Binnen een termijn van dertig kalenderdagen te rekenen vanaf de datum van bekendmaking moet het ziekenfonds of de landsbond een voor eensluidend verklaard exemplaar van zijn statuten, van de lijst van de bestuurders en van de wijzigingen ervan, neerleggen op zijn maatschappelijke zetel, bij de Controle-dienst en ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement waar de zetel van het ziekenfonds of van de landsbond gevestigd is. Elkeen kan kosteloos op de maatschappelijke zetel inzage nemen van de neergelegde statuten.

Art. 12. § 1er. Les mutualités et les unions nationales jouissent de la personnalité juridique à partir du premier jour du mois qui suit le mois de la publication au *Moniteur belge* de leurs statuts et de la liste de leurs administrateurs. Cette publication se fait à l'initiative du ministre dans un délai de trente jours civils à partir de la date d'approbation des statuts et de la liste des administrateurs.

§ 2. Les modifications aux statuts et à la liste des administrateurs sont publiées au *Moniteur belge*, à l'initiative du ministre, dans un délai de trente jours civils à partir de la date à laquelle les modifications statutaires et les modifications à la liste des administrateurs ont été approuvées. Les modifications entrent en vigueur le premier jour du mois qui suit le mois de la publication au *Moniteur belge*.

§ 3. Dans un délai de trente jours civils à partir de la date de la publication, la mutualité ou l'union nationale fait déposer un exemplaire certifié conforme de ses statuts, de la liste des administrateurs et des modifications à ceux-ci, à son siège social, à l'Office de contrôle et au greffe du tribunal de première instance de

l'arrondissement où le siège de la mutualité ou de l'union nationale est établi. Toute personne peut prendre connaissance gratuitement des statuts déposés au siège social.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk III. — Organen van ziekenfondsen en landsbonden

Afdeling 1. — Bestuur

Art. 13. De organen van de ziekenfondsen en van de landsbonden zijn:

- 1° De algemene vergadering;
- 2° De raad van bestuur.

Chapitre III. — Des organes des mutualités et des unions nationales

Section 1re. — De la gestion

Art. 13. Les organes des mutualités et des unions nationales sont:

- 1° L'assemblée générale;
- 2° Le conseil d'administration.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 14 luidt:

Afdeling 2. — Algemene vergadering

Art. 14. § 1. De algemene vergadering van een ziekenfonds is samengesteld uit vertegenwoordigers die door de leden en de personen te hunnen laste die meerderjarig of ontvoegd zijn, worden verkozen in hun schoot voor een duur van zes jaar.

§ 2. De algemene vergadering van een landsbond is samengesteld uit afgevaardigden die voor een duur van zes jaar worden verkozen door de algemene vergaderingen van de bij hem aangesloten ziekenfondsen, in verhouding tot het aantal leden dat elk ziekenfonds telt.

§ 3. De Koning bepaalt het minimum en het maximum aantal leden van de algemene vergadering van een ziekenfonds en van een landsbond en de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen.

Hij bepaalt eveneens de wijze waarop de leden worden verkozen.

Section 2. — De l'assemblée générale

Art. 14. § 1er. L'assemblée générale d'une mutualité est composée de représentants élus en leur sein pour une période de six ans, par les membres et les personnes à leur charge qui sont majeurs ou émancipés.

§ 2. L'assemblée générale d'une union nationale est composée de délégués élus pour une période de six ans par les assemblées générales de ses mutualités affiliées, au prorata du nombre de membres que compte chaque mutualité.

§ 3. Le Roi fixe le nombre minimum et le nombre maximum de membres de l'assemblée générale d'une mutualité et d'une union nationale et les conditions auxquelles ils doivent satisfaire.

Il détermine en outre la manière selon laquelle les membres sont élus.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgende amendementen voor:

« A. Paragraaf 3 van dit artikel te vervangen als volgt:

« § 3. Het minimum aantal leden van de algemene vergadering van een ziekenfonds is gelijk aan één percent van het aantal leden. Het minimum aantal leden van de algemene vergadering van een landsbond is gelijk aan één promille van het aantal leden. De Koning bepaalt de wijze waarop de leden worden verkozen en de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen. »

« B. Dit artikel aan te vullen met een § 4, luidende :

« § 4. Alle leden van een ziekenfonds en van een landsbond hebben op eenvoudige vraag recht inzage te hebben van alle documenten die aan de algemene vergadering van het ziekenfonds, waarbij zij zijn aangesloten, of van de landsbond, waarbij het ziekenfonds is aangesloten, worden voorgelegd. »

« A. Remplacer le § 3 de cet article par ce qui suit :

« § 3. Le nombre minimum de membres de l'assemblée générale d'une mutualité est égal à un pour cent du nombre de ses membres. Le nombre minimum de membres de l'assemblée générale d'une union nationale est égal à un pour mille du nombre de ses membres. Le Roi détermine la manière selon laquelle les membres sont élus ainsi que les conditions auxquelles ils doivent satisfaire. »

« B. Compléter cet article par un § 4, libellé comme suit :

« § 4. Sur simple demande, tous les membres d'une mutualité et d'une union nationale ont le droit de prendre connaissance de tous les documents qui sont soumis à l'assemblée générale de la mutualité à laquelle ils sont affiliés ou de l'union nationale à laquelle leur mutualité est affiliée. »

Het woord is aan de heer De Backer.

De heer De Backer. — Mijnheer de Voorzitter, wij stellen voor paragraaf 3 van dit artikel te vervangen door een tekst waarin het minimum aantal leden van de algemene vergadering van het ziekenfonds duidelijk is bepaald. Deze paragraaf werd reeds door een aantal sprekers aangehaald, met de opmerking dat de huidige tekst de Koning toelaat dit aantal leden te bepalen. Wij stellen voor het minimum aantal leden van de algemene vergadering van het ziekenfonds gelijk te stellen aan één procent van het aantal leden en dit niet te laten afhangen van diverse consideransen en eventuele beslissingen van volgende ministers.

M. le Président. — La parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, j'ai également déjà répondu qu'un pourcentage du nombre de membres est difficile à déterminer étant donné que le nombre minimum de membres nécessaires pour constituer une mutualité n'a pas encore été fixé.

0,5 p.c. de 100 000 membres, c'est tout à fait différent de 0,5 p.c. de 1 000 membres.

Il faut laisser une certaine souplesse, d'autant plus que des considérations géographiques peuvent intervenir, par exemple, le fait qu'il s'agisse de zones urbaines ou rurales.

C'est pour cette raison que la possibilité a été laissée au Roi de faire évoluer les choses.

Il faut noter que la nouvelle loi va entraîner des fusions de mutualités. Il est dès lors préférable de laisser au Roi le pouvoir de fixer le nombre minimum et maximum de personnes qui composeront les instances des mutualités et des unions nationales.

M. le Président. — Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 14 sont réservés.

De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 14 worden aangehouden.

Art. 15. § 1. De algemene vergadering van een ziekenfonds beraadslaagt en beslist over de volgende aangelegenheden :

- 1° De statutenwijzigingen;
- 2° De verkiezing en de afzetting van de bestuurders;
- 3° De goedkeuring van de begrotingen en jaarrekeningen;
- 4° De aanstelling van een of meer bedrijfsrevisoren;
- 5° De samenwerking met de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen, bedoeld in artikel 43;
- 6° De fusie met een ander ziekenfonds;
- 7° De aansluiting bij een landsbond;
- 8° De mutatie naar een andere landsbond;
- 9° De ontbinding van het ziekenfonds.

§ 2. De algemene vergadering van een landsbond beraadslaagt en beslist over de volgende aangelegenheden :

- 1° De statutenwijzigingen;
- 2° De verkiezingen en de afzetting van de bestuurders;
- 3° De goedkeuring van de begrotingen en jaarrekeningen;
- 4° De aanstelling van een of meer bedrijfsrevisoren;
- 5° De samenwerking met de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen, bedoeld in artikel 43;
- 6° Het verzoek tot aansluiting van een ziekenfonds;
- 7° De fusie met een andere landsbond;
- 8° De ontbinding van de landsbond.

§ 3. De algemene vergadering mag aan de raad van bestuur de bevoegdheid delegeren te beslissen over de aanpassingen van de bijdragen.

Deze aanpassingen worden meegedeeld aan de Controledienst en worden gepubliceerd overeenkomstig de modaliteiten bedoeld in artikel 12, § 2.

Deze delegatie is geldig voor één jaar en is hernieuwbaar.

Art. 15. § 1er. L'assemblée générale d'une mutualité délibère et décide sur les objets suivants :

- 1° Les modifications des statuts;
- 2° L'élection et la révocation des administrateurs;
- 3° L'approbation des budgets et comptes annuels;
- 4° La désignation d'un ou de plusieurs réviseurs d'entreprises;
- 5° La collaboration avec des personnes juridiques de droit public ou de droit privé visées à l'article 43;
- 6° La fusion avec une autre mutualité;
- 7° L'adhésion à une union nationale;
- 8° La mutation vers une autre union nationale;
- 9° La dissolution de la mutualité.

§ 2. L'assemblée générale d'une union nationale délibère et décide sur les objets suivants :

- 1° Les modifications des statuts;
- 2° L'élection et la révocation des administrateurs;
- 3° L'approbation des budgets et comptes annuels;
- 4° La désignation d'un ou de plusieurs réviseurs d'entreprises;
- 5° La collaboration avec des personnes juridiques de droit public ou de droit privé visées à l'article 43;
- 6° La demande d'adhésion d'une mutualité;
- 7° La fusion avec une autre union nationale;
- 8° La dissolution de l'union nationale.

§ 3. L'assemblée générale peut déléguer au conseil d'administration la compétence de décider les adaptations de cotisations.

Ces adaptations sont communiquées à l'Office de contrôle et sont publiées selon les modalités prévues à l'article 12, § 2.

Cette délégation est valable pour un an et est renouvelable.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 16. De algemene vergadering van een ziekenfonds en van een landsbond wordt door de bestuurders bijengeroepen, in de gevallen bepaald in de wet of in de statuten alsook wanneer ten minste een vijfde van de leden van de algemene vergadering erom verzoekt.

De bijeenroeping gebeurt bij individueel bericht of bij een bericht in een publikatie verspreid onder alle leden van de algemene vergadering, door het ziekenfonds of de landsbond.

Dit bericht moet verstuurd of gepubliceerd worden uiterlijk dertig kalenderdagen vóór de datum van de algemene vergadering en bevat tevens de agenda van deze vergadering.

Art. 16. L'assemblée générale d'une mutualité et d'une union nationale est convoquée par les administrateurs, dans les cas prévus par la loi ou les statuts ou lorsque au moins un cinquième des membres de l'assemblée générale en fait la demande.

La convocation se fait par avis individuel ou par avis dans une publication diffusée par la mutualité ou l'union nationale parmi tous les membres de l'assemblée générale.

Cet avis doit être envoyé ou publié au plus tard trente jours civils avant la date de l'assemblée générale et contient notamment l'ordre du jour de cette assemblée.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. § 1. De algemene vergadering van een ziekenfonds en van een landsbond wordt ten minste éénmaal per jaar samengeroepen met het oog op de goedkeuring van de jaarrekening en de begroting.

Elk lid van de algemene vergadering moet uiterlijk acht dagen vóór de datum van de algemene vergadering over documentatie beschikken die de volgende gegevens bevat:

1° Het activiteitsverslag van het afgelopen dienstjaar met een overzicht van de werking van de verschillende diensten en activiteiten;

2° De opbrengst van de ledenbijdragen en hun wijze van aanwending, opgesplitst over de verschillende diensten en activiteiten;

3° Het ontwerp van jaarrekening, omvattende de balans, de resultatenrekening en de toelichting, alsmede het verslag van de revisor;

4° Het ontwerp van begroting voor het volgende dienstjaar zowel globaal als opgesplitst over de verschillende diensten en activiteiten.

§ 2. Nadat de jaarrekeningen en de begroting zijn goedgekeurd door de algemene vergadering, maakt de raad van bestuur de jaarrekeningen en de begroting over aan de Controledienst, binnen de door de Koning bepaalde termijnen.

§ 3. Elk lid van een ziekenfonds kan op eenvoudige aanvraag een synthese van de in § 1, tweede lid, opgesomde documentatie bekomen.

Art. 17. § 1er. L'assemblée générale d'une mutualité et d'une union nationale est convoquée au moins une fois l'an, en vue de l'approbation des comptes annuels et du budget.

Chaque membre de l'assemblée générale doit disposer au plus tard huit jours avant la date de l'assemblée générale d'une documentation qui contient les données suivantes:

1° Le rapport d'activité de l'exercice écoulé avec un aperçu du fonctionnement des différents services et activités;

2° Le produit des cotisations des membres et leur mode d'affectation, ventilé entre les différents services et activités;

3° Le projet de comptes annuels, comprenant le bilan, les comptes de résultats et l'explication, ainsi que le rapport du réviseur;

4° Le projet de budget pour l'exercice suivant, tant global que ventilé entre les différents services et activités.

§ 2. Après approbation des comptes annuels et du budget par l'assemblée générale, les comptes annuels et le budget sont transmis par le conseil d'administration à l'Office de contrôle dans les délais fixés par le Roi.

§ 3. Chaque membre d'une mutualité peut obtenir, sur simple demande, une synthèse de la documentation visée au § 1er, deuxième alinéa.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 18. § 1. De beslissingen van de algemene vergadering van een ziekenfonds en van een landsbond worden geldig genomen indien minstens de helft van de leden aanwezig zijn en bij eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen, behalve in de gevallen waarin deze wet of de statuten het anders bepalen.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

Indien het vereiste aanwezigheidsquorum de eerste maal niet is bereikt, wordt een tweede algemene vergadering bijeengeroepen die geldig beraadslaagt, welke ook het aantal aanwezige leden zij en welke ook het voorwerp van de beraadslaging zij.

§ 2. Elk lid van de algemene vergadering van een ziekenfonds en van een landsbond beschikt over één stem.

Nochtans kunnen de statuten in de mogelijkheid voorzien dat bepaalde leden niet stemgerechtigd zijn voor de agendapunten die betrekking hebben op diensten of activiteiten waaraan de categorieën van leden of het ziekenfonds dat ze vertegenwoordigen, niet deelnemen.

Art. 18. § 1er. Les décisions de l'assemblée générale d'une mutualité et d'une union nationale sont valablement prises si au moins la moitié des membres sont présents et à la majorité simple des votes exprimés, sauf dans les cas où la présente loi ou les statuts le stipulent autrement.

Si le quorum de présences exigé n'est pas atteint la première fois, une deuxième assemblée générale est convoquée qui délibère valablement, quel que soit le nombre de membres présents et quel que soit également l'objet de la délibération.

§ 2. Chaque membre d'une assemblée générale d'une mutualité et d'une union nationale, a droit à une voix.

Néanmoins, les statuts peuvent prévoir que certains membres n'ont pas voix délibérative pour les points de l'ordre du jour concernant des services et activités auxquels les catégories de membres ou la mutualité qu'ils représentent ne participent pas.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 3. — De raad van bestuur

Art. 19. De raad van bestuur van een ziekenfonds en van een landsbond wordt door de algemene vergadering verkozen voor een termijn van maximum 6 jaar. Het mandaat van bestuurder is hernieuwbaar, tenzij de statuten anders bepalen.

De algemene vergadering kan beslissen tot de afzetting van een bestuurder. Hiervoor moet twee derde van de leden aanwezig zijn en moet de beslissing met een meerderheid van twee derde van de stemmen worden genomen.

De Koning bepaalt het minimum en het maximum aantal leden van de raad van bestuur van een ziekenfonds en van een landsbond.

Hij bepaalt eveneens de wijze waarop de bestuurders worden verkozen en afgezet.

Section 3. — Du conseil d'administration

Art. 19. Le conseil d'administration d'une mutualité et d'une union nationale est élu par l'assemblée générale pour une durée maximale de 6 ans. Le mandat d'administrateur est renouvelable, sauf si les statuts en disposent autrement.

L'assemblée générale peut prononcer la révocation d'un administrateur. Pour cela, deux tiers des membres doivent être présents et la décision doit être prise avec une majorité de deux tiers des voix.

Le Roi fixe le nombre minimum et maximum de membres du conseil d'administration d'une mutualité et d'une union nationale.

Il détermine également les procédures d'élection et de révocation des administrateurs.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 20. § 1. Om lid te kunnen zijn van de raad van bestuur van een ziekenfonds en van een landsbond moet men meerderjarig en van goed zedelijk gedrag zijn. Het is evenwel niet vereist deel uit te maken van de algemene vergadering.

De leden van de raad van bestuur zijn niet meer verkiesbaar zodra zij de leeftijd van 67 jaar hebben bereikt.

§ 2. De raad van bestuur van een ziekenfonds en van een landsbond mag niet voor meer dan één vierde zijn samengesteld uit personen die door het ziekenfonds en door de landsbond worden bezoldigd.

§ 3. Er is onverenigbaarheid tussen enerzijds het uitoefenen van een functie in een ziekenfonds en in een landsbond waarbij de persoon die de functie bekleedt hetzij belast is met het dagelijks bestuur hetzij een leidinggevende functie in een medisch-sociale instelling waarin een gedeelte of het geheel der prestaties het voorwerp zijn van een tegemoetkoming van de verplichte ziekteverzekering.

De Koning omschrijft de in vorig lid bedoelde functie op eensluidend advies van de Controledienst.

Art. 20. § 1er. Pour être membre du conseil d'administration d'une mutualité et d'une union nationale, il faut être majeur et être de bonne conduite, vie et mœurs. Il n'est toutefois pas exigé de faire partie de l'assemblée générale.

Les membres du conseil d'administration cessent d'être éligibles lorsqu'ils ont atteint l'âge de 67 ans.

§ 2. Le conseil d'administration d'une mutualité et d'une union nationale ne peut être composé de plus d'un quart de personnes rémunérées par la mutualité et par l'union nationale.

§ 3. Il y a incompatibilité, d'une part, entre l'exercice dans une mutualité et dans une union nationale d'une fonction par laquelle la personne qui occupe la fonction est soit chargée de la gestion journalière soit occupe une fonction dirigeante, et, d'autre part, une fonction identique dans une institution médico-sociale dont une partie ou la totalité des prestations fait l'objet d'une intervention de l'assurance maladie obligatoire.

Le Roi définit sur avis conforme de l'Office de contrôle la fonction visée à l'alinéa précédent.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21. De leden van de raad van bestuur kiezen een voorzitter uit hun midden. Zij wijzen eveneens de persoon aan die het ziekenfonds of de landsbond in gerechtelijke en buitengerechtelijke akten vertegenwoordigt.

Art. 21. Les membres du conseil d'administration élisent parmi eux un président. Ils désignent également la personne qui représente la mutualité ou l'union nationale dans les actes judiciaires et extra-judiciaires.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 22. Onverminderd het bepaalde in artikel 9, § 1, 9°, van deze wet, is het mandaat van bestuurder onbezoldigd.

Art. 22. Sans préjudice des dispositions de l'article 9, § 1er, 9°, de la présente loi, le mandat d'administrateur est gratuit.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 23. De raad van bestuur van een ziekenfonds en van een landsbond is belast met het dagelijks bestuur en oefent alle bevoegdheden uit die niet uitdrukkelijk bij de wet of de statuten aan de algemene vergadering zijn toegekend.

De vaststellingen van de bijdragen uitgezonderd, mag de raad van bestuur, onder zijn verantwoordelijkheid, een deel van zijn bevoegdheden overdragen aan de voorzitter of aan één of meer bestuurders, of nog aan één of meer commissies waarvan de leden door de raad van bestuur worden aangeduid uit zijn midden.

De leden van de raad van bestuur nemen geen deel aan de beraadslaging over de aangelegenheden die henzelf of hun familieleden tot en met de vierde graad rechtstreeks aanbelangen.

Art. 23. Le conseil d'administration d'une mutualité et d'une union nationale est chargé de la gestion journalière et exerce toutes les compétences que la loi ou les statuts n'ont pas explicitement attribuées à l'assemblée générale.

Sauf en ce qui concerne la fixation des cotisations, le conseil d'administration peut, sous sa responsabilité, déléguer une partie de ses compétences au président ou à un ou plusieurs administrateurs, ou encore à une ou plusieurs commissions, dont les membres sont désignés par le conseil d'administration en son sein.

Les membres du conseil d'administration ne peuvent participer aux délibérations portant sur des affaires pour lesquelles eux-mêmes ou les membres de leur famille jusqu'au quatrième degré y compris sont directement concernés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 24. De raad van bestuur van een ziekenfonds en van een landsbond legt ieder jaar de jaarrekening van het afgelopen dienstjaar en het ontwerp van begroting van het volgende dienstjaar ter goedkeuring aan de algemene vergadering voor.

Art. 24. Le conseil d'administration d'une mutualité et d'une union nationale soumet chaque année à l'approbation de l'assemblée générale, les comptes annuels de l'exercice écoulé et le projet de budget de l'exercice suivant.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 4. — Leidinggevend personeel

Art. 25. De bedienden die in het ziekenfonds een leidinggevende functie uitoefenen worden benoemd op eensluidend advies van de landsbond waarbij het ziekenfonds is aangesloten.

De Koning omschrijft, op eensluidend advies van de Controledienst, de in het vorig lid bedoelde functie.

Section 4. — Personnel de direction

Art. 25. Les employés qui exercent une fonction de direction au sein de la mutualité sont nommés sur avis conforme de l'union nationale à laquelle la mutualité est affiliée.

Le Roi définit sur avis conforme de l'Office de contrôle la fonction visée à l'alinéa précédent.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk IV. — Werking

Afdeling 1. — Erkenning van diensten

Art. 26. § 1. De ziekenfondsen en de landsbonden mogen de in artikelen 3, b) en c), en 7, §§ 2 en 4, bedoelde diensten slechts organiseren op voorwaarde dat zij vooraf hiertoe een door de Koning verleende erkenning hebben bekomen.

De Koning kan, op eensluidend advies van de Controledienst, de door Hem bepaalde diensten of soorten van diensten, die omwille van hun aard of hun geringe omvang geen financieel risico inhouden, vrijstellen van de verplichting een voorafgaande erkenning te bekomen.

De Koning kan, op eensluidend advies van de Controledienst, voor de diensten die Hij aanduidt, het behoud van de erkenning afhankelijk maken van de voorwaarde binnen een door Hem bepaalde termijn een minimum aantal leden te tellen. Dat aantal kan verschillen naargelang van de aard van de dienst. Indien uitzonderlijke omstandigheden dat rechtvaardigen kan Hij tijdelijke afwijkingen van deze voorwaarden toestaan.

§ 2. De aanvraag om erkenning wordt overeenkomstig de door de Koning vastgestelde voorwaarden gericht aan de Controledienst, die deze verzendt aan de minister.

De aanvraag is vergezeld van volgende stukken en inlichtingen:

1° De statuutsbepalingen en de financiële, actuariële en technische gegevens die betrekking hebben op de dienst of activiteit die erkend moet worden:

2° Alle andere stukken en inlichtingen die door de Koning worden bepaald.

§ 3. De erkenning gebeurt op eensluidend advies van de Controledienst en wordt slechts verleend indien uit de financiële, actuariële of technische gegevens blijkt dat alle gewenste waarborgen voor een goede uitvoering van de dienst of de activiteit aanwezig zijn en indien werd voldaan aan de voorwaarden gesteld bij deze wet en haar uitvoeringsbesluiten.

§ 4. De Koning weigert of trekt de erkenning in van een dienst, op eensluidend advies van de Controledienst. Deze beslissing wordt, samen met dit advies betekend aan het betrokken ziekenfonds of aan de betrokken landsbond binnen een termijn van tien kalenderdagen te rekenen vanaf de beslissing.

Chapitre IV. — Du fonctionnement

Section 1re. — De l'agrément de services

Art. 26. § 1er. Les mutualités et les unions nationales ne peuvent organiser les services visés aux articles 3, b) et c), et 7, §§ 2 et 4, qu'à la condition d'avoir obtenu préalablement un agrément accordé à cette fin par le Roi.

Le Roi peut, sur avis conforme de l'Office de contrôle, dispenser de l'obligation d'obtenir un agrément préalable, les services et les sortes de services déterminés par Lui, qui par leur nature et leur importance limitée, ne comportent pas de risque financier.

Le Roi peut, sur avis conforme de l'Office de contrôle, pour les services qu'il désigne, rendre le maintien de l'agrément dépendant de la condition qu'ils comptent un nombre minimum d'affiliés, dans un délai fixé par Lui. Ce nombre peut être différent selon la nature du service. Si des circonstances exceptionnelles le justifient, Il peut accorder des dérogations temporaires à cette condition.

§ 2. La demande d'agrément est adressée, dans les conditions fixées par le Roi, à l'Office de contrôle qui la transmet au ministre.

La demande est accompagnée des pièces et renseignements suivants :

1° Les dispositions statutaires et les données financières, actuarielles et techniques qui concernent le service ou l'activité qui doit être agréé;

2° Toutes les autres pièces et renseignements fixés par le Roi.

§ 3. L'agrément se fait sur avis conforme de l'Office de contrôle et est seulement accordé s'il apparaît des données financières, actuarielles et techniques que toutes les garanties souhaitées pour une bonne exécution du service ou de l'activité sont réunies et qu'il a été satisfait aux conditions fixées par la présente loi et ses arrêtés d'exécution.

§ 4. Le Roi refuse ou retire l'agrément d'un service, sur avis conforme de l'Office de contrôle. Cette décision est notifiée, munie dudit avis, à la mutualité ou à l'union nationale concernée dans un délai de dix jours civils à compter de la décision.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 27 luidt :

Art. 27. Naast de in het kader van de uitvoering van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering toegekende rijkstoelagen, kunnen de ziekenfondsen en de landsbonden van overheidswegen toelagen ontvangen voor de diensten bedoeld in de artikelen 3, b) en c), en 7, §§ 2 en 4, van deze wet.

Art. 27. Outre les subventions de l'Etat accordées dans le cadre de l'exécution de l'assurance maladie-invalidité obligatoire, les mutualités et les unions nationales peuvent recevoir des subventions des pouvoirs publics pour les services visés aux articles 3, b) et c), et 7, §§ 2 et 4, de la présente loi.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor :

« Aan het slot van dit artikel, de woorden « en c) en 7, §§ 2 en 4, van deze wet » te vervangen door de woorden « en 7, § 2, doch uitsluitend wat betreft de vrije verzekering van kleine risico's voor zelfstandigen. »

« Remplacer in fine de cet article les mots « et c) et 7, §§ 2 et 4 de la présente loi » par les mots « et 7, § 2, mais uniquement pour ce qui concerne l'assurance libre des petits risques pour les travailleurs indépendants. »

Het woord is aan de heer De Backer.

De heer De Backer. — Mijnheer de Voorzitter, dit amendement hoort thuis in onze globale visie met betrekking tot artikel 3. Omdat artikel 3, c), niet aan onze verwachtingen beantwoordt, stellen wij voor aan het slot van artikel 27 enkele wijzigingen aan te brengen. Teneinde opnieuw oneerlijke mededinging te voorkomen, aanvaarden wij als opdracht voor de ziekenfondsen en de landsbonden alleen deze activiteiten die zij uitoefenen in het kader van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering en van de kleine risico's voor de zelfstandigen.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 27 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 27 sont réservés.

Art. 28. § 1. De ziekenfondsen en de landsbonden zijn verplicht voor bepaalde diensten afzonderlijke reservefondsen aan te leggen.

Op advies van de Controledienst bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, voorgedragen door de ministers van Economische Zaken, van Financiën en van Sociale Zaken, welke deze diensten zijn, de aard ervan, de wijze van berekening van deze reservefondsen en het niveau dat deze moeten bereiken in verhouding tot de aangegane verbintenissen. Hij kan ter zake een absoluut minimumbedrag bepalen. Deze reservefondsen moeten door gelijkwaardige activa gedekt worden.

§ 2. De in § 1 genoemde reservefondsen waarborgen de betaling van de schuldvorderingen voortvloeiend uit de tegemoetkomingen bedoeld in de artikelen 3, b), en 7, §§ 2 en 4.

§ 3. Op eensluidend advies van de Controledienst bepaalt de Koning in welke mate en onder welke voorwaarden de ziekenfondsen de financiële waarborg moeten verkrijgen van de landsbond waarbij zij zijn aangesloten voor de uitvoering van de verbintenissen betreffende de in artikel 3, b), bedoelde diensten die Hij na advies van de Controledienst aanwijst.

Art. 28. § 1er. Les mutualités et les unions nationales sont tenues de constituer, pour certains services, des fonds de réserve séparés.

Sur avis de l'Office de contrôle, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, proposé par les ministres des Affaires économiques, des Finances et des Affaires sociales, détermine les services visés, leur nature, le mode de calcul de ces fonds de réserve et le niveau qu'ils doivent atteindre par rapport aux engagements. Il peut fixer un montant minimum absolu. Ces fonds de réserve doivent être couverts par des actifs équivalents.

§ 2. Les fonds de réserve visés au § 1er garantissent le paiement des créances découlant des interventions visées aux articles 3, b), et 7, §§ 2 et 4.

§ 3. Le Roi détermine, sur avis conforme de l'Office de contrôle, dans quelle mesure et sous quelles conditions les mutualités doivent obtenir la garantie financière de l'union nationale à laquelle elles sont affiliées pour l'exécution des obligations relatives aux services visés à l'article 3, b), services qu'il désigne, après avis de l'Office de contrôle.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 2. — Boekhoudkundige en financiële bepalingen

Art. 29. § 1. Onverminderd de bepalingen van § 2 van dit artikel, houden de ziekenfondsen en de landsbonden hun boekhouding overeenkomstig de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen.

Op voorstel van de Controledienst bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, voorgedragen door de ministers van Economische Zaken, van Financiën en van Sociale Zaken, welke artikelen van de wet van 17 juli 1975 niet van toepassing zijn op de boekhouding van de ziekenfondsen en van de landsbonden.

In dit geval bepaalt Hij, op voorstel van de Controledienst, de regels overeenkomstig welke de boekhouding van de ziekenfondsen en van de landsbonden of van bepaalde diensten of activiteiten moet worden gehouden.

§ 2. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

§ 3. Voor elke dienst of activiteit, bedoeld in de artikelen 3 en 7 van deze wet moet een aparte boekhouding worden gehouden.

§ 4. Op advies van de Controledienst en op voordracht van de ministers van Economische Zaken, Financiën en Sociale Zaken, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de ziekenfondsen en de landsbonden hun fondsen deponeren, terugtrekken en wederbeleggen.

§ 5. De werkingskosten van de diensten bedoeld in de artikelen 3, b), en c), en 7, §§ 2 en 4, zijn volledig ten laste van deze diensten.

Op advies van de Controledienst bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de berekeningswijze van voormelde werkingskosten.

Section 2. — Des dispositions comptables et financières

Art. 29. § 1er. Sans préjudice des dispositions du § 2 du présent article, les mutualités et les unions nationales tiennent leur comptabilité conformément à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises.

Sur proposition de l'Office de contrôle, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, proposé par les ministres des Affaires économiques, des Finances et des Affaires sociales, les articles de la loi du 17 juillet 1975 qui ne sont pas d'application à la comptabilité des mutualités et des unions nationales.

En l'occurrence, Il détermine, sur proposition de l'Office de contrôle, les règles selon lesquelles la comptabilité des mutualités et des unions nationales ou de certains de leurs services ou activités doit être tenue.

§ 2. L'exercice comptable coïncide avec l'année civile.

§ 3. Pour chacun des services et activités visés aux articles 3 et 7 de la présente loi une comptabilité distincte doit être tenue.

§ 4. Sur avis de l'Office de contrôle et sur proposition des ministres des Affaires économiques, des Finances et des Affaires sociales, le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les conditions et les modalités du dépôt, du retrait et du remploi des fonds des mutualités et des unions nationales.

§ 5. Les frais de fonctionnement des services visés aux articles 3, b) et c), et 7, §§ 2 et 4, sont entièrement à charge de ces services.

Sur avis de l'Office de contrôle le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les règles de calcul des frais de fonctionnement susvisés.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 30 luidt:

Art. 30. Ieder ziekenfonds en iedere landsbond maakt na afsluiting van het boekjaar, een jaarrekening op volgens het door de Koning vastgesteld model en zendt deze over aan de Controledienst.

Art. 30. Chaque mutualité et chaque union nationale établit à la clôture de l'exercice comptable, les comptes annuels, selon le modèle fixé par le Roi et les transmet à l'Office de contrôle.

MM. Duquesne et Hasquin proposent l'amendement que voici:

« Compléter cet article par la disposition suivante:

« Ces comptes annuels doivent être établis par ou sous la responsabilité d'un expert-comptable, membre de l'Institut des experts-comptables. »

« Dit artikel aan te vullen als volgt:

« De jaarrekeningen moeten worden opgemaakt door of onder de verantwoordelijkheid van een accountant die lid is van het Instituut der accountants. »

La parole est à M. Hasquin.

M. Hasquin. — Monsieur le Président, cet amendement s'inscrit évidemment dans la logique des points de vue que j'ai développés ce matin au cours de la discussion générale.

Le PRL estime — vous ne l'ignorez pas — que les dispositions qui figurent en matière de contrôle sont parfois vagues et, en tout cas, ne donnent pas toutes les satisfactions voulues quant au sérieux des opérations en la matière.

Il nous a donc paru utile, dès à présent, d'ajouter une précision, essentielle à nos yeux, à l'article 30. Cette disposition prévoit que les comptes annuels doivent être établis par ou sous la responsabilité d'un expert-comptable, membre de l'Institut des experts-comptables, et cela sans attendre une décision ultérieure — nous ne savons pas quand elle sera prise — du Roi.

M. le Président. — La parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, l'esprit de la loi requiert que des dispositions claires soient prises en ce qui concerne la comptabilité des mutualités, mais il faut laisser agir l'Office de contrôle qui va être créé et qui donnera des instructions à ce propos aux réviseurs agréés.

Il est dès lors prématuré de fixer de façon plus précise des dispositions qui constitueront, en fait, la mission essentielle de l'Office de contrôle et qui viseront donc à assurer une bonne transparence des comptes en prenant en considération la réalité. C'est la raison pour laquelle nous ne pouvons accepter cet amendement.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 30 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 30 worden aangehouden.

Art. 31. Iedere landsbond moet beschikken over een systeem van interne controle op de geldigheid, de volledigheid en de juistheid waarmee de financiële verrichtingen worden verwerkt in de boekhoudkundige documenten en rekeningen, zowel op het niveau van de landsbond zelf als op het niveau van de erbij aangesloten ziekenfondsen.

Op voorstel van de Controledienst bepaalt de Koning de voorwaarden waaraan de interne controle moet beantwoorden.

Art. 31. Chaque union nationale doit disposer d'un système de contrôle interne portant sur la validité, l'intégralité, l'exactitude avec lesquelles les opérations financières sont traitées dans les documents comptables et les comptes, tant au niveau de l'union nationale même qu'au niveau des mutualités qui lui sont affiliées.

Sur proposition de l'Office de contrôle le Roi détermine les conditions auxquelles le contrôle interne doit répondre.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 32 luidt:

Art. 32. Ieder ziekenfonds en iedere landsbond stellen een of meer bedrijfsrevisoren aan die door de algemene vergadering worden gekozen uit een door de Controledienst opgestelde lijst van erkende revisoren, leden van het Instituut der bedrijfsrevisoren.

Het ziekenfonds en de landsbond delen de Controledienst de identiteit mee van de aangestelde revisor of revisoren.

Art. 32. Chaque mutualité et chaque union nationale désignent un ou plusieurs réviseurs d'entreprises qui sont choisis par l'assemblée générale sur une liste de réviseurs agréés, membres de l'Institut des réviseurs d'entreprises, établie par l'Office de contrôle.

La mutualité et l'union nationale communiquent à l'Office de contrôle l'identité du ou des réviseurs désignés.

M. de Clippele propose l'amendement que voici :

« Remplacer le premier alinéa de cet article par la disposition suivante :

« Pour chaque mutualité et chaque union nationale, le président du tribunal de première instance de l'arrondissement judiciaire du siège de cette mutualité ou union désignera un ou plusieurs réviseurs d'entreprises sur la liste des réviseurs agréés, membres de l'Institut des réviseurs d'entreprises, dudit arrondissement. »

« Het eerste lid van dit artikel te vervangen als volgt :

« Voor ieder ziekenfonds en voor iedere landsbond wijst de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van het gerechtelijk arrondissement waarin dat ziekenfonds of die landsbond zijn zetel heeft, een of meer bedrijfsrevisoren aan op de lijst van erkende revisoren, leden van het Instituut der bedrijfsrevisoren, van bedoeld arrondissement. »

La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, cet amendement vise à la désignation, par le président du tribunal de première instance de l'arrondissement judiciaire du siège de la mutualité ou de l'union, d'un ou de plusieurs réviseurs d'entreprises.

En effet, à partir du moment où une mutualité manie des fonds de pouvoirs publics, nous estimons que ces derniers doivent avoir leur mot à dire.

M. le Président. — La parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, étant donné que cette pratique n'est pas de mise dans d'autres secteurs, nous ne voyons pas la nécessité de mesures spécifiques en cette matière d'autant moins que, comme je l'ai dit, l'Office de contrôle des mutualités aura à choisir la manière dont les réviseurs seront agréés.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 32 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over het artikel 32 worden aangehouden.

Artikel 33 luidt :

Art. 33. Op advies van het Instituut der bedrijfsrevisoren en het Technisch Comité bedoeld in artikel 54, stelt de Controledienst het reglement op dat de modaliteiten bepaalt volgens welke de revisoren hun opdrachten uitvoeren.

Dit reglement bepaalt eveneens de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de erkende revisoren op de lijst zoals bedoeld in artikel 32 worden ingeschreven. Dit reglement bepaalt eveneens de voorwaarden waaronder aan deze inschrijving een einde kan worden gemaakt, alsmede het maximum aantal ziekenfondsen en landsbonden waarbij een zelfde revisor kan worden aangesteld.

Het reglement wordt ter goedkeuring aan de minister voorgelegd.

Art. 33. L'Office de contrôle, sur avis de l'Institut des réviseurs d'entreprises et du Comité technique visé à l'article 54, fixe le règlement qui détermine les modalités selon lesquelles les réviseurs exécutent leurs missions.

Le règlement précise également les conditions et le mode selon lesquels les réviseurs agréés sont inscrits sur la liste visée à l'article 32. Le règlement précise également les conditions dans lesquelles il peut être mis fin à cette inscription, ainsi que le nombre maximum de mutualités et d'unions nationales auprès desquelles un même réviseur peut être désigné.

Le règlement est soumis au ministre pour approbation.

M. de Clippele propose l'amendement que voici :

« Supprimer le deuxième alinéa de cet article. »

« Het tweede lid van dit artikel te doen vervallen. »

La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, cet amendement sous-tend la même philosophie que le précédent.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 33 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over het artikel 33 worden aangehouden.

Art. 34. § 1. Onverminderd andere opdrachten waarmee zij door de Controledienst kunnen worden belast, controleren de revisoren :

1° De nauwkeurigheid van de boekhouding, alsook van de jaarrekeningen die door het ziekenfonds of de landsbond aan de Controledienst bij toepassing van deze wet moeten worden overgezonden ;

2° Het aangepaste karakter en de werking van de administratieve en boekhoudkundige organisatie en van de interne controle ;

3° De naleving van de bepalingen inzake de reservefondsen bedoeld in artikel 28, § 1.

§ 2. De revisoren kunnen te allen tijde ter plaatse inzage nemen van de boeken, brieven, notulen en van alle documenten en geschriften van het ziekenfonds en van de landsbond, die zij nodig achten voor de uitvoering van hun opdracht.

Zij kunnen van de bestuurders, van de gemachtigden en van de aangestelden van het ziekenfonds of van de landsbond alle ophelderingen en inlichtingen vorderen en alle verificaties verrichten die zij nodig achten voor de uitvoering van hun opdracht. Zij kunnen van de bestuurders vorderen in het bezit te worden gesteld van inlichtingen betreffende publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen waarmee het ziekenfonds of de landsbond een in artikel 43 bedoeld samenwerkingsakkoord heeft gesloten, voor zover zij deze inlichtingen nodig achten om de financiële toestand van het ziekenfonds of van de landsbond te controleren.

Art. 34. § 1er. Sans préjudice des autres missions dont l'Office de contrôle peut les charger, les réviseurs contrôlent :

1° Le caractère fidèle et complet de la comptabilité et des comptes annuels à transmettre par la mutualité ou l'union nationale à l'Office de contrôle en application de la présente loi ;

2° Le caractère adéquat et le fonctionnement de l'organisation administrative et comptable et du contrôle interne ;

3° Le respect des dispositions en matière de fonds de réserve visés à l'article 28, § 1er.

§ 2. Les réviseurs peuvent à tout moment prendre connaissance sur place des livres, lettres, procès-verbaux et de tous documents et écrits de la mutualité et de l'union nationale qu'ils jugent nécessaires à l'accomplissement de leur mission.

Ils peuvent exiger des administrateurs, mandataires et préposés de la mutualité ou de l'union nationale tous éclaircissements et informations et opérer toutes les vérifications qu'ils jugent nécessaires à l'accomplissement de leur mission. Ils peuvent exiger des administrateurs d'être mis en possession d'informations relatives à des personnes juridiques de droit public ou de droit privé avec lesquelles la mutualité ou l'union nationale a conclu un accord de collaboration visé à l'article 43, pour autant qu'ils estiment que ces informations soient nécessaires au contrôle de la situation financière de la mutualité ou de l'union nationale.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 35. De revisoren stellen jaarlijks een omstandig verslag op over de resultaten van hun controles, dat meer in het bijzonder vermeldt :

1° Hoe de controletaken werden verricht en of alle gevraagde ophelderingen en inlichtingen werden verkregen ;

2° Of de boekhouding is gevoerd en de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften die daarop van toepassing zijn ;

3° Of naar hun oordeel de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van het ziekenfonds of van de landsbond.

In dit verslag vermelden en rechtvaardigen de revisoren nauwkeurig en duidelijk het voorbehoud en de bezwaren die zij menen te moeten maken. In het andere geval vermelden zij uitdrukkelijk geen bezwaar noch voorbehoud te maken.

Art. 35. Les réviseurs rédigent annuellement un rapport circonstancié sur les résultats de leurs contrôles qui mentionne notamment :

1° La manière dont les missions de contrôle ont été effectuées et si tous les éclaircissements et informations demandés ont été obtenus;

2° Si la comptabilité est tenue et si les comptes annuels sont rédigés conformément aux prescriptions qui leur sont applicables;

3° Si, à leur estime, les comptes annuels donnent une image fidèle du patrimoine, de la situation financière et des résultats de la mutualité ou de l'union nationale.

Dans ce rapport, les réviseurs mentionnent et justifient d'une manière claire et précise les réserves et les objections qu'ils estiment devoir exprimer. Dans l'autre cas, ils mentionnent explicitement qu'ils n'ont ni objection, ni réserve à formuler.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 36. Het controleverslag bedoeld in artikel 35 wordt gevoegd bij de jaarrekening die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de algemene vergadering van het ziekenfonds of van de landsbond.

De revisoren wonen de algemene vergadering bij wanneer deze beraadslaagt over een door hen opgemaakt verslag. Ze hebben het recht op de algemene vergadering het woord te voeren in verband met de vervulling van hun taak.

Art. 36. Le rapport de contrôle visé à l'article 35 est joint aux comptes annuels qui sont soumis à l'approbation de l'assemblée générale de la mutualité ou de l'union nationale.

Les réviseurs assistent à l'assemblée générale lorsqu'elle est amenée à délibérer sur un rapport qu'ils ont rédigé. Ils ont le droit de prendre la parole à l'assemblée générale au sujet de l'accomplissement de leur mission.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 37. De bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen die betrekking hebben op de onverenigbaarheden, de bezoldiging, de duur van het mandaat, de ontslagregeling, de aansprakelijkheid en de strafsancities in hoofde van de commissarissen van handelsvennootschappen, zijn van overeenkomstige toepassing op de revisoren bedoeld in artikel 32.

Art. 37. Les dispositions des lois coordonnées sur les sociétés commerciales qui concernent les incompatibilités, la rémunération, la durée du mandat, le régime de révocation, la responsabilité et les sanctions pénales dans le chef des commissaires des sociétés commerciales sont applicables par analogie aux réviseurs visés à l'article 32.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 3. — Diverse bepalingen

Art. 38. De bedragen door de ziekenfondsen en de landsbonden betaald voor geneeskundige verstrekkingen bedoeld in de artikelen 3, b), en 7, § 2, zijn noch voor overdracht noch voor beslag vatbaar.

Section 3. — Dispositions diverses

Art. 38. Les montants payés par les mutualités et les unions nationales pour des prestations de santé visées aux articles 3, b), et 7, § 2, ne peuvent être ni cédés ni saisis.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 39 luidt :

Art. 39. § 1. De ziekenfondsen en de landsbonden kunnen met de instemming van de betrokken leden of de personen te hunnen laste, in rechte optreden ter verdediging van de belangen van deze personen ten opzichte van derden in het kader van de diensten en activiteiten bedoeld in de artikelen 3, b) en c), en 7, §§ 2 en 4.

De ziekenfondsen en de landsbonden kunnen in rechte optreden ter verdediging van de individuele rechten van hun leden mits het uitdrukkelijk akkoord van het betrokken lid of van de personen te zijnen laste of van de collectieve rechten van hun leden en de personen te hunnen laste, welke voortvloeien uit de akkoorden en overeenkomsten bedoeld in titel III, hoofdstuk 4, van voornoemde wet van 9 augustus 1963, en uit artikel 52 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel.

§ 2. Het optreden van de ziekenfondsen en de landsbonden doet geen afbreuk aan de rechten van de leden en de personen te hunnen laste om zelf de zaak aanhangig te maken of in het geding tussen te komen.

Art. 39. § 1er. Les mutualités et les unions nationales peuvent, avec l'accord des membres concernés ou des personnes à leur charge, ester en justice pour défendre les intérêts de ces personnes à l'égard de tiers dans le cadre des services ou activités prévus aux articles 3, b) et c), et 7, §§ 2 et 4.

Les mutualités et les unions nationales peuvent, ester en justice pour défendre les droits individuels de leurs membres, moyennant l'accord explicite du membre concerné ou des personnes à sa charge, ou les droits collectifs de leurs membres et des personnes à leur charge, qui résultent des accords et conventions visés au titre III, chapitre 4, de la loi du 9 août 1963 précitée, ainsi que de l'article 52 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier.

§ 2. L'action des mutualités et les unions nationales ne porte pas préjudice aux droits des membres et des personnes à leur charge d'introduire eux-mêmes l'action ou d'intervenir dans le litige.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor :

« In § 1, tweede lid, van dit artikel de woorden « ziekenfondsen en de » te doen vervallen. »

« Au § 1er, deuxième alinéa, de cet article, supprimer les mots « mutualités et les. »

Het woord is aan de heer De Backer.

De heer De Backer. — Mijnheer de Voorzitter, in de laatste alinea van paragraaf 1 van artikel 39 wordt bepaald dat de ziekenfondsen en de landsbonden in rechte kunnen optreden. Wij menen echter dat in dergelijke gevallen alleen de landsbonden zouden moeten kunnen optreden, teneinde plaatselijke afrekeningen te voorkomen.

M. le Président. — La parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, il est normal que ce soient les mutualités qui puissent le faire. Amenées à couvrir une aire géographique bien déterminée, les mutualités sont plus proches de la réalité et mieux au fait des problèmes; elles entretiennent avec les membres, les prestataires et les institutions de soins, des contacts plus directs que les unions nationales, qui, par nature, regroupent l'ensemble des mutualités. Nous ne pouvons donc accepter l'amendement.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 39 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 39 worden aangehouden.

Art. 40. De ziekenfondsen en de landsbonden die in het kader van een dienst bedoeld in artikel 3, b), of 7, § 2, hun leden en de personen te hunnen laste uitkeringen of tegemoetkomingen hebben verleend, treden tot beloop van het bedrag van deze pres-

taties in alle rechten die de leden en de personen te hunnen laste tegenover derden kunnen doen gelden uit hoofde van de berokkende schade.

Art. 40. Les mutualités et les unions nationales qui, dans le cadre de leurs services visés à l'article 3, b), ou 7, § 2, ont accordé à leurs membres et aux personnes à leur charge des indemnités ou des interventions, sont subrogées, à concurrence du montant de ces prestations, dans tous les droits que les membres et les personnes à leur charge peuvent faire valoir à l'égard de tiers pour les dommages occasionnés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 41. De ziekenfondsen en de landsbonden kunnen slechts giften, schenkingen en legaten aanvaarden na toestemming door de Controledienst.

Deze toestemming moet gegeven of geweigerd worden binnen een termijn van ten hoogste zestig kalenderdagen te rekenen vanaf de datum waarop de Controledienst om toestemming werd gevraagd. Na verloop van deze termijn wordt de toestemming geacht gegeven te zijn.

Deze toestemming is niet vereist voor het aanvaarden van giften, schenkingen en legaten van roerende goederen waarvan de waarde niet hoger is dan 400 000 frank. Dit bedrag wordt jaarlijks aan het indexcijfer der consumtieprijzen aangepast.

Art. 41. Les mutualités et les unions nationales ne peuvent accepter des libéralités, des dons et des legs qu'après autorisation de l'Office de contrôle.

Cette autorisation doit être accordée ou refusée dans un délai de soixante jours civils au plus à compter de la date à laquelle cette autorisation a été demandée à l'Office de contrôle. Passé ce délai, l'autorisation est censée avoir été donnée.

Cette autorisation n'est pas exigée pour l'acceptation de libéralités, de dons et de legs de biens mobiliers dont la valeur n'excède pas 400 000 francs. Ce montant est adapté annuellement à l'indice des prix à la consommation.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 42. Door de bestuurders wordt geen persoonlijke verplichting aangegaan betreffende de verbintenissen van de ziekenfondsen of van de landsbonden.

Hun aansprakelijkheid is beperkt tot het vervullen van de hun gegeven opdracht en tot de door hen begane beheersfouten.

Art. 42. Les administrateurs ne contractent aucune obligation personnelle en ce qui concerne les engagements des mutualités ou des unions nationales.

Leur responsabilité se limite à l'exécution du mandat qu'ils ont reçu et aux fautes de gestion commises par eux.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 43 luidt:

Afdeling 4. — De samenwerking

Art. 43. § 1. Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen bedoeld in artikel 2, kunnen de ziekenfondsen en de landsbonden samenwerken met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen.

§ 2. Hiertoe wordt een schriftelijk samenwerkingsakkoord gesloten dat melding maakt van het doel en de modaliteiten van de samenwerking, alsmede van de rechten en verplichtingen die hieruit voor de leden en de personen te hunnen laste voortvloeien.

§ 3. Het samenwerkingsakkoord en de wijzigingen ervan worden goedgekeurd of opgezegd door de algemene vergadering van het ziekenfonds of van de landsbond en aan de Controledienst overgezonden. De raad van bestuur brengt jaarlijks aan de alge-

mene vergadering verslag uit over de uitvoering van de gesloten akkoorden alsook over de wijze van aanwending van de middelen die door het ziekenfonds of de landsbond desgevallend werden ingebracht.

Section 4. — De la collaboration

Art. 43. § 1er. En vue de réaliser les objectifs visés à l'article 2, les mutualités et les unions nationales peuvent collaborer avec des personnes juridiques de droit public ou de droit privé.

§ 2. A cet effet, un accord de collaboration écrit est conclu, mentionnant l'objectif et les modalités de la collaboration, ainsi que les droits et obligations qui en résultent pour les membres et les personnes à leur charge.

§ 3. L'accord de collaboration et ses modifications sont approuvés ou résiliés par l'assemblée générale de la mutualité ou de l'union nationale et transmis à l'Office de contrôle. Le conseil d'administration fait annuellement rapport à l'assemblée générale sur l'exécution des accords conclus ainsi que sur la manière dont ont été utilisés les moyens qui ont été apportés à cet effet par la mutualité ou l'union nationale.

Mevrouw Herman c.s. stelt voor dit artikel te doen vervallen.

Mme Herman et consorts proposent la suppression de cet article.

M. de Clippele propose également la suppression de cet article.

De heer de Clippele stelt eveneens voor dit artikel te doen vervallen.

M. de Clippele propose l'amendement subsidiaire que voici:

« Compléter le paragraphe 2 de cet article par la disposition suivante:

« Cet accord de collaboration ainsi que ses modifications doivent être publiés au Moniteur belge endéans l'année. »

« Paragraaf 2 van dit artikel aan te vullen als volgt:

« Dat samenwerkingsakkoord en de wijzigingen ervan moeten binnen het jaar in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt. »

La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, l'article 43 indique que les mutualités peuvent collaborer avec des coopératives. Or, l'audit Andersen a démontré le nombre d'abus résultant du chevauchement entre, d'une part, les activités de l'assurance obligatoire et, d'autre part, celles de l'assurance libre. C'est la raison pour laquelle je propose la suppression de cet article afin que les mutualités s'occupent uniquement de l'objet social, de l'esprit social, et non plus de toutes les activités connexes pour lesquelles elles sont entourées de centaines de coopératives ou d'ASBL. Cela équivaut véritablement à un Etat dans l'Etat.

En cas de maintien de l'article 43, l'amendement subsidiaire vise à ajouter un deuxième alinéa tendant à publier au *Moniteur belge* les accords de collaboration entre la mutualité et une ASBL ou une coopérative.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Backer.

De heer De Backer. — Mijnheer de Voorzitter, ons amendement strekt ertoe dit artikel te doen vervallen. Wij vinden de tekst van het artikel te vaag.

M. le Président. — La parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, l'article 43 a été longuement discuté, à la Chambre comme au Sénat, et les rapports montrent clairement l'esprit dans lequel il est rédigé. A l'intention de ceux qui demandent encore davantage de transparence, je voudrais préciser que l'article 43 définit les modalités des collaborations qui doivent être approuvées par l'assemblée générale. Cette approbation implique une connaissance complète de ces collaborations. Publier au *Moniteur belge*

tous ces éléments, me paraît lourd et fastidieux, sans oublier les répercussions de ces contraintes administratives de plus en plus lourdes sur le niveau de cotisations.

Le fait d'obtenir l'approbation de l'assemblée générale oblige à pratiquer la transparence. De plus, il faut garder à l'esprit le fait que les réviseurs ont le droit d'exercer pleinement leur mission par rapport à ces accords de collaboration, ce qui est une amélioration considérable par rapport à la situation présente. En effet, actuellement les réviseurs de comptes des organismes assureurs n'examinent que ce qui a trait à l'assurance obligatoire, et donc pas nécessairement la possibilité d'instaurer un accord de collaboration avec différentes ASBL, coopératives, ou autres associations.

Je pense donc que les modalités prévues permettent un bon contrôle, le problème restant évidemment l'application qui en sera faite. J'estime que l'approbation par l'assemblée générale, ainsi que le rôle des réviseurs permettent de rencontrer les objections émises. Le texte de l'article me paraît donc suffisant.

M. le Président. — La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, je souhaite faire remarquer au ministre que je suis membre d'une mutuelle depuis plus de trente ans et que jamais, je n'ai été convoqué à une assemblée générale.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — C'est pour cette raison que l'on a modifié la loi, monsieur de Clippele.

M. le Président. — Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 43 sont réservés.

De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 43 worden aangehouden.

Hoofdstuk V. — Fusie en ontbinding

Afdeling 1. — Fusie

Art. 44. § 1. De landsbonden alsook de ziekenfondsen die deel uitmaken van éénzelfde landsbond, kunnen onderling fusioneren.

De fusie maakt het voorwerp uit van een beraadslaging van de algemene vergadering van de betrokken landsbond of van het betrokken ziekenfonds, die hiertoe speciaal wordt bijeengeroepen.

De bepalingen van de artikelen 10, 11 en 12, §§ 2 en 3, zijn hierop van toepassing.

Het bericht van bijeenroeping vermeldt:

- 1° De redenen van de fusie;
- 2° De rechten en verplichtingen van de betrokken ziekenfondsen en van de betrokken landsbonden, van hun leden en van de personen te hunnen laste;
- 3° De bestemming van de maatschappelijke fondsen;
- 4° De statutenwijzigingen of de nieuwe statuten;
- 5° De vormen en de voorwaarden van de vereffening.

§ 2. De fusie van ziekenfondsen of van landsbonden treedt in werking vanaf 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op de goedkeuring door de minister.

De fusie van ziekenfondsen moet tevens worden goedgekeurd door de algemene vergadering van de landsbond waartoe zij behoren.

§ 3. De bepalingen inzake ontbinding vinden geen toepassing op de wegens fusie ontbonden landsbonden of ziekenfondsen.

Chapitre V. — De la fusion et de la dissolution

Section 1re. — De la fusion

Art. 44. § 1er. Les unions nationales, ainsi que les mutualités qui font partie d'une même union nationale, peuvent fusionner entre elles.

La fusion fait l'objet d'une délibération de l'assemblée générale de l'union nationale ou de la mutualité concernée qui est spécialement convoquée à cet effet.

Les dispositions des articles 10, 11 et 12, §§ 2 et 3, sont d'application dans ce cas.

La convocation mentionne:

- 1° Les motifs de la fusion;
- 2° Les droits et obligations des mutualités et des unions nationales concernées, de leurs membres et des personnes à leur charge;
- 3° L'affectation des fonds sociaux;
- 4° Les modifications de statuts ou les nouveaux statuts;
- 5° Les formes et les conditions de la liquidation.

§ 2. La fusion de mutualités ou d'unions nationales entre en vigueur à partir du 1er janvier de l'année civile qui suit l'approbation par le ministre.

La fusion de mutualités doit en outre être approuvée par l'assemblée générale de l'union nationale à laquelle elles appartiennent.

§ 3. Les dispositions sur la dissolution ne sont pas applicables aux unions nationales ou mutualités dissoutes par fusion.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 2. — Ontbinding

Art. 45. De ziekenfondsen en de landsbonden kunnen ontbonden worden door een beslissing van de algemene vergadering die daartoe speciaal wordt bijeengeroepen.

De bepalingen van de artikelen 10, 11 en 12, §§ 2 en 3, zijn hierop van toepassing.

Het bericht van bijeenroeping vermeldt:

- 1° De redenen voor de ontbinding;
- 2° De financiële toestand van het betrokken ziekenfonds of landsbond;
- 3° De bestemming van de maatschappelijke fondsen;
- 4° De vormen en de voorwaarden van de vereffening.

Section 2. — De la dissolution

Art. 45. Les mutualités et les unions nationales peuvent être dissoutes par une décision de l'assemblée générale, spécialement convoquée à cet effet.

Les dispositions des articles 10, 11 et 12, §§ 2 et 3, sont d'application dans ce cas.

La convocation mentionne:

- 1° Les motifs de la dissolution;
- 2° La situation financière de la mutualité ou de l'union nationale concernée;
- 3° L'affectation des fonds sociaux;
- 4° Les formes et les conditions de la liquidation.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 46. De algemene vergadering die tot de ontbinding van het ziekenfonds of van de landsbond besluit, wijst één of meer vereffenaars aan, onder de revisoren, leden van het Instituut der bedrijfsrevisoren, volgens de modaliteiten bepaald in artikel 32.

De beslissing van de algemene vergadering wordt door de vereffenaars binnen 30 kalenderdagen aan het bestuur van het *Belgisch Staatsblad* overgezonden. Zij wordt bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt, met vermelding van de identiteit van de vereffenaars.

De Koning bepaalt de bevoegdheden en de verplichtingen van de vereffenaars, alsook de regelen die ter zake moeten worden toegepast.

Art. 46. L'assemblée générale qui décide de la dissolution de la mutualité ou de l'union nationale, désigne un ou plusieurs liquidateurs choisis parmi les réviseurs membres de l'Institut des réviseurs d'entreprise, selon les modalités prévues à l'article 32.

La décision de l'assemblée générale est transmise par les liquidateurs dans un délai de 30 jours civils à la direction du *Moniteur belge*. Elle est publiée par extrait au *Moniteur belge*, avec mention de l'identité des liquidateurs.

Le Roi détermine les compétences et les obligations des liquidateurs, ainsi que les règles qui doivent être appliquées en cette matière.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 47. § 1. Het ziekenfonds dat of de landsbond die niet meer beantwoordt aan de bepalingen van artikel 3 of 7, §§ 2 en 4, van deze wet, is van rechtswege ontbonden.

Deze toestand wordt door de Controledienst vastgesteld, die de bevoegdheden van de algemene vergadering bedoeld in de artikelen 46 en 48, uitoefent.

De ontbinding wordt door toedoen van de Controledienst bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

§ 2. Zo de ontbinding, bedoeld in § 1 tot gevolg heeft dat de leden van het ziekenfonds en de personen te hunnen laste, niet meer beantwoorden aan de verplichting van aansluiting opgelegd door de wet van 9 augustus 1963, wordt de landsbond waarbij het ziekenfonds was aangesloten, in de plaats gesteld van voornoemd ziekenfonds wat de uitvoering van de verplichtingen in het kader van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering betreft, en dit tot op het tijdstip waarop het lidmaatschap bij een ander ziekenfonds uitwerking heeft.

Art. 47. § 1er. La mutualité ou l'union nationale, qui ne répond plus aux dispositions prévues à l'article 3 ou 7, §§ 2 et 4, de la présente loi, est dissoute d'office.

Cette situation est constatée par l'Office de contrôle, qui exerce les compétences de l'assemblée générale visées aux articles 46 et 48.

La dissolution est rendue publique par extrait au *Moniteur belge*, à l'initiative de l'Office de contrôle.

§ 2. S'il résulte de la dissolution visée au § 1er que les membres de la mutualité et les personnes à leur charge ne satisfont plus à l'obligation d'affiliation prévue par la loi du 9 août 1963, l'union nationale à laquelle la mutualité était affiliée est subrogée à ladite mutualité pour ce qui concerne l'exécution des obligations relatives à l'assurance maladie-invalidité obligatoire, et ce, jusqu'au moment où l'affiliation à une autre mutualité devient effective.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 48. § 1. Bij ontbinding van een ziekenfonds of van een landsbond worden de reservefondsen verdeeld onder de leden waarvan het recht op prestaties ingang vond vóór de stopzetting van de diensten of activiteiten.

§ 2. In geval van stopzetting en ontbinding van een of meer diensten bedoeld in artikel 3, b), of 7, §§ 2 en 4, beslist de algemene vergadering over de toewijzing van de reservefondsen van deze diensten.

De reservefondsen moeten bij voorrang worden toegewezen ten gunste van de leden waarvan het recht op prestaties inging vóór de stopzetting van deze diensten.

De algemene vergadering van het betrokken ziekenfonds of van de betrokken landsbond geeft aan de eventuele overblijvende activa een bestemming die overeenstemt met de statutaire doelstellingen, zowel in geval van ontbinding als bij stopzetting van een of meer diensten.

Deze beslissingen worden onverwijld medegedeeld aan de Controledienst. Zij hebben slechts uitwerking op voorwaarde dat de Controledienst zich niet tegen de beslissing verzet binnen een termijn van ten hoogste zestig kalenderdagen vanaf de datum van de mededeling. De beslissing van de Controledienst moet gemotiveerd zijn.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

Art. 48. § 1er. En cas de dissolution d'une mutualité ou d'une union nationale, les fonds de réserve sont répartis entre les membres dont le droit aux prestations est né avant la cessation des services ou activités.

§ 2. En cas de cessation et de dissolution d'un ou de plusieurs services visés à l'article 3, b), ou 7, §§ 2 et 4, l'assemblée générale décide de l'affectation des fonds de réserve de ces services.

Les fonds de réserve doivent être affectés en priorité au profit des membres dont le droit aux prestations est né avant la cessation de ces services.

L'assemblée générale de la mutualité ou de l'union nationale concernée donne aux éventuels actifs résiduels une destination correspondant à ses buts statutaires, tant pour ce qui concerne la dissolution que la cessation d'un ou de plusieurs services.

Ces décisions sont communiquées sans délai à l'Office de contrôle. Elles n'ont d'effets qu'à condition que l'Office de contrôle ne s'oppose pas à cette décision dans un délai maximum de soixante jours civils à dater de la communication. La décision de l'Office de contrôle doit être motivée.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 49 luidt:

Hoofdstuk VI. — De Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen

Art. 49. § 1. Bij de minister die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, wordt een « Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen » opgericht, in deze wet « Controledienst » genoemd, die belast wordt met het toezicht op de toepassing van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De Controledienst is een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid, in de zin van artikel 1, c), van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. De zetel ervan is gevestigd te Brussel.

§ 2. De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de regels met betrekking tot de organisatie en de werking van de Controledienst.

Chapitre VI. — De l'Office de contrôle des mutualités et des unions nationales de mutualités

Art. 49. § 1er. Il est créé, auprès du ministre ayant la Prévoyance sociale dans ses attributions, un « Office de contrôle des mutualités et des unions nationales de mutualités », dénommé dans la présente loi « Office de contrôle », chargé du contrôle de l'application de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

L'Office de contrôle est un organisme d'intérêt public qui jouit de la personnalité juridique, au sens de l'article 1, c), de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public. Son siège est établi à Bruxelles.

§ 2. Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les règles relatives à l'organisation et au fonctionnement de l'Office de contrôle.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Hoofdstuk VI bestaande uit de artikelen 49 tot 59 te vervangen door de volgende bepalingen:

« Hoofdstuk VI. — De controle op de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen

Art. 49. Bij de minister die de Sociale Voorzorg onder zijn bevoegdheid heeft, wordt een « Controledienst voor het ziekenfondswezen », hierna « Controledienst » genoemd, opgericht.

De controledienst is een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid. Hij is onderworpen aan de wet van 16 maart

1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en wordt gerangschikt in categorie C, bedoeld in artikel 1 van voornoemde wet.»

« Remplacer le chapitre VI comprenant les articles 49 à 59 par les dispositions suivantes :

« Chapitre VI. — Du contrôle des mutualités et des unions nationales de mutualités

Art. 49. Il est créé, auprès du ministre qui a la Prévoyance sociale dans ses attributions, un Office de contrôle des mutualités, dénommé ci-après « Office de contrôle ».

L'Office de contrôle est un organisme d'intérêt public doté de la personnalité juridique. Il est soumis à la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, et est classé dans la catégorie C visée à l'article 1er de ladite loi. »

Het woord is aan de heer De Backer.

De heer De Backer. — Mijnheer de Voorzitter, in onze amendementen bij hoofdstuk VI stellen wij voor de artikelen 49 tot 59, die vooral betrekking hebben op de Controledienst en het Technisch Comité, een nieuwe tekst voor. Het ligt essentieel in onze bedoeling de controle te differentiëren naargelang het gaat over verplichte verzekeringen dan wel over aanvullende verzekeringen. De uitvoering van deze wet moet op rigoureuze en efficiënte wijze worden gecontroleerd. In de algemene bespreking hebben sprekers behorend tot verscheidene fracties hierop voldoende gewezen, zodat ik mij tot deze verklaring kan beperken.

M. le Président. — La parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, la philosophie a été suffisamment définie.

Le Conseil d'Etat considère qu'un seul contrôle est préférable, aussi bien sur l'assurance maladie-invalidité obligatoire que sur les activités libres et complémentaires parce que c'est plus efficace.

Ensuite, l'idée du contrôleur contrôlé n'est pas exacte puisque l'Office de contrôle des mutualités ne sera pas constitué de représentants de ces organismes.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 49 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 49 worden aangehouden.

Artikel 50 luidt :

Art. 50. § 1. De werkingskosten van de Controledienst omvatten zowel de kosten voortspruitend uit de uitoefening van de taken op het vlak van de verplichte verzekering als op het vlak van de vrijwillige en aanvullende verzekering, evenals de kosten voortvloeiend uit de buitengewone taken die de Controledienst aan de revisoren kan opdragen.

§ 2. De werkingskosten van de Controledienst vallen ten laste van de ziekenfondsen en van de landsbonden volgens de modaliteiten en tot een bedrag jaarlijks vastgesteld door de Koning.

De werkingskosten die het aldus bepaald maximum bedrag overschrijden, zijn ten laste van het ministerie van Sociale Voorzorg.

§ 3. De oprichtingskosten van de Controledienst zijn ten laste van het ministerie van Sociale Voorzorg.

De werkingskosten tijdens de eerste twee dienstjaren worden voorgeschieden door het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en worden onder de door de Koning te bepalen voorwaarden en termijnen terugggevorderd bij de ziekenfondsen en de landsbonden.

De minister hecht zijn goedkeuring aan alle overeenkomsten die worden afgesloten inzake de financiering gedurende de eerste twee dienstjaren.

Art. 50. § 1er. Les frais de fonctionnement de l'Office de contrôle comprennent aussi bien les frais résultant de l'accomplis-

sement des tâches dans le domaine de l'assurance obligatoire que dans le domaine de l'assurance libre et complémentaire, ainsi que les coûts résultant des tâches spéciales que l'Office de contrôle peut confier aux réviseurs.

§ 2. Les frais de fonctionnement de l'Office de contrôle tombent à charge des mutualités et des unions nationales, selon les modalités et jusqu'à un montant fixé annuellement par le Roi.

Les frais de fonctionnement qui excèdent le montant maximum ainsi fixé sont à charge du ministère de la Prévoyance sociale.

§ 3. Les frais d'établissement de l'Office de contrôle sont à charge du ministère de la Prévoyance sociale.

Les frais de fonctionnement au cours des deux premiers exercices sont avancés par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité et sont récupérés dans les conditions et délais fixés par le Roi auprès des mutualités et des unions nationales.

Le ministre donne son accord à toutes les conventions conclues en matière de financement durant les deux premiers exercices.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor :

« Art. 50. § 1. De Controledienst is belast met het toezicht op de naleving van deze wet door de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, in het bijzonder wanneer zij optreden als uitvoeringsorgaan van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, geregeld bij voornoemde wet van 9 augustus 1963, en als verzekeringsinstelling van ziekte- en invaliditeitsrisico's, waarvan de zelfstandigen en de helpers, onderworpen aan het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, zijn uitgesloten.

§ 2. Met inachtneming van § 1 heeft de Controledienst als opdracht :

1° Toezicht te houden op de naleving door de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen van de boekhoudkundige en financiële bepalingen die zij krachtens deze wet en de voornoemde wet van 9 augustus 1963 dienen toe te passen;

2° De technische richtlijnen op te stellen met het oog op de organisatie van hun controleopdrachten na advies van het Technisch Adviescomité bedoeld in artikel 58;

3° Mededeling te doen aan het beheerscomité van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering van iedere schending van de bepalingen van de voornoemde wet van 9 augustus 1963 en haar uitvoeringsbesluiten;

4° Toezicht te houden op de geldige samenstelling en werking van de algemene vergaderingen en de raden van bestuur van de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen;

5° Te waken over de overeenstemming van de door de ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen ingestelde diensten en activiteiten met de bepalingen van artikel 3, §§ 1, 2 en 3;

6° Op verzoek van de minister, of op eigen initiatief voorstellen te formuleren betreffende de boekhouding en het financieel beheer van de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. Hierbij raadpleegt de minister het Technisch Adviescomité;

7° Ten minste tweemaal per jaar verslag uit te brengen aan de algemene raad van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, over de uitvoering van hun controleopdrachten;

8° Jaarlijks een verslag op te maken over de activiteiten en de toestand van de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen. Dit verslag wordt door de minister bij de Wetgevende Kamers ingediend.

« Art. 50. § 1er. L'Office de contrôle est chargé de contrôler le respect de la présente loi par les mutualités et les unions nationales de mutualités, en particulier lorsque celles-ci agissent en tant qu'organes d'exécution de l'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, régie par la loi précitée du 9 août 1963, et en tant qu'organismes assureurs des risques en matière de maladie et d'invalidité dont les indépendants et leurs aidants, soumis à l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, sont exclus.

§ 2. Dans le respect des dispositions du § 1er, l'Office de contrôle a pour mission :

1° De contrôler le respect par les mutualités et les unions nationales de mutualités des dispositions comptables et financières qu'elles sont tenues d'appliquer en vertu de la présente loi et de la loi précitée du 9 août 1963;

2° D'arrêter les directives techniques en vue de l'organisation de leurs missions de contrôle, après avis du Comité technique consultatif visé à l'article 58;

3° De porter à la connaissance du comité de gestion de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité toute infraction aux dispositions de la loi précitée du 9 août 1963 et de ses arrêtés d'exécution;

4° De contrôler la validité de la composition et du fonctionnement des assemblées générales et des conseils d'administration des mutualités et des unions nationales de mutualités;

5° De veiller à ce que les services et activités instaurés par les mutualités et les unions nationales soient conformes aux dispositions de l'article 3, §§ 1er, 2 et 3;

6° De formuler, à la requête du ministre ou de sa propre initiative, des propositions concernant la comptabilité et la gestion financière des mutualités et des unions nationales. Le ministre consulte à cet effet le Comité technique consultatif;

7° De faire, au moins deux fois par an, rapport au Conseil général de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité sur l'exécution de ses missions de contrôle;

8° D'établir annuellement un rapport sur les activités et sur la situation des mutualités et des unions nationales de mutualités. Ce rapport est déposé par le ministre auprès des Chambres législatives.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 50 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 50 sont réservés.

Artikel 51 luidt:

Art. 51. § 1. De Controledienst wordt bestuurd door een raad die bestaat uit een voorzitter en zes leden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd en ontslagen, waarvan:

— Twee leden gekozen onder de ambtenaren van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering die belast zijn met taken op het vlak van de gezondheidszorgen of die ter zake ervaring hebben;

— Een lid door de Bankcommissie voorgedragen;

— Drie leden gekozen op grond van hun bevoegdheid op juridisch, sociaal, financieel of actuariel vlak.

De voorzitter en de leden worden voor een hernieuwbare periode van zes jaar benoemd.

Onder dezelfde voorwaarden benoemt de Koning eveneens plaatsvervangers voor de voorzitter en de leden van de raad.

§ 2. De Koning regelt het administratief en geldelijk statuut van de voorzitter en stelt de zitpenningen en de vergoedingen van de leden van de raad van de Controledienst vast.

§ 3. Het ambt van voorzitter of van lid van de raad is onverenigbaar met het lidmaatschap van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat of een Gemeenschaps- of Gewestraad en met het lidmaatschap van het Technisch comité bedoeld in artikel 54.

De voorzitter en de leden van de raad mogen geen bestuurder of aangestelde zijn van een ziekenfonds of van een landsbond of door hen worden bezoldigd onder welke vorm ook. Deze onverenigbaarheid geldt nog tot vijf jaar na het beëindigen van hun mandaat.

§ 4. De raad van de Controledienst stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring aan de minister voor.

Art. 51. § 1er. L'Office de contrôle est géré par un conseil, composé d'un président et de six membres, nommés et révoqués par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, parmi lesquels:

— Deux membres choisis parmi les fonctionnaires de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité chargés de tâches dans le domaine des soins de santé ou qui ont de l'expérience dans ce domaine;

— Un membre désigné par la Commission bancaire;

— Trois membres choisis en raison de leur compétence en matière juridique, sociale, financière ou actuarielle.

Le président et les membres sont nommés pour une période renouvelable de six ans.

Le Roi nomme également, dans les mêmes conditions, des suppléants pour le président et les membres du conseil.

§ 2. Le Roi règle le statut administratif et pécunier du président et fixe le montant des jetons de présence et des indemnités des membres du conseil de l'Office de contrôle.

§ 3. La fonction de président ou de membre du conseil est incompatible avec un mandat de membre de la Chambre des représentants, du Sénat, d'un conseil communautaire et du Comité technique visé à l'article 54.

Le président et les membres du conseil ne peuvent être administrateur ou préposé d'une mutualité ou d'une union nationale, ni être rémunéré par elles, sous quelque forme que ce soit. Cette incompatibilité est d'une durée de cinq ans après la fin de leur mandat.

§ 4. Le conseil de l'Office de contrôle établit son règlement d'ordre intérieur et le soumet pour approbation au ministre.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Art. 51. De Controledienst wordt beheerd door een raad van bestuur die bestaat uit een voorzitter en zes leden. Zij worden door de Koning benoemd op grond van hun bevoegdheid inzake verzekering tegen ziekte; zij kunnen door Hem worden ontslagen.

Het mandaat duurt zes jaar en kan hernieuwd worden. De wedde en het statuut van de voorzitter, alsook het presentiegeld dat aan de leden van de raad van bestuur wordt toegekend, worden door de Koning vastgesteld.

De raad van bestuur maakt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring aan de Koning voor.

De leidinggevende ambtenaar woont met raadgevende stem de vergaderingen van de raad van bestuur bij. »

« Art. 51. L'Office de contrôle est géré par un Conseil d'administration composé d'un président et de six membres. Ils sont nommés par le Roi sur la base de leur compétence en matière d'assurance maladie et peuvent être révoqués par Lui.

La durée de leur mandat est de six ans et elle peut être renouvelée. Le traitement et le statut du président, ainsi que le montant des jetons de présence accordés aux membres du conseil d'administration, sont fixés par le Roi.

Le conseil d'administration établit son règlement d'ordre intérieur et le soumet au Roi pour approbation.

Le fonctionnaire dirigeant assiste avec voix consultative aux réunions du conseil d'administration. »

M. de Clippele propose l'amendement que voici:

« Au § 1er de cet article, remplacer le premier alinéa par la disposition suivante:

« L'Office de contrôle est géré par un conseil, composé d'un président et de six membres, nommés et révoqués par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, parmi lesquels:

— Un président désigné par la Cour de cassation et choisi parmi les magistrats;

— Un membre désigné par l'Office de contrôle des assurances;

— Un membre choisi parmi les fonctionnaires de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, chargés de tâches dans le domaine des soins de santé ou qui ont de l'expérience dans ce domaine;

— Un membre désigné par la Commission bancaire;

— Trois membres choisis en raison de leur compétence en matière juridique, sociale, financière ou actuarielle. »

« In § 1 van dit artikel, het eerste lid te doen luiden als volgt:

« De Controledienst wordt bestuurd door een raad die bestaat uit een voorzitter en zes leden, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd en ontslagen, onder wie:

— Een voorzitter voorgedragen door het Hof van cassatie en gekozen uit de magistraten;

— Een lid voorgedragen door de Controledienst voor de verzekeringen;

— Een lid gekozen uit de ambtenaren van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, die belast zijn met taken op het vlak van de gezondheidszorg of die ter zake ervaring hebben;

— Een lid voorgedragen door de Bankcommissie;

— Drie leden gekozen op grond van hun bevoegdheid op juridisch, sociaal, financieel of actuair vlak.»

La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, je propose, d'une part, que l'Office de contrôle soit présidé par un magistrat désigné par la Cour de cassation et, d'autre part, qu'un membre soit désigné par l'Office de contrôle des assurances.

M. le Président. — M. Hasquin propose l'amendement que voici :

« Compléter le § 1er de cet article par un alinéa nouveau, rédigé comme suit :

« L'Office de contrôle des assurances désigne auprès du conseil de l'Office de contrôle des mutualités et des unions nationales de mutualités un représentant qui siègera avec voix consultative. »

« Paragraaf 1 van dit artikel aan te vullen met een nieuw lid, luidende :

« De Controledienst voor de verzekeringen wijst bij de raad van de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen een vertegenwoordiger met raadgevende stem aan. »

La parole est à M. Hasquin.

M. Hasquin. — Monsieur le Président, nous avons été amenés, au cours de la discussion, à contester globalement dans sa formulation actuelle, le chapitre VI relatif aux modalités de contrôle. Nous avons donc souscrit au nouveau chapitre VI présenté par Mme Herman et quelques collègues.

En ce qui concerne plus particulièrement l'article 51, nous estimons qu'il serait opportun qu'un représentant de l'Office de contrôle des assurances participe avec voix consultative au nouveau conseil d'administration de l'Office de contrôle des mutualités. Pourquoi ? Cela s'inspire de la logique qui est la nôtre depuis le début : à l'évidence, les mutualités ont — et continueront à avoir — des activités autres que leurs activités premières. Il y a donc indubitablement des activités qui se rapprochent très nettement de l'activité traditionnelle des assurances. Dans ces conditions-là, l'équité exige, selon nous, que les modalités de contrôle entre ce qui est généralement réservé aux assurances et ce qui sera à l'avenir le lot des mutualités soient placées sur un strict pied d'égalité.

L'amendement va dans ce sens. Il me paraissait que c'était une des solutions qui pouvaient être envisagées.

M. le Président. — la parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, en premier lieu, je dirai qu'il faut peut-être revoir l'ensemble des organismes de contrôle : Office de contrôle des mutualités à créer, Office de contrôle des assurances et Commission bancaire puisque ces organismes sont très semblables. Le gouvernement a d'ailleurs pris une décision en ce sens.

Il serait paradoxal que les assurances soient représentées à l'Office de contrôle des mutualités et que les mutualités ne soient pas représentées à l'Office de contrôle des assurances.

En second lieu, il sera de toute manière indispensable que l'Office de contrôle des assurances et l'Office de contrôle des mutualités établissent entre eux des contacts de manière à éviter les litiges possibles concernant les champs d'activités respectifs.

M. le Président. — Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 51 sont réservés.

De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 51 worden aangehouden.

Artikel 52 luidt :

Art. 52. Onverminderd de overige bevoegdheden die hem krachtens deze wet worden verleend heeft de Controledienst tot opdracht :

1° Er op toe te zien dat de door de ziekenfondsen en landsbonden ingestelde diensten en activiteiten in overeenstemming zijn met de bepalingen van de artikelen 2, 3 en 7, van deze wet;

2° Toezicht te houden op de geldige samenstelling en werking van de algemene vergaderingen en de raden van bestuur van de ziekenfondsen en van de landsbonden;

3° Toezicht te houden op de naleving door de ziekenfondsen en van de landsbonden van de administratieve, boekhoudkundige en financiële bepalingen die zij krachtens deze wet dienen toe te passen, en van de boekhoudkundige en financiële bepalingen die zij krachtens de wet van 9 augustus 1963 dienen toe te passen;

4° De technische richtlijnen ten aanzien van de ziekenfondsen en van de landsbonden op te stellen met het oog op de organisatie van zijn controleopdrachten;

5° Op verzoek van de minister, of op eigen initiatief voorstellen te formuleren betreffende de boekhouding en het financieel beheer van de ziekenfondsen en van de landsbonden;

6° Op verzoek van de minister, of op eigen initiatief, adviezen te formuleren over alle materies die verband houden met de werking van de ziekenfondsen en van de landsbonden;

7° Mededeling te doen aan de Dienst voor administratieve controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering van iedere schending van de bepalingen van voornoemde wet van 9 augustus 1963 en van haar uitvoeringsbesluiten die niet onder zijn controleopdracht valt maar in het kader van zijn wettelijke opdracht werd vastgesteld;

8° Minstens éénmaal per jaar verslag uit te brengen aan de algemene raad van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, over de uitvoering van zijn controleopdrachten voor zover deze betrekking hebben op de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering;

9° Jaarlijks een verslag op te maken over de activiteiten en de toestand van de ziekenfondsen en van de landsbonden in België. Dit verslag wordt door de minister bij de Wetgevende Kamers ingediend;

10° Iedere klacht in verband met de uitvoering van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten te onderzoeken en er het passende gevolg aan te geven.

Art. 52. Sans préjudice des autres compétences que lui accorde la présente loi, l'Office de contrôle a pour mission :

1° De veiller à ce que les services et activités instaurés par les mutualités et les unions nationales soient conformes aux dispositions des articles 2, 3 et 7, de la présente loi;

2° De contrôler la validité de la composition et du fonctionnement des assemblées générales et des conseils d'administration des mutualités et les unions nationales;

3° De contrôler le respect par les mutualités et les unions nationales des règles administratives, comptables et financières qu'elles sont tenues d'appliquer en vertu de la présente loi, et des règles comptables et financières qu'elles sont tenues d'appliquer en vertu de la loi du 9 août 1963;

4° D'établir les directives techniques à l'égard des mutualités et les unions nationales en vue de l'organisation de ses missions de contrôle;

5° A la requête du ministre, ou de sa propre initiative, de formuler des propositions portant sur la comptabilité et la gestion financière des mutualités et des unions nationales;

6° A la requête du ministre, ou de sa propre initiative, de formuler des avis sur toute matière touchant au fonctionnement des mutualités et des unions nationales;

7° De porter à la connaissance du Service du contrôle administratif de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, toute

infraction aux dispositions de la loi précitée du 9 août 1963 et de ses arrêtés d'exécution qui ne relève pas de sa mission de contrôle mais a été constatée dans le cadre de sa mission légale;

8° Au moins une fois par an, de faire rapport au conseil général de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, sur l'exécution de ses missions de contrôle pour autant que celles-ci concernent l'assurance maladie-invalidité obligatoire;

9° D'établir annuellement un rapport sur les activités et sur la situation des mutualités et des unions nationales en Belgique. Ce rapport est déposé par le ministre auprès des Chambres législatives;

10° D'examiner et de donner la suite adéquate à toute plainte en rapport avec l'exécution de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Art. 52. Het mandaat van voorzitter of lid van de raad van bestuur is onverenigbaar met een mandaat van volksvertegenwoordiger, senator of lid van een Gemeenschaps- of Gewestraad.

De voorzitter en de leden mogen op geen enkele wijze gebonden zijn ten aanzien van de gecontroleerde ziekenfondsen of landsbonden van ziekenfondsen. Zij mogen evenmin in die instellingen belangen hebben, tenzij als gerechtigde of rechthebbende.

Voor de voorzitter duurt de onverenigbaarheid tot vijf jaar na het beëindigen van zijn functie.

Overtreding van de bepalingen van dit artikel wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 100 000 frank. »

« Art. 52. La fonction de président ou de membre du conseil d'administration est incompatible avec un mandat de membre de la Chambre des représentants, du Sénat ou d'un Conseil régional ou d'un Conseil de Communauté.

Le président et les membres ne peuvent d'aucune façon être liés aux mutualités ou unions nationales de mutualités contrôlées. Ils ne peuvent pas non plus avoir des intérêts dans ces institutions, si ce n'est à titre de bénéficiaire ou d'attributaire.

Pour le président, cette incompatibilité est d'une durée de cinq ans après la fin de son mandat.

Les infractions aux dispositions du présent article sont punies d'une amende de 100 à 100 000 francs. »

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 52 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 52 sont réservés.

Artikel 53 luidt:

Art. 53. Met het oog op het herstel van de financiële toestand van één of meer diensten van een ziekenfonds of van een landsbond waarvan de reservfondsen het vereiste niveau niet bereiken of waarvan de solvabiliteits- of liquiditeitsmarge door de Controledienst als ontoereikend wordt beschouwd, kan hij het ziekenfonds of de landsbond verplichten hem een herstelplan voor te stellen en, bij gebrek aan voorstel van een geschikt plan binnen een door hem gestelde termijn, kan hij zelf een herstelplan opleggen.

Tegen het herstelplan kan het ziekenfonds of de landsbond beroep instellen op de wijze en binnen de termijn vastgesteld in artikel 60, § 3.

Art. 53. En vue du rétablissement de la situation financière d'un ou de plusieurs services d'une mutualité ou d'une union nationale dont les fonds de réserve n'atteignent pas le niveau requis ou dont la situation en matière de solvabilité ou de liquidité est considérée comme insuffisante par l'Office de contrôle, celui-ci peut exiger que la mutualité ou l'union nationale lui propose un plan de redressement, et à défaut de proposition d'un plan adéquat dans un délai fixé par lui, imposer lui-même un plan de redressement.

La mutualité ou l'union nationale peut interjeter appel contre le plan de redressement, de la manière et dans le délai fixé à l'article 60, § 3.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Art. 53. § 1. De raad van de Controledienst benoemt het personeel. Het organiek kader, het administratief en geldelijk statuut van het personeel worden door de Koning vastgelegd, met inachtneming van de bepalingen van § 2.

§ 2. Het personeel, de taken, de rechten, de verplichtingen en de goederen van de Dienst voor administratieve controle, bij artikel 91 van de voornoemde wet van 9 augustus 1963 opgericht in de schoot van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, worden overgedragen aan de Controledienst bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. De Koning bepaalt de regels volgens welke de overgedragen ambtenaren hun rechten op bevordering en op verandering van graad in de nieuwe Controledienst behouden. »

« Art. 53. § 1er. Le conseil de l'Office de contrôle nomme le personnel. Le cadre organique et le statut administratif et pécuniaire du personnel sont fixés par le Roi, dans le respect des dispositions du § 2.

§ 2. Le personnel, les tâches, les droits, les obligations et les biens du Service du contrôle administratif, créé au sein de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité par l'article 91 de la loi précitée du 9 août 1963, sont transférés à l'Office de contrôle par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Le Roi détermine les modalités selon lesquelles les fonctionnaires transférés conservent leurs droits à l'avancement et au changement de grade au sein du nouvel Office de contrôle. »

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 53 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 53 sont réservés.

Artikel 54 luidt:

Art. 54. Bij de Controledienst wordt een Technisch Comité ingesteld dat op verzoek van de minister of van de raad, of op eigen initiatief advies geeft over alle kwesties die verband houden met de uitvoering van deze wet.

De Controledienst verzoekt het Technisch Comité vooraf om advies omtrent de aangelegenheden bedoeld in artikel 52, 4°, 5° en 6°, van deze wet.

Art. 54. Un Comité technique est institué auprès de l'Office de contrôle qui, soit à la demande du ministre ou du conseil, soit de sa propre initiative, donne un avis sur toutes les questions se rapportant à l'exécution de la présente loi.

L'Office de contrôle demande l'avis préalable du Comité technique sur les matières visées à l'article 52, 4°, 5° et 6°, de la présente loi.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Art. 54. De ambtenaren van de Controledienst, die met een controleopdracht zijn belast, mogen bij de uitvoering van hun opdracht:

1° Op gelijk welk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging, vrij binnengaan in alle inrichtingen, gedeelten van inrichtingen, lokalen of andere plaatsen waar personen werkzaam zijn, waar ziekenfondsen of landsbonden van ziekenfondsen of hun diensten gevestigd zijn die onder de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten ervan vallen. Tot de bewoonde lokalen hebben zij evenwel alleen toegang wanneer de rechter in de politierechtbank vooraf toestemming heeft verleend;

2° Elk onderzoek, elke controle en elke enquête instellen, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de wetten, de uitvoeringsbesluiten en de reglementen werkelijk worden nageleefd en met name:

a) Hetzij alleen, hetzij samen met een afgevaardigde van de raad van bestuur, zijn aangestelden of lasthebbers, de werknemers, de leden van de algemene vergadering en de leden van de raad van bestuur ondervragen over alle feiten waarvan de kennis nuttig is voor de uitoefening van het toezicht;

b) Zich zonder verplaatsing alle boeken, registers en documenten doen overleggen die bij deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan zijn voorgeschreven, en afschriften of uittreksels ervan opmaken;

c) Inzage en afschrift nemen van alle boeken, registers en documenten die zij voor het volbrengen van hun opdracht nodig achten;

d) De mededeling gelasten van de documenten en de inlichtingen die ingevolge deze wet en de uitvoeringsbesluiten ter kennis moeten worden gebracht.»

« Art. 54. Les fonctionnaires de l'Office de contrôle qui sont chargés d'une mission de contrôle, peuvent, dans l'exercice de leur mission :

1° A n'importe quel moment du jour ou de la nuit, sans avertissement préalable, pénétrer librement dans toutes les institutions et parties d'institutions, ainsi que dans tous les locaux ou autres lieux où des personnes sont occupées, où des mutualités ou des unions nationales de mutualités ou les services de celles-ci tombant sous l'application des dispositions de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution sont établis. Ils ne peuvent toutefois pénétrer dans les locaux habités que si le juge du tribunal de police les y a autorisés préalablement;

2° Procéder à toute investigation, tout contrôle et toute enquête et recueillir toutes les informations qu'ils jugent utiles pour s'assurer que les lois, les arrêtés d'exécution et les règlements sont respectés, notamment :

a) En interrogeant, soit seul, soit en présence d'un délégué du conseil d'administration, de préposés ou de mandataires de celui-ci, les travailleurs, les membres de l'assemblée générale et les membres du conseil d'administration sur tous les faits qu'il est utile de connaître pour l'exercice du contrôle;

b) En se faisant remettre, sans se déplacer, tous les livres, registres et documents prescrits par la présente loi et ses arrêtés d'exécution et en prenant des copies ou extraits de ceux-ci;

c) En prenant communication ou copie de tous les livres, registres et documents qu'ils jugent nécessaires à l'accomplissement de leur mission;

d) En ordonnant que soient communiqués les documents et les informations dont il doit être donné connaissance en vertu de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.»

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 54 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 54 sont réservés.

Artikel 55 luidt :

Art. 55. Het Technisch Comité bestaat uit :

1° Een voorzitter;

2° Vijf leden voorgedragen door de landsbonden;

3° Een vertegenwoordiger van de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering;

4° De administrateur-generaal van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering;

5° Twee personen door de minister aangeduid onder de ambtenaren van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering of van het ministerie van Sociale Voorzorg.

Art. 55. Le Comité technique se compose de :

1° Un président;

2° Cinq membres présentés par les unions nationales;

3° Un représentant de la Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité;

4° L'administrateur général de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité;

5° Deux personnes désignées par le ministre parmi les fonctionnaires de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité ou du ministère de la Prévoyance sociale.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor :

« Art. 55. § 1. De inrichting en de werkwijze van de Controledienst worden door de Koning bepaald.

§ 2. De raad maakt het huishoudelijk reglement van de Controledienst op en legt het ter goedkeuring voor aan de minister.»

« Art. 55. § 1er. Le Roi détermine l'organisation et le mode de fonctionnement de l'Office de contrôle.

§ 2. Le conseil établit le règlement d'ordre intérieur de l'Office de contrôle et le soumet à l'approbation du ministre.»

M. de Clippele propose l'amendement que voici :

« Remplacer cet article par ce qui suit :

« Le Comité technique se compose de :

1. Un président désigné par la Cour de cassation et choisi parmi les magistrats;

2. Trois membres présentés par les unions nationales;

3. Trois membres présentés par des associations représentatives des employeurs;

4. Deux membres présentés par les associations représentatives des consommateurs;

5. Un membre présenté par l'Office de contrôle des assurances.»

« Dit artikel te doen luiden als volgt :

« Het Technisch Comité bestaat uit :

1. Een voorzitter aangewezen door het Hof van cassatie en gekozen uit de magistraten;

2. Drie leden voorgedragen door de landsbonden;

3. Drie leden voorgedragen door representatieve werkgeversorganisaties;

4. Twee leden voorgedragen door de representatieve consumentenorganisaties;

5. Een lid voorgedragen door de Controledienst voor de verzekerings.»

La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, l'amendement a pour objectif d'établir un juste équilibre entre les différentes tendances intéressées.

Je propose que le président soit nommé parmi les magistrats et désigné par la Cour de cassation, que trois membres soient présentés par les unions nationales, trois membres par les associations représentatives des employeurs, deux membres par les associations représentatives des consommateurs et un membre par l'Office de contrôle des assurances.

M. le Président. — La parole est à M. Busquin, ministre.

M. Busquin, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, j'ai donné, dans ma réponse, l'assurance que la composition de l'Office de contrôle trouverait un juste équilibre.

M. le Président. — Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 55 sont réservés.

De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 55 worden aangehouden.

Artikel 56 luidt :

Art. 56. De Koning benoemt de voorzitter en de leden van het Technisch Comité, alsook hun plaatsvervangers, voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. Hij bepaalt de werkingsregels van het Technisch Comité.

Art. 56. Le Roi nomme le président et les membres du Comité technique, ainsi que leurs suppléants, pour une durée renouvelable de six ans. Il détermine les règles de fonctionnement du Comité technique.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor :

« Art. 56. § 1. De werkingskosten van de Controledienst omvatten zowel de kosten voortvloeiend uit de uitoefening van de taken op het vlak van de verplichte verzekering als op het vlak van de vrijwillige en aanvullende verzekering, evenals de kosten voortvloeiend uit de buitengewone taken die de Controledienst aan de revisoren kan opdragen.

§ 2. De werkingskosten van de Controledienst vallen ten laste van de ziekenfondsen en de landsbonden volgens de modaliteiten en tot een bedrag jaarlijks vastgesteld door de Koning.

De werkingskosten die het aldus bepaald maximum bedrag overschrijden zijn ten laste van het ministerie van Sociale Voorzorg.

§ 3. De oprichtingskosten van de Controledienst zijn ten laste van het ministerie van Sociale Voorzorg.

De werkingskosten tijdens de eerste twee dienstjaren worden voorgesloten door het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering en worden onder de door de Koning te bepalen voorwaarden en termijnen teruggevorderd bij de ziekenfondsen en de landsbonden.

De toezichhoudende minister hecht zijn goedkeuring aan alle overeenkomsten die worden afgesloten inzake de financiering gedurende de eerste twee dienstjaren.»

« Art. 56. § 1er. Les frais de fonctionnement de l'Office de contrôle comprennent aussi bien les frais résultant de l'accomplissement des tâches dans le domaine de l'assurance obligatoire que dans le domaine de l'assurance libre et complémentaire, ainsi que les coûts résultant des tâches spéciales que l'Office de contrôle peut confier aux réviseurs.

§ 2. Les frais de fonctionnement de l'Office de contrôle tombent à charge des mutualités et des unions nationales, selon les modalités et jusqu'à un montant fixé annuellement par le Roi.

Les frais de fonctionnement qui excèdent le montant maximum ainsi fixé sont à charge du ministère de la Prévoyance sociale.

§ 3. Les frais de premier établissement de l'Office de contrôle sont à charge du ministère de la Prévoyance sociale.

Les frais de fonctionnement au cours des deux premiers exercices sont avancés par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité et sont récupérés dans les conditions et délais fixés par le Roi auprès des mutualités et des unions nationales.

Le ministre de tutelle donne son accord à toutes les conventions conclues en matière de financement durant les deux premiers exercices.»

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 56 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 56 sont réservés.

Artikel 57 luidt:

Art. 57. De revisoren brengen bij de Controledienst verslag uit over de financiële toestand en het beheer van de ziekenfondsen en van de landsbonden telkens als deze erom verzoekt en minstens éénmaal per jaar. De revisoren brengen de Controledienst onmiddellijk op de hoogte van de leemten, onregelmatigheden en overtreddingen die zij hebben vastgesteld.

Art. 57. Les réviseurs font rapport à l'Office de contrôle sur la situation financière et la gestion des mutualités et des unions nationales, chaque fois que celui-ci en fait la demande et au moins une fois par an. Les réviseurs avisent immédiatement l'Office de contrôle des lacunes, irrégularités et infractions qu'ils ont constatées.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Art. 57. § 1. De in artikel 53 genoemde ambtenaren kunnen bij de uitoefening van hun ambt de bijstand van de gemeentepolitie en van de rijkswacht vorderen.

§ 2. De in artikel 53 genoemde ambtenaren hebben het recht waarschuwingen te geven, voor de overtreder een termijn te bepalen om zich in orde te stellen en processen-verbaal op te maken die bewijskracht hebben tot het tegendeel is bewezen. Op straffe van nietigheid moet een afschrift van het proces-verbaal ter kennis van de overtreder worden gebracht binnen acht dagen te rekenen van de dagtekening aan de overtreder.»

« Art. 57. § 1er. Les fonctionnaires visés à l'article 53 peuvent requérir l'assistance de la police communale et de la gendarmerie dans l'exercice de leurs fonctions.

§ 2. Les fonctionnaires visés à l'article 53 ont le droit de donner des avertissements, d'impartir au contrevenant un délai pour se mettre en ordre et de dresser des procès-verbaux qui font foi jusqu'à preuve du contraire. A peine de nullité, une copie du procès-verbal doit être transmise au contrevenant dans les huit jours à compter de la signification au contrevenant.»

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 57 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 57 sont réservés.
Artikel 58 luidt:

Art. 58. De ziekenfondsen en de landsbonden, alsmede het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering zijn verplicht de Controledienst alle inlichtingen te verschaffen die hij nodig acht bij het uitoefenen van de opdrachten die hem krachtens deze wet en haar uitvoeringsbesluiten worden toevertrouwd.

Art. 58. Les mutualités et les unions nationales, ainsi que l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, son tenus de fournir à l'Office de contrôle tous les renseignements qu'il juge nécessaire à l'exécution des missions dont il est chargé par la présente loi et ses arrêtés d'exécution.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Art. 58. De Controledienst kan met het oog op het herstel van de financiële toestand van een ziekenfonds of een landsbond zo nodig zelf een herstelplan opleggen. Tegen deze beslissing kan bij de minister in beroep worden gegaan.»

« Art. 58. L'Office de contrôle peut, au besoin, imposer lui-même un plan de redressement en vue du rétablissement de la situation financière d'une mutualité ou d'une union nationale. Cette décision est susceptible d'un recours auprès du ministre.»

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 58 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 58 sont réservés.

Artikel 59 luidt:

Art. 59. De leden van de raad en van het Technisch Comité van de Controledienst, de personeelsleden van deze dienst alsmede de revisoren bedoeld in artikel 32, hebben zwaartepunt omtrent de feiten waarvan ze wegens hun functie kennis hebben.

Art. 59. Les membres du conseil et du Comité technique de l'Office de contrôle, les membres du personnel de cet office ainsi que les réviseurs visés à l'article 32, sont soumis à un devoir de discrétion quant aux faits dont ils ont connaissance en raison de leur fonction.

Mevrouw Herman c.s. stelt volgend amendement voor:

« Art. 59. Bij de Controledienst wordt een Technisch Adviescomité voor het ziekenfondswezen ingesteld. Dit comité geeft op verzoek van de minister of op eigen initiatief advies inzonderheid over:

1° De technische richtlijnen inzake de organisatie van de controle op de ziekenfondsen en de landsbonden;

2° De boekhoudkundige en financiële organisatie van de ziekenfondsen en de landsbonden.

Art. 59bis. Het Technisch Adviescomité bestaat uit:

1° Een voorzitter;

2° Twee afgevaardigden van de Controledienst;

3° Een afgevaardigde van elke erkende landsbond;

4° Een afgevaardigde van het beheerscomité van de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De minister kan een waarnemer bij het Technisch Comité afvaardigen.

Art. 59ter. De Koning benoemt de voorzitter en de leden van het Technisch Adviescomité voor een duur van zes jaar. Hij bepaalt de nadere werking van het Technisch Adviescomité.

Art. 59quater. De artikelen 91 tot en met 96 van de voornoemde wet van 9 augustus 1963, zoals gewijzigd, worden opgeheven.

Art. 59quinquies. Onverminderd de bevoegdheid die door artikel 49 aan de Controledienst van het ziekenfondswezen werd toegekend, is de Controledienst voor de verzekeringen, ingesteld door artikel 29 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, belast met het toezicht op de naleving van deze wet door de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen wat de vrije en de aanvullende verzekering tegen ziekte en invaliditeit betreft.

Art. 59sexies. De wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen wordt aangevuld met een artikel 10bis dat luidt als volgt :

« Art. 10bis. Indien een verzekeringsonderneming een verzekering aanbiedt voor ziekterisico's, die niet door de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit, zoals geregeld door de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, zijn gedekt, dan mag die verzekeringsonderneming niet weigeren een verzekeringscontract af te sluiten op grond van de gezondheid of de leeftijd van de verzekeringsnemer. »

« Art. 59. Un Comité technique consultatif pour les mutualités est institué auprès de l'Office de contrôle. Ce comité donne des avis à la demande du ministre ou d'initiative, notamment sur :

1° Les directives techniques en ce qui concerne l'organisation du contrôle des mutualités et des unions nationales;

2° L'organisation comptable et financière des mutualités et des unions nationales.

Art. 59bis. Le Comité technique consultatif se compose de :

1° Un président;

2° Deux délégués de l'Office de contrôle;

3° Un délégué de chaque union nationale agréée;

4° Un délégué du comité de gestion de la Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité.

Le ministre peut déléguer un observateur auprès du Comité technique.

Art. 59ter. Le Roi nomme le président et les membres du Comité technique consultatif pour une durée de six ans. Il détermine les modalités de fonctionnement du Comité technique consultatif.

Art. 59quater. Les articles 91 à 96 de la loi précitée du 9 août 1963, ainsi qu'elle a été modifiée, sont abrogés.

Art. 59quinqüies. Sans préjudice des compétences qui sont attribuées à l'Office de contrôle des mutualités et des unions nationales de mutualités en vertu de l'article 49, l'Office de contrôle des assurances, institué par l'article 29 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, est chargé de veiller à ce que les mutualités et unions nationales de mutualités respectent la présente loi en ce qui concerne l'assurance libre et complémentaire contre la maladie et l'invalidité.

Art. 59sexies. La loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances est complétée par un article 10bis, libellé comme suit :

« Art. 10bis. Lorsqu'une entreprise d'assurances propose une assurance contre les risques de maladie qui ne sont pas couverts par l'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, telle qu'elle est régie par la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurances obligatoire contre la maladie et l'invalidité, cette entreprise d'assurance ne peut refuser de conclure un contrat d'assurances sur la base de l'état de santé ou de l'âge du preneur d'assurance. »

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 59 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 59 sont réservés.

Hoofdstuk VII. — Sancties en geschillen

Afdeling 1. — Administratieve sancties

Art. 60. § 1. Wanneer de Controledienst vaststelt dat een ziekenfonds of een landsbond niet handelt overeenkomstig zijn statutair doel, de verplichtingen gesteld door deze wet en haar uitvoeringsbesluiten of de boekhoudkundige en financiële bepalingen van de wet van 9 augustus 1963 niet naleeft, kan hij het ziekenfonds of de landsbond bij gemotiveerde beslissing bevelen, binnen een door hem opgelegde termijn, de toestand te regulariseren. Deze termijn loopt vanaf de datum van betekening van de beslissing.

Indien, bij het verstrijken van voormelde termijn, blijkt dat het ziekenfonds de opgelegde regularisatie niet heeft doorgevoerd, stelt de Controledienst de landsbond waarbij het ziekenfonds is

aangesloten, hiervan in kennis. De Controledienst deelt aan de landsbond de termijn mee binnen welke de regularisatie moet gebeuren. De landsbond kan beslissen de uitoefening van de bevoegdheden van de organen van het ziekenfonds op te schorten en deze in zijn plaats uit te oefenen gedurende een door de landsbond te bepalen termijn, nodig om de regularisatie door te voeren.

In de overige gevallen of bij het verstrijken van de hierboven bedoelde termijn handelt de Controledienst overeenkomstig het bepaalde in § 2 van dit artikel.

§ 2. Wanneer na het verstrijken van de in § 1 bedoelde termijn de landsbond de opgelegde regularisatie niet heeft uitgevoerd, kan de Controledienst naargelang van de ernst en de aard van de overtreding :

1° Een administratieve geldboete opleggen van 500 tot 5 000 frank per dag, onder de door de Koning te bepalen voorwaarden;

2° Een bijzondere commissaris benoemen;

3° Aan de Koning voorstellen de erkenning van de betrokken dienst of diensten in te trekken.

§ 3. Het ziekenfonds of de landsbond kan tegen de overeenkomstig § 2, 1° en 2°, genomen beslissingen beroep instellen bij de minister, binnen vijftien kalenderdagen volgend op de kennisgeving van de beslissing door de Controledienst.

Het beroep is niet opschortend.

De minister neemt een beslissing binnen dertig kalenderdagen volgend op het beroep.

§ 4. Onverminderd de andere bij wet of reglementen bepaalde maatregelen, inzonderheid die waarin is voorzien in § 2 van dit artikel, kan de Controledienst, met inachtneming van een aanzeggingstermijn van een maand, de krachtens deze wet of de reglementen gegeven aanmaningen waaraan door het betrokken ziekenfonds of de betrokken landsbond geen of onvoldoende gevolg wordt gegeven, in het Belgisch Staatsblad bekendmaken.

Chapitre VII. — Des sanctions et du contentieux

Section 1re. — Des sanctions administratives

Art. 60. § 1er. Lorsque l'Office de contrôle constate qu'une mutualité ou une union nationale n'agit pas suivant ses objectifs statutaires ou ne respecte pas les obligations imposées par la présente loi ou ses arrêtés d'exécution, ou les dispositions comptables et financières de la loi du 9 août 1963, il peut, par décision motivée, ordonner à la mutualité ou à l'union nationale de régulariser la situation dans un délai fixé par lui. Ce délai prend cours à partir de la date de notification de la décision.

Lorsque, à l'issue du délai susvisé, la mutualité n'a pas effectué la régularisation imposée, l'Office de contrôle en informe l'union nationale à laquelle elle est affiliée. L'Office de contrôle communique à l'union nationale le délai dans lequel la régularisation doit avoir lieu. L'union nationale peut décider de suspendre l'exercice des compétences des organes de la mutualité et peut s'y substituer pendant une période déterminée par l'union nationale en vue de procéder à la régularisation.

Dans les autres cas, ou à l'expiration du délai dont question ci-dessus, l'Office de contrôle procède comme prévu au § 2 du présent article.

§ 2. Lorsque, à l'issue du délai visé au § 1er, l'union nationale n'a pas effectué la régularisation imposée, l'Office de contrôle peut en fonction de la gravité et de la nature de l'infraction :

1° Infliger une amende administrative de 500 à 5 000 francs par jour, dans les conditions à fixer par le Roi;

2° Nommer un commissaire spécial;

3° Proposer au Roi le retrait de l'agrément du ou des services concernés.

§ 3. La mutualité ou l'union nationale peut interjeter appel auprès du ministre contre les décisions prises conformément au § 2, 1° et 2°, dans les quinze jours civils qui suivent la notification de la décision par l'Office de contrôle.

L'appel n'est pas suspensif.

Le ministre prend une décision dans les trente jours civils qui suivent l'appel.

§ 4. Sans préjudice des autres mesures prévues par la loi et les règlements, notamment celles prévues au § 2 du présent article, l'Office de contrôle peut, moyennant un préavis d'un mois, publier au *Moniteur belge* les injonctions faites en vertu de la présente loi ou des règlements auxquelles la mutualité ou l'union nationale concernée n'ont donné aucune suite ou une suite insuffisante.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 61. § 1. De Koning bepaalt de wijze van benoeming van de bijzondere commissaris, zijn bevoegdheden en zijn macht.

§ 2. De bijzondere commissaris dient een geschreven, algemene of bijzondere toelating te geven voor alle akten en beslissingen van alle organen van het ziekenfonds of van de landsbond, alsook voor alle akten en beslissingen van de aangestelden die de bevoegdheid hebben beslissingen te nemen die het ziekenfonds of de landsbond binden.

De Controledienst kan het geheel van de handelingen die aan een toelating onderworpen zijn niettemin beperken. De bijzondere commissaris kan elk voorstel dat hij nuttig acht ter beraadslaging voorleggen aan alle organen van het ziekenfonds of van de landsbond.

§ 3. De bezoldiging van de bijzondere commissaris wordt vastgesteld door de Controledienst en wordt gedragen door het ziekenfonds of de landsbond.

Art. 61. § 1er. Le Roi définit les modalités de nomination du commissaire spécial, ses compétences et ses pouvoirs.

§ 2. Le commissaire spécial est tenu de donner une autorisation écrite, générale ou spéciale pour tous les actes et décisions de tous les organes de la mutualité ou de l'union nationale, ainsi que pour tous les actes et décisions des préposés qui ont le droit de prendre des décisions qui engagent la mutualité ou l'union nationale.

L'Office de contrôle peut toutefois limiter le champ des opérations qui sont soumises à autorisation. Le commissaire spécial peut soumettre toute proposition qu'il juge opportune aux délibérations de tous les organes de la mutualité ou de l'union nationale.

§ 3. La rémunération du commissaire spécial est fixée par l'Office de contrôle et est supportée par la mutualité ou l'union nationale.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 62. De administratieve geldboeten bedoeld in artikel 60, § 2, komen ten goede aan de Controledienst.

Art. 62. Les amendes administratives visées à l'article 60, § 2, reviennent à l'Office de contrôle.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 2. — Strafbepalingen

Art. 63. Met de straffen gesteld in artikel 196 van het Strafwetboek, worden gestraft de bestuurders, de gevolmachtigden en aangestelden van een ziekenfonds of van een landsbond die wetens en willens een valse of onvolledige verklaring afleggen tot het bekomen of het behouden van een overheidstoelage.

Section 2. — Des sanctions pénales

Art. 63. Sont punis des peines prévues à l'article 196 du Code pénal, les administrateurs, mandataires et préposés d'une mutua-

lité ou d'une union nationale qui ont fait sciemment une déclaration fausse ou incomplète afin d'obtenir ou de conserver une subvention de l'Etat.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 64. Onverminderd de toepassing van zwaardere straffen gesteld in het Strafwetboek, worden met gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met geldboete van 1 000 frank tot 10 000 frank of met één van die straffen alleen gestraft de bestuurders, de gevolmachtigden en de aangestelden van een ziekenfonds of van een landsbond die wetens en willens de financiële en boekhoudkundige bepalingen van deze wet of van haar uitvoeringsbesluiten overtreden.

Onverminderd de toepassing van zwaardere straffen gesteld in het Strafwetboek worden met dezelfde straffen gestraft de bestuurders, de gevolmachtigden en de aangestelden van een ziekenfonds of van een landsbond die onjuiste verklaringen afleggen aan de Controledienst of aan de door hem aangestelde revisoren, die weigeren de ter uitvoering van deze wet en haar uitvoeringsbepalingen gevraagde inlichtingen te verstrekken, of die diensten organiseren zonder hiervoor over de bij deze wet vereiste erkenning te beschikken.

Art. 64. Sans préjudice de l'application de peines plus sévères prévues dans le Code pénal, sont punis d'une peine d'emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de 1 000 à 10 000 francs ou d'une des deux peines seulement, les administrateurs, mandataires et préposés d'une mutualité ou d'une union nationale qui enfreignent sciemment les dispositions financières et comptables de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution.

Sans préjudice de l'application de peines plus sévères prévues dans le Code pénal, sont punis des mêmes peines, les administrateurs, mandataires et préposés d'une mutualité ou d'une union nationale qui font des fausses déclarations à l'Office de contrôle ou aux réviseurs désignés par celui-ci, qui refusent de donner les renseignements demandés en exécution de la présente loi ou de ses arrêtés d'exécution ou qui organisent des services sans disposer de l'agrément requis par la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 65. § 1. Elke overtreding van artikel 59 van deze wet wordt gestraft met de straffen gesteld in artikel 458 van het Strafwetboek.

§ 2. De verenigingen en vennootschappen die de in artikel 9, § 2, tweede lid, van deze wet opgenomen verbodsbepaling niet naleven, worden gestraft met een geldboete van 26 tot 5 000 frank.

Art. 65. § 1er. Toute infraction à l'article 59 de la présente loi est punie des peines prévues à l'article 458 du Code pénal.

§ 2. Les associations et sociétés qui ne respectent pas l'interdiction reprise à l'article 9, § 2, deuxième alinéa, de la présente loi, sont punies d'une amende de 26 à 5 000 francs.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 66. Alle bepalingen van het eerste boek van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn toepasselijk op de misdrijven omschreven in deze afdeling.

Art. 66. Toutes les dispositions du livre premier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux délits définis dans la présente section.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 67. De ziekenfondsen en de landsbonden zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de geldboeten waartoe hun bestuurders, gevolmachtigden of aangestelden worden veroordeeld op grond van de in deze afdeling opgenomen bepalingen.

Art. 67. Les mutualités et les unions nationales sont civilement responsables pour les amendes auxquelles leurs administrateurs, leurs mandataires ou leurs préposés ont été condamnés sur base des dispositions reprises dans cette section.

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 3. — Geschillen

Art. 68. Alle betwistingen inzake administratieve beslissingen genomen in het kader van deze wet en van haar uitvoeringsbesluiten, maken het voorwerp uit van een beroep bij de Raad van State, volgens een vereenvoudigde procedure.

De Koning stelt de procedureregels vast en bepaalt de inwerkingtreding.

Section 3. — Du contentieux

Art. 68. Les contestations relatives aux décisions administratives prises dans le cadre de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution font l'objet d'un recours auprès du Conseil d'Etat selon une procédure simplifiée.

Le Roi fixe les règles de procédure et détermine l'entrée en vigueur.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk VIII. — Overgangs- en slotbepalingen

Art. 69. Verkrijgen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet, van rechtswege de hoedanigheid van :

1° «Ziekenfonds»: de verbonden die, op de datum van inwerkingtreding van deze wet, als dusdanig erkend waren in de zin van artikel 3 van de wet van 23 juni 1894 houdende herziening van de wet van 3 april 1851 op de maatschappijen van onderlinge bijstand;

2° «Landsbond»: de landsbonden die, op de datum van inwerkingtreding van deze wet, als dusdanig erkend waren in de zin van artikel 3bis van voornoemde wet van 23 juni 1894.

Chapitre VIII. — Des dispositions transitoires et finales

Art. 69. Obtiennent de plein droit, à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente loi, la qualité de :

1° «Mutualité»: les fédérations qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, étaient reconnues comme telles au sens de l'article 3 de la loi du 23 juin 1894 portant révision de la loi du 3 avril 1851 sur les sociétés mutualistes;

2° «Union nationale»: les unions nationales qui à la date d'entrée en vigueur de la présente loi étaient reconnues comme telles au sens de l'article 3bis de la loi précitée du 23 juin 1894.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 70. § 1. Behouden vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet en tot op een door de Koning, in Ministerraad overlegd besluit, bepaalde datum, de hoedanigheid van «maatschappij van onderlinge bijstand» :

a) De maatschappijen van onderlinge bijstand die op de datum van inwerkingtreding van deze wet als dusdanig erkend waren in de zin van artikel 1 van voornoemde wet van 23 juni 1894 en niet aangesloten waren bij een in de zin van artikel 3 van voornoemde wet erkend verbond;

b) De maatschappijen van onderlinge bijstand die op de datum van inwerkingtreding van deze wet als dusdanig erkend waren in de zin van artikel 1 van voornoemde wet van 23 juni 1894, aangesloten waren bij een in de zin van artikel 3 van voornoemde wet erkend verbond en minstens een dienst organiseren zoals bepaald in artikel 3, b), van deze wet en die minimum 5 000 leden telt.

§ 2. Verkrijgt tot op een door de Koning, in Ministerraad overlegd besluit, bepaalde datum, de hoedanigheid van «maatschappij van onderlinge bijstand» :

Het ziekenfonds dat gefusioneerd is met een of meer ziekenfondsen en nog minstens één dienst zoals bedoeld in artikel 3, b), van deze wet, organiseert.

§ 3. De hoedanigheid van «maatschappij van onderlinge bijstand» zoals bedoeld in § 1, b), en § 2 van dit artikel, kan slechts behouden of verkregen worden na akkoord van de landsbond en van het ziekenfonds waarbij bedoelde maatschappij was aangesloten.

§ 4. De bepalingen van deze wet en van haar uitvoeringsbesluiten zijn van toepassing op voornoemde maatschappijen van onderlinge bijstand.

Op voorstel van de Controledienst bepaalt de Koning welke artikelen van deze wet niet op hen van toepassing zijn.

Hij kan daarenboven specifieke regels opstellen die de verhouding regelen tussen de bedoelde maatschappijen en het ziekenfonds waarbij zij is aangesloten.

§ 5. De maatschappijen van onderlinge bijstand die niet voldoen aan de in dit artikel gestelde voorwaarden worden ontbonden, op de datum bepaald door de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit. Vanaf die dag worden hun patrimonium, rechten en plichten, alsook hun leden, overgenomen door het ziekenfonds, dat de rechten en plichten van het verbond waarbij zij waren aangesloten, heeft overgenomen.

Art. 70. § 1er. Maintiennent à partir de la date d'entrée en vigueur de la présente loi, et jusqu'à une date déterminée par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, la qualité de «société mutualiste» :

a) Les sociétés mutualistes qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi étaient reconnues comme telles au sens de l'article premier de la loi du 23 juin 1894 précitée et qui n'étaient pas affiliées à une fédération reconnue au sens de l'article 3 de cette même loi;

b) Les sociétés mutualistes qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, étaient reconnues comme telles au sens de l'article premier de la loi du 23 juin 1894 précitée, étaient affiliées à une fédération reconnue au sens de l'article 3 de la même loi, et organisent au moins un service tel que défini à l'article 3, b), de la présente loi et qui compte au minimum 5 000 membres.

§ 2. Obtiennent la qualité de «société mutualiste», jusqu'à une date déterminée par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres :

La mutualité qui est fusionnée avec une ou plusieurs mutualités et organise encore au moins un service tel que visé à l'article 3, b), de la présente loi.

§ 3. La qualité de «société mutualiste» comme définie au § 1, b), et au § 2 de cet article, ne peut être maintenue ou obtenue qu'après l'accord de l'union nationale et de la mutualité à laquelle la société concernée était affiliée.

§ 4. Les dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution sont d'application aux sociétés mutualistes susnommées.

Le Roi détermine, sur proposition de l'Office de contrôle, quels sont les articles de la présente loi qui ne leur sont pas applicables.

Il peut en outre établir des dispositions spécifiques qui règlent la relation entre la société mutualiste et la mutualité à laquelle elle est affiliée.

§ 5. Les sociétés mutualistes qui ne satisfont pas aux conditions fixées dans cet article sont dissoutes à la date déterminée par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres. A partir de ce jour leur patrimoine, leurs droits et leurs obligations, ainsi que leurs membres, sont repris par la mutualité qui a repris les droits et les obligations de la fédération auprès de laquelle elles étaient affiliées.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 71. § 1. De bij de inwerkingtreding van deze wet bestaande landsbonden en ziekenfondsen moeten, binnen een termijn van

één jaar na die datum, hun statuten in overeenstemming brengen met de bepalingen van deze wet. De beslissingen van de algemene vergadering die betrekking hebben op die wijzigingen kunnen worden genomen bij gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen en in aanwezigheid van twee derde van de leden.

De leden van de raad van bestuur van een ziekenfonds en van een landsbond, die op de datum van inwerkingtreding van deze wet de leeftijdsgrens van 67 jaar hebben bereikt, mogen hun mandaat voleindigen.

§ 2. De in § 1 bedoelde landsbonden en ziekenfondsen zijn voorlopig erkend om de diensten bedoeld in de artikelen 3, b) en c), en 7, §§ 2 en 4, welke zij vóór de inwerkingtreding van deze wet organiseerden, verder te zetten.

De Koning bepaalt de duur van deze voorlopige erkenning, alsook de termijn binnen welke moet worden voldaan aan de verplichtingen bedoeld in artikel 26.

Art. 71. § 1er. Les unions nationales et les mutualités qui existent au moment de l'entrée en vigueur de cette loi doivent mettre leurs statuts en conformité avec les dispositions de la présente loi, dans un délai d'un an après cette date. Les décisions de l'assemblée générale concernant ces modifications peuvent être prises à la majorité simple des votes exprimés, et en présence de deux tiers des membres.

Les membres du conseil d'administration d'une mutualité et d'une union nationale, qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, atteignent la limite d'âge de 67 ans, peuvent achever leur mandat.

§ 2. Les unions nationales et les mutualités visées au § 1er sont provisoirement agréées pour poursuivre les services visés aux articles 3, b) et c), et 7, §§ 2 et 4, qu'elles organisent avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Le Roi fixe la durée de cet agrément provisoire ainsi que le délai dans lequel il doit être satisfait aux obligations prévues à l'article 26.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 72. Alle bedrijfsrevisoren die, op de datum van de inwerkingtreding van deze wet, opdrachten uitvoeren in het kader van een ziekenfonds of van een landsbond, worden op de lijst, zoals bedoeld in artikel 32 van deze wet, geplaatst.

Art. 72. Tous les réviseurs d'entreprises qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, remplissent des missions dans le cadre d'une mutualité ou d'une union nationale, seront inscrits sur la liste visée à l'article 32 de la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 73. De wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, is niet van toepassing op de ziekenfondsen en de landsbonden.

De wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden, is niet van toepassing op de landsbonden die een dienst van voorhuwelijks sparen organiseren.

Art. 73. La loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique ne s'applique pas aux mutualités et aux unions nationales.

La loi du 10 juin 1964 sur l'appel public à l'épargne, n'est pas d'application aux unions nationales qui organisent un service d'épargne pré-nuptiale.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 74. § 1. Artikel 20 van de wet van 16 december 1851 op de voorrechten en hypotheeken wordt aangevuld met het volgende lid:

« 12° De schuldvorderingen van de leden van een ziekenfonds en van een landsbond op de reservefondsen door deze gevestigd volgens de bepalingen van de wetgeving betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden. »

§ 2. In artikel 1, c), van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, wordt na « De Nationale Kas voor beroepskrediet » toegevoegd: « De Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden. »

Art. 74. § 1er. L'article 20 de la loi du 16 décembre 1851 sur les privilèges et hypothèques est complété par l'alinéa suivant:

« 12° Les créances des membres d'une mutualité et d'une union nationale sur les fonds de réserve constitués par celles-ci en vertu des dispositions de la législation relative aux mutualités et aux unions nationales. »

§ 2. A l'article 1, c), de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, est ajouté après « La Caisse nationale de crédit professionnel »: « L'Office de contrôle des mutualités et des unions nationales. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 75. § 1. De Koning kan de hierna opgesomde wetten wijzigen, bij een in Ministerraad overlegd besluit, teneinde ze onderling te doen overeenstemmen om eenheid in de terminologie te brengen, zonder de inhoud ervan te wijzigen of aan de erin vervatte beginselen te raken:

1° De wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, inbegrepen de bepalingen die betrekking hebben op de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering;

2° De wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek;

3° De wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;

4° De wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

§ 2. De Koning bepaalt tevens welke artikelen van deze wet van toepassing zijn op de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Art. 75. § 1er. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, modifier les lois énumérées ci-après afin de les mettre en concordance de manière à assurer l'unité de la terminologie, sans en modifier le contenu ni toucher aux principes qu'elles renferment:

1° La loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, y compris les dispositions qui ont trait à la Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité;

2° La loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire;

3° La loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

4° La loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public.

§ 2. Le Roi détermine en outre quels sont les articles de la présente loi qui sont d'application à la Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 76. Opgeheven worden:

1° De wet van 23 juni 1894 houdende herziening der wet van 3 april 1851 op de maatschappijen van onderlinge bijstand, gewijzigd bij de wetten van 19 maart 1898, 27 december 1923, 3 augustus 1924, 30 maart 1926, het koninklijk besluit nr. 238 van 4 februari 1936, de wetten van 30 november 1939, 26 juni 1947,

27 maart 1951, 30 april 1958, 9 augustus 1963 en 12 mei 1971. Deze wet blijft evenwel van toepassing op de maatschappijen bedoeld in artikel 1, II, van die wet;

2° De wet van 30 juli 1923 op de samenstelling der erkende mutualiteitsinstellingen, gewijzigd bij de wetten van 3 augustus 1924 en 12 mei 1971.

Art. 76. Sont abrogées :

1° La loi du 23 juin 1894 portant révision de la loi du 3 avril 1851 sur les sociétés mutualistes, modifiée par les lois du 19 mars 1898, 27 décembre 1923, 3 août 1924, 30 mars 1926, l'arrêté royal n° 238 du 4 février 1936, les lois du 30 novembre 1939, 26 juin 1947, 27 mars 1951, 30 avril 1958, 9 août 1963 et 12 mai 1971. Cette loi reste toutefois d'application aux sociétés visées à l'article 1, II de cette loi;

2° La loi du 30 juillet 1923 autorisant les sociétés mutualistes reconnues à se fusionner, modifiée par les lois du 3 août 1924 et 12 mai 1971.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 77. Deze wet treedt in werking op 1 januari 1991.

Art. 77. La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1991.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Ik deel de Senaat mede dat mevrouw Herman mij per brief heeft verzocht gebruik te maken van artikel 52bis, 1°, van het reglement om het beredeneerd advies van de Raad van State in te winnen. Ik heb beslist op dit verzoek niet in te gaan en zal haar dan ook in de loop van de avond schriftelijk de redenen van deze mededeling.

De aangehouden stemmingen en de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE, GECOORDINEERD OP 12 JANUARI 1973, EN DE WET VAN 5 APRIL 1955 INZAKE DE WEDDEN VAN DE AMBTSDRAGERS BIJ DE RAAD VAN STATE

VOORSTEL VAN WET TOT INVOEGING IN DE GECOORDINEERDE WETTEN VAN 12 JANUARI 1973 OP DE RAAD VAN STATE VAN EEN ARTIKEL 25BIS BETREFFENDE HET VORDEREN VAN DE TUSSENKOMST

*Algemene beraadslaging
en stemming over artikelen*

PROJET DE LOI MODIFIANT LES LOIS SUR LE CONSEIL D'ETAT, COORDONNÉES LE 12 JANVIER 1973, ET LA LOI DU 5 AVRIL 1955 RELATIVE AUX TRAITEMENTS DES TITULAIRES D'UNE FONCTION AU CONSEIL D'ETAT

PROPOSITION DE LOI INSÉRANT DANS LES LOIS COORDONNÉES DU 12 JANVIER 1973 SUR LE CONSEIL D'ETAT, UN ARTICLE 25BIS RELATIF A LA REQUÊTE EN INTERVENTION

Discussion générale et vote d'articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, en de wet van 5 april 1955 inzake de wedden van de ambtsdragers bij de Raad van State en van het voorstel van wet tot invoeging in de gecoördineerde wetten van 12 januari 1973 op de Raad van State van een artikel 25bis betreffende het vorderen van de tussenkomst.

Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, et la loi du 5 avril 1955 relative aux traitements des titulaires d'une fonction au Conseil d'Etat et de la proposition de loi insérant dans les lois coordonnées du 12 janvier 1973 sur le Conseil d'Etat, un article 25bis relatif à la requête en intervention.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Tant, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, zowel uit de inleidende uiteenzetting van de minister van Binnenlandse Zaken, als uit de memorie van toelichting blijkt dat het de essentiële bedoeling van het wetsontwerp is de oorzaken van de achterstand die de Raad van State heeft opgelopen in de behandeling van zijn zaken, enigszins weg te nemen.

Daartoe worden onder meer de volgende middelen gehanteerd. Ten eerste is er een preciezere en stringenter omschrijving van de termijnen voor het indienen van de memories en de administratieve dossiers. Het niet-eerbiedigen van deze termijnen heeft of kan rechtsgevolgen hebben. Ten tweede worden de procedures van tussenkomst beter geregeld. Hetzelfde geldt voor de termijnen ervan. Ten derde is het mogelijk een procedure als kennelijk ongegrond te beschouwen.

Het ontwerp heeft bovendien nog volgende essentiële punten. De Raad van State kan via een dwangsom de naleving en uitvoering van zijn arresten waarborgen. De procedure tot benoeming van de staatsraden wordt versneld. De minimum leeftijd om te worden aangesteld tot adjunct-auditeur of om te worden benoemd tot staatsraad wordt verlaagd. De detachingsmogelijkheden van de ambtsdragers bij de Raad van State worden beperkt.

Tijdens de algemene bespreking hebben sommige leden opgemerkt dat de voorgestelde maatregelen slechts betrekking hebben op de voorbereidende fase van de procedure, die nu gemiddeld ongeveer acht maanden bedraagt. Dit is slechts een zeer beperkt deel van de termijn van 55 maanden die de Nederlandstalige Kamers van de Raad van State gemiddeld nodig hebben om een uitspraak te doen. In de lijn van deze opmerking heeft, bij de bespreking van artikel 1 van het ontwerp, de commissie unaniem de minister aanbevolen om, ter uitvoering van het bestaande artikel 24 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, bij koninklijk besluit de precieze termijnen vast te leggen voor het indienen van de verslagen voor het auditoraat. Deze laten nu gemiddeld twee jaar op zich wachten.

Aanvankelijk was er vrij veel kritiek op de verlaging van de toegangsleeftijd voor het auditoraat van 30 naar 27 jaar en van de minimum leeftijd voor de benoeming tot staatsraad van 40 naar 37 jaar. De minister is er evenwel in geslaagd de grote meerderheid van de commissieleden ervan te overtuigen dat deze aanpassing wenselijk is. Zijn argumenten waren de volgende. Zeer veel waardevolle kandidaten voor het auditoraat beginnen tussen 27 en 30 jaar definitief hun beroeps carrière uit te bouwen. Dit betekent dat zij op hun dertigste eigenlijk een stap terug moeten doen wanneer zij opteren voor een carrière bij de Raad van State.

Tijdens de algemene bespreking was er ook heel wat voorbehoud tegen de mogelijkheid om niet tot auditeur benoemde adjunct-auditeurs af te danken. Volgens verscheidene commissieleden is dit in strijd met de algemene bedoeling van het ontwerp om de attractiviteit van deze ambten te verhogen.

Tijdens de artikelsgewijze bespreking werden vrij veel amendementen ingediend. Hierdoor werd de oorspronkelijke tekst van het ontwerp op heel wat punten aangepast.

Artikel 1 handelt over de invoering bij koninklijk besluit van precieze termijnen die in acht moeten worden genomen voor de indiening van memories en van administratieve dossiers. Daaraan worden ook rechtsgevolgen verbonden of dwangmiddelen mogelijk gemaakt.

Bij artikel 1 werd een amendement aangenomen waardoor een nieuw lid wordt ingevoerd, aangaande een vermoeden van afstand van geding in hoofde van de verzoekende partij ingeval de auditeur in zijn verslag de verwerping of de onontvankelijkheid van het beroep voorstelt.

Artikel 2 regelt de tussenkomst van de belanghebbende partijen in de procedure bij de Raad van State. In dit kader wordt eveneens voorzien in precieze termijnen die ingaan vanaf de verwittiging door de hoofdgriffier.

Op aandringen van commissieleden wordt de tekst geamendeerd, en wordt de verantwoordelijkheid van de hoofdgriffier verschoven naar de auditeur-generaal.

Bij amendement wordt uitdrukkelijk bepaald dat de tussenkomende partij geen andere middelen mag aanvoeren dan die vermeld in het inleidend verzoekschrift.

De commissie nam ook een amendement aan dat ertoe strekt een artikel 2bis, thans artikel 3, in te voegen. Het bepaalt dat in voorkomend geval het verslag van de auditeur kan worden beperkt tot het middel van niet-ontvankelijkheid of tot het middel ten gronde dat de beslechting van het geschil mogelijk maakt.

Volgens artikel 4 kan een dwangsom worden opgelegd om de naleving en/of de uitvoering van de arresten te verzekeren.

Een aantal leden merkten op dat aldus een middel wordt aangeleerd om « lagere » besturen tot naleving en uitvoering ervan aan te zetten. Dit geldt echter niet wanneer het de Staat zelf betreft, vermits tegen de Staat nog steeds niet tot gedwongen uitvoering kan worden overgegaan.

Artikel 6 werd vrij uitgebreid besproken. Men had het vooral over de opportuniteit om de minimum benoemingsleeftijd voor de staatsraden te verlagen van 40 tot 37 jaar.

Sommige leden pleiten voor een meer uitgesproken voorrang voor de leden van het auditoraat om tot staatsraad te worden benoemd. Zij waren tevens voorstanders van het hiertoe organiseren van examens. De commissie besliste uiteindelijk de tekst van het oorspronkelijk ontwerp, en dus de leeftijdsverlaging van 40 naar 37 jaar te behouden.

Er werd tevens beslist de benoemingsprocedure ongewijzigd te laten.

Er ontstond zich een analoge discussie bij artikel 7 waarin onder meer de toegangsleeftijd voor adjunct-auditeurs van 30 naar 27 jaar wordt verlaagd. Het motief hiervoor is dat de meeste jonge juristen hun beroepsloopbaan starten vanaf hun 26 à 27 jaar, zodat zij op hun dertigste als het ware hun schepen moeten verbranden om de overstap te doen naar de Raad van State.

Er werd veel aandacht besteed aan de algemene omschrijving van de vereiste beroepservaring om als adjunct-auditeur te kunnen worden benoemd. Men moet over drie jaar nuttige juridische beroepservaring beschikken, waarover desnoods wordt geoordeeld door de examencommissie.

Het oorspronkelijk ontwerp regelde, benevens een omschrijving van de procedure om van adjunct-auditeur tot auditeur te worden benoemd, ook het ontslag van de uiteindelijk niet tot auditeur benoemde adjunct-auditeurs.

Heel wat commissieleden hadden hiertegen bezwaren. Uiteindelijk ontstond in de commissie nagenoeg een consensus om te bepalen dat voor de adjunct-auditeurs die geen gunstig advies kregen van de eerste voorzitter en/of van de auditeur-generaal, op het einde van het derde dienstjaar een nieuw advies wordt uitgebracht door de algemene vergadering van de Raad van State. Dat advies kan na twee jaar worden herhaald. Heeft de algemene vergadering twee negatieve adviezen uitgebracht, dan is een benoeming tot auditeur — of referendaris — niet meer mogelijk. De mogelijkheid van ontslag is dus niet meer opgenomen.

De artikelen 14 en 15 die de detachering van de ambtsdragers bij de Raad van State willen beperken, gaven eveneens aanleiding tot een vrij lange bespreking en tot verscheidene amendementen. Sommige leden wezen erop dat in artikel 14, in strijd met de algemene filosofie van het ontwerp, een uitbreiding van de mogelijke detacheringstermijn van vier tot vijf jaar is opgenomen. Andere commissieleden daarentegen wensten de maximum detacheringstermijn op zes jaar te brengen en aldus analoog te maken met de bepalingen van artikel 108 van het Gerechtelijk Wetboek. De meerderheid van de commissieleden bleek uiteindelijk gewonnen voor deze laatste opinie.

Vermelden wij tenslotte nog dat het geheel van het vrij sterk geamendeerde ontwerp werd aangenomen met 13 stemmen, bij een onthouding.

Mijnheer de Voorzitter, aansluitend bij mijn verslag, maar inhoudelijk los staand ervan, wil ik thans kort nog enkele persoonlijke bedenkingen kwijt over sommige specifieke bepalingen van het ontwerp.

Artikel 5 van de in de commissie goedgekeurde tekst schept de mogelijkheid om via de dwangsommen de naleving en/of uitvoering van arresten van de Raad van State te verzekeren. Sta mij toe eerst op te merken dat aldus nog maar eens een fonds wordt opgericht, waarin de verbeurdverklarde dwangsommen zullen worden gestort. Het zal hier wellicht nooit om grote sommen gaan, maar men kan toch niet voorbij aan het feit dat aldus overheidsgeld tot op grote hoogte onttrokken wordt aan de beslissingskracht van het Parlement.

De mogelijkheid om een dwangsom op te leggen houdt ontegensprekelijk een bijkomende waarborg in voor de naleving en/of uitvoering van de arresten van de Raad van State. Dit middel lijkt mij vrij effectief en afdoende wanneer het aangewend wordt tegenover territoriaal gedecentraliseerde diensten. Deze staan immers onder toezicht van voogdij-overheden, die hen desnoods kunnen dwingen de dwangsommen effectief te storten en die ze eventueel ook ambtshalve kunnen inschrijven in de begrotingen.

Anders is het evenwel gesteld met de instanties die de Staat vertegenwoordigen. Tegenover de Staat is nog steeds geen gedwongen uitvoering mogelijk. Ter zake verwijzen naar de controle van het Parlement lijkt mij een doekje voor het bloeden. Het Parlement kan de uitvoerende macht politiek sanctioneren, onder meer bij het niet-naleven van arresten. Dit houdt evenwel geen enkele waarborg in voor de rechtzoekende. In een extreem geval zou het Parlement de begroting van de betrokken minister kunnen amenderen om aan de nodige sommen te komen. Het beschikt echter over geen enkel middel om de minister tot een besteding in die zin te dwingen.

Er blijft dus een hiaat in de wetten op de Raad van State, ook na de goedkeuring van het ontwerp. Het lijkt mij gepast hiervoor ten minste een oplossing te zoeken in het aangekondigde grote ontwerp tot herziening van onze administratieve rechtspraak.

Sta mij toe om in de marge van deze bespreking zeer kort stil te staan bij een ander drukkingsmiddel van de Raad van State tegenover administratieve overheden, de recent toegekende bevoegdheid tot schorsing van de tenuitvoerlegging van akten en reglementen van administratieve overheden, wegens schending van de artikelen 6, 6bis en 17 van de Grondwet.

De bedoeling van deze nieuwe bevoegdheid is uiteraard de burgers een grotere rechtsbescherming te garanderen in geval van conflicten met een openbaar bestuur. Een misbruik van deze procedure is echter niet uitgesloten, die onzes inziens in de huidige stand van de wetgeving en de rechtspraak zelfs meer en meer dreigt voor te komen. Ik vrees dat wij daardoor terecht kunnen komen in hetzelfde straatje als dat van de beroepen bij de Raad van State naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen.

Ter illustratie verwijs ik naar een aantal recente arresten van de Raad van State over beroepen tegen bevorderingen. Daarin wordt aanvaard dat er steeds een door de wet vereist « moeilijk te herstellen nadeel » moet zijn. Volgens de Raad van State zou dit kunnen voortspruiten uit het feit dat de bevorderde ambtenaar ervaring verwerft die hij bij een latere bevordering kan laten gelden.

In andere arresten, betreffende bouw- en verkavelingsvergunningen, wordt het « moeilijk te herstellen nadeel » gelegitimeerd door de evolutie van de interestvoeten op geleend geld en van de prijzen in de vastgoedsector...

De Raad van State heeft eveneens een ruime interpretatie gegeven aan de notie « ernstige middelen », afgeleid uit de schending van de artikelen 6, 6bis en 17 van de Grondwet.

Dit alles kan belangrijke problemen oproepen voor een snel en doeltreffend optreden van de uitvoerende macht en de openbare dienst. Het gevaar is dus niet denkbeeldig dat, *rebus sic stantibus*, het algemeen belang ernstig wordt geschaad met de individuele rechtsbescherming als alibi.

Het is wellicht nuttig te gelegener tijd de recent ingevoerde nieuwe procedure te evalueren in het vooruitzicht van de aangekondigde grote hervorming van onze administratieve rechtspraak.

Ik kom, zoals in de commissie, nog even terug op een juridische onvolkomenheid in de tekst van het artikel 8 van de in de commissie goedgekeurde tekst waarin een bijkomend lid bij paragraaf 2 van artikel 78 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wordt toegevoegd. In de bestaande tekst van paragraaf 2 wordt bepaald dat onder meer de adjunct-auditeurs die ten minste twee jaar dienst hebben tot auditeur kunnen worden benoemd. Daaruit kan worden afgeleid dat de benoeming ook kan gebeuren na drie of vier jaar dienst. Zoniet hebben de woorden «ten minste» geen zin.

Het nieuwe lid dat door het ontwerp wordt toegevoegd aan paragraaf 2 van artikel 78 luidt: «Indien het advies van de eerste voorzitter of van de auditeur-generaal niet gunstig is, wordt het advies door de algemene vergadering uitgebracht op het einde van het derde dienstjaar.»

Volgens de *ratio legis* van de nieuwe tekst kan het «derde dienstjaar» ook het vierde of het vijfde dienstjaar zijn, wat wel enige verwarring kan scheppen. Wij vragen of een bijsturing, of tenminste een verbetering van de teksten niet noodzakelijk is. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Vandenhoute.

M. Vandenhoute. — Monsieur le Président, je voudrais, avant toute chose, féliciter chaleureusement notre rapporteur pour son important et fructueux travail.

Le projet de loi dont nous discutons vise à résorber l'arriéré juridictionnel du Conseil d'Etat. Il concerne donc essentiellement le fonctionnement de la section d'administration de cette vénérable institution.

Les statistiques citées par le ministre mettent bien en évidence le véritable calvaire que peut représenter le déroulement d'une procédure en annulation menée devant le Conseil d'Etat par un justiciable dont la situation administrative demeurera précaire pendant de long mois et même, plus généralement, pendant plusieurs années, en attendant qu'intervienne enfin l'arrêté du Conseil d'Etat.

L'objectif recherché, à savoir une amélioration de la procédure allant dans le sens d'une accélération de celle-ci, est donc parfaitement justifié et je m'y associe évidemment.

En attendant une réforme plus fondamentale du contentieux administratif, dont le ministre nous annonce qu'elle est actuellement en chantier et qu'elle passera probablement par la création de tribunaux administratifs de première instance, il faut bien admettre que notre Conseil d'Etat traditionnel a pris, depuis quelque temps, un nouveau visage. Faut-il rappeler, en effet, que la loi du 16 juin 1989 a introduit dans notre arsenal juridictionnel la procédure de référé administratif devant le Conseil d'Etat en vue d'obtenir la suspension de décisions administratives trop manifestement contraires à l'égalité des citoyens devant la loi et susceptibles d'engendrer un préjudice quasi irréparable? Cette nouvelle législation était déjà susceptible d'améliorer, dans quelques cas particulièrement graves, la situation administrative du requérant en annulation.

Les dispositions prévues dans l'actuel projet complètent cette législation et améliorent donc à nouveau la situation du justiciable contraint de recourir au Conseil d'Etat pour faire valoir ses droits.

Un certain nombre de mesures préconisées sont assurément de nature à rencontrer l'objectif poursuivi et je puis y souscrire.

Ainsi, la fixation de délais plus précis et plus contraignants pour le dépôt des mémoires par les différentes parties concernées devrait accélérer dans une mesure notable les divers stades de la procédure. Il est vrai, comme il a été souligné en commission, que la prorogation des délais, telle qu'elle est actuellement prévue, était devenue quasi automatique. Cependant, il a été également souligné, en commission, que l'effort à fournir ne devait pas être consenti uniquement par les parties elles-mêmes, mais que l'auditorat devait également veiller à déposer son rapport au plus tôt. A cet égard, nous avons tous enregistré avec satisfaction l'engagement formel du ministre de rédiger sans délai un arrêté royal permettant d'appliquer — enfin! — l'article 24 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat et d'imposer le dépôt du rapport de l'auditeur dans un certain délai.

Le projet innove également en instaurant le système des astreintes que la législation sur le Conseil d'Etat ignorait jusqu'à présent. M. Tant y fait allusion.

Encore que, dans la pratique, des autorités administratives s'inclinent généralement devant les arrêts de cette institution qui leur donnent tort, la possibilité de contraindre les autorités récalcitrantes doit être accueillie comme un progrès.

Les procédures de nomination au Conseil d'Etat ont, elles aussi, fait l'objet des sollicitudes du ministre de l'Intérieur. Nous touchons, ici, l'un des points les plus sensibles et les plus controversés du projet et il importe de faire correctement la part des choses.

La procédure de nomination des conseillers d'Etat ne devrait pas soulever de grandes passions, du moins dans la mesure où la modification projetée consiste à permettre que la procédure de nomination soit entamée avant que la place à conférer devienne effectivement vacante, ce qui n'est pas le cas actuellement. Le projet permet ainsi de gagner un temps précieux et d'éviter au maximum l'inévitable perturbation entraînée dans le fonctionnement d'une institution juridictionnelle par le remplacement de ses membres.

Personnellement, je ne critiquerai pas non plus l'abaissement à 37 ans de l'âge requis pour être nommé conseiller d'Etat. Cette mesure ne me semble pas déraisonnable: rappelons, à titre de comparaison, qu'il faut 35 ans pour être nommé conseiller auprès d'une cour d'appel et que, selon les fondateurs du Conseil d'Etat, cette institution devait être considérée comme étant d'un niveau se situant entre la cour d'appel et la Cour de cassation.

Mais j'en viens à présent à la partie critiquable des réformes envisagées dans les procédures de nomination. Il s'agit cette fois de la nomination et de la promotion des auditeurs et référendaires adjoints. On sait que les mesures envisagées à ce propos ont suscité une réaction unanime de rejet de la part des membres de l'auditorat qui ont fait connaître leur position aux commissaires de l'Intérieur dans des conditions assez particulières ayant soulevé, on peut le comprendre d'ailleurs, une vive polémique.

Le ministre nous fit part de son étonnement quant au procédé suivi par les membres de l'auditorat, assurant qu'il n'avait pas pris connaissance des objections formulées par ceux-ci alors qu'il est le représentant du gouvernement chargé de défendre le projet au Parlement. L'incident a mis en tout cas en évidence que sur ce point particulier le ministre, aux yeux des membres de l'auditorat, serait coupable d'avoir commis une regrettable confusion entre défendre le projet et défendre la qualité des prestations de ce corps d'élite de la magistrature.

En cause, les trois nouvelles dispositions relatives:

— A l'âge requis pour être nommé auditeur ou référendaire adjoint;

— A l'expérience nécessaire pour pouvoir être nommé dans ces fonctions;

— Aux conséquences d'un avis défavorable à l'occasion d'une demande de promotion en qualité d'auditeur ou de référendaire.

Permettez-moi de vous dire, monsieur le ministre, que faisant miennes les très pertinentes considérations émises par les membres de l'auditorat, je considère que votre projet n'était peut-être pas assez rigoureux sur les deux premiers points et, au contraire, trop rigoriste sur le dernier. J'ai bien dit «était». En effet, au delà de la forme mise à présenter ces objections — forme que vous avez fort peu appréciée —, vous avez néanmoins dû convenir de la pertinence de l'argumentation qui vous était opposée et, dès lors, soit accepter, soit même proposer des amendements au texte initial pour rencontrer les remarques formulées. Je ne peux que m'en réjouir dans la mesure où j'ai été moi-même l'auteur ou le co-auteur d'un certain nombre d'amendements allant dans ce sens.

Je remercie, en outre, le ministre et le président de la commission, M. Cerexhe, de l'excellent esprit qui a présidé à nos travaux pendant l'examen de ce projet complexe.

Comment ne pas reconnaître que l'assouplissement des conditions d'expérience professionnelle proposé par le projet initial n'était certes pas de nature à rencontrer l'exigence de qualité qui a toujours caractérisé jusqu'à présent les interventions des membres de l'auditorat, puisque l'expérience requise n'était même

plus définie par rapport à l'exercice de fonctions juridiques ? Je l'ai dit, le texte initial fut amendé, en commission, avec l'accord du ministre mais je continue à déplorer que les termes finalement retenus soient moins précis que ceux figurant dans l'état actuel du texte, en l'occurrence l'article 71 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

Cette absence de précision risque d'être source d'insécurité juridique, et le gouvernement en est d'ailleurs à ce point conscient que le texte retenu par le projet a dû prévoir expressément, pour les cas de contestation, une commission d'examen devant, alors, décider de l'admission ou non audit examen.

Quant au régime de licenciement tel qu'il était organisé par le projet initial, il apparaissait évidemment comme totalement inconciliable avec la nécessaire indépendance de l'auditorat. De surcroît, la perspective d'un éventuel licenciement était de nature à décourager des candidats de valeur. Je l'ai d'ailleurs signalé en commission. Des avocats oseraient-ils prendre encore le risque d'abandonner leur cabinet ? Des magistrats ou fonctionnaires accepteraient-ils encore de démissionner de leurs fonctions sans être assurés d'une stabilité d'emploi, même dans la fonction de base d'auditeur ou de référendaire adjoint ? Ici encore, il était indispensable qu'un amendement intervienne pour corriger ce que le texte initial avait d'excessif.

Reste alors le problème de l'âge requis pour exercer les fonctions concernées. Aucun amendement n'a, ici, modifié le texte initial, le ministre restant intransigeant sur sa position de départ.

L'abaissement de l'âge requis ne permettra plus de garantir le recrutement de juristes déjà expérimentés. Ce problème a suscité de nombreuses discussions en commission. L'abaissement de l'âge de la nomination semble d'ailleurs en contradiction avec une autre disposition du projet qui prévoit que les auditeurs adjoints n'accéderont au grade d'auditeur qu'après trois ou quatre années de fonction. Tout se passe comme si, conscient de ce que l'abaissement de l'âge de nomination n'était pas une bonne chose, les auteurs du projet aient considéré devoir corriger cette lacune en rectifiant le tir et en n'accordant la promotion qu'après une plus longue période de fonctionnement.

En fait, je pense que nous aurions pu éviter de longues et délicates discussions tant en commission que maintenant en séance publique. Il suffisait de ne pas modifier la législation actuelle concernant la nomination et la promotion des auditeurs et référendaires adjoints. Cette législation donne pleine satisfaction depuis 1971 et les modifications actuellement proposées ne me semblent pas avoir de justification pertinente. Ainsi que le faisaient très justement remarquer les auditeurs du Conseil d'Etat dans leur note communiquée aux membres de la commission de l'Intérieur, on n'aperçoit pas en quoi l'abaissement de l'âge requis pour la nomination des auditeurs adjoints serait de nature à atteindre le but recherché par le projet, à savoir une accélération du traitement des recours devant le Conseil d'Etat. On peut se poser la même question quant à la nécessité qu'a éprouvée le gouvernement de modifier les dispositions relatives à l'expérience professionnelle requise. Quant à l'argument tiré des recrutements de l'auditorat, il est démenti par les faits puisque les candidats se pressent à chacun des concours organisés pour le type de recrutement concerné.

Revenant à la polémique suscitée par la manière dont les intéressés ont fait connaître leur position au Parlement, je m'étonne que l'on ait pu s'interroger sur la bonne ou la mauvaise foi de ces magistrats dans le cadre de leur intervention destinée à informer au mieux les commissaires de l'Intérieur. Le Conseil d'Etat est une institution sérieuse, respectable et respectée. L'auditorat est une composante essentielle de cette institution. Il est caractéristique de relever, ainsi que cela fut fait en commission, que la grosse majorité des arrêts rendus par la section d'administration du Conseil d'Etat sont conformes aux rapports établis par l'auditorat. C'est dire la grande qualité de ces rapports qui traduisent la maturité et la sûreté du jugement des membres de l'auditorat. Je crois également à la haute probité professionnelle des magistrats concernés qui sont conscients, tout autant que d'autres, de leur devoir de discrétion. J'ai tout autant la conviction que les membres de l'auditorat n'ont nullement agi par intérêt personnel, mais uniquement par souci d'assurer et de perpétuer la qualité de leurs services rendus à l'institution.

Dès lors, sans pour autant dénier les aspects positifs du projet, que j'ai d'ailleurs soulignés au début de mon intervention, je dois bien constater que ce projet aura aussi, malheureusement, pour effet de se réaliser contre et malgré l'avis aussi désintéressé qu'autorisé d'une partie importante du Conseil d'Etat, avec le risque de voir ainsi se développer un mauvais climat psychologique dont les effets pourraient aller dans un sens contraire au but recherché par le projet. Les initiatives malheureuses, et à mon sens parfaitement inutiles, annoncées dans ce projet ne me permettent pas d'envisager celui-ci avec faveur. Cependant, pour toutes les raisons évoquées au début de mon intervention, je tiens à vous annoncer que le groupe PRL ne votera pas le projet, mais s'abstiendra. (*Applaudissements.*)

M. le Président. — La parole est à M. Cerexhe.

M. Cerexhe. — Monsieur le Président, le projet important que nous discutons a été remarquablement et très clairement synthétisé par le rapporteur.

Ce projet vise à apporter un certain nombre de réformes à la législation sur le Conseil d'Etat. Sans qu'elles répondent aux mêmes objectifs, il m'apparaît qu'elles peuvent s'articuler autour de trois grands axes : il s'agit d'abord de modifier sur certains points le statut des membres du Conseil d'Etat, de permettre ensuite une accélération de la procédure et, enfin, d'introduire dans notre système juridictionnel administratif la technique de l'astreinte.

En ce qui concerne le statut du personnel, le projet propose un abaissement de l'âge de l'accès à la fonction d'auditeur de trente à vingt-sept ans et à la fonction de conseiller d'Etat de quarante à trente-sept ans.

On pourrait épiloguer sans fin sur le problème de l'âge. Personnellement, étant donné la pratique qui existe déjà au Conseil d'Etat et qui permet, notamment, aux candidats auditeurs de présenter l'examen dès l'âge de vingt-sept ans, il m'apparaissait qu'il n'y avait pas d'objections fondamentales à ramener l'âge de trente à vingt-sept ans.

Sans qu'il y ait sur ce point de corrélation directe entre la fonction d'auditeur et celle de conseiller d'Etat, je ne vois pas d'objections à ramener également l'âge pour accéder à la fonction de conseiller de quarante à trente-sept ans, sous réserve peut-être, monsieur le ministre — mais je sais que cela n'entre pas directement dans vos compétences —, d'harmoniser l'âge pour l'accès aux autres magistratures suprêmes, que ce soit à la Cour de cassation, à la Cour d'arbitrage ou aux cours d'appel.

Je me réjouis également de ce que la notion d'« expérience professionnelle utile » qui figurait dans votre premier texte sans aucune précision ait pu être mieux définie en indiquant que cette expérience professionnelle devait être de nature juridique, ce qui me semble normal dès lors qu'il s'agit d'accéder à une haute juridiction.

Le projet contient un certain nombre de dispositions qui visent à accélérer la procédure. Je voudrais m'étendre un peu plus longuement sur ce deuxième aspect du projet et vous faire part de quelques réflexions.

Nous savons que la procédure au Conseil d'Etat est longue, ce qui non seulement constitue un préjudice grave pour les requérants, mais va également à l'encontre d'un des grands principes de la Convention européenne des droits de l'homme et des libertés fondamentales qui prévoit que toute décision de justice doit être rendue dans un délai raisonnable.

En réalité, lorsqu'on y réfléchit, on s'aperçoit que la longueur de la procédure a une double cause. Il y a d'abord le fait qu'un certain nombre d'actes de la procédure ne sont pas enfermés dans des délais stricts et que, lorsqu'il y a des délais — car, effectivement, il y en a pour un certain nombre d'actes — le non-respect de ces délais n'est pas sanctionné.

Je ne peux donc qu'approuver la modification introduite à l'article 21 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat qui prévoit que « le non-respect des délais pour l'envoi des mémoires sera assimilé d'office à l'absence de justification de l'intérêt requis par l'article 19 ».

Par ailleurs, je ne puis qu'approuver également la disposition de ce même article 21 qui prévoit que si l'autorité ne transmet pas le dossier administratif dans les délais fixés, les faits cités par le requérant seront considérés comme prouvés, sauf s'ils sont jugés manifestement erronés par la Chambre.

Dans le même sens, je me rallie aux modifications que vous avez apportées et que la commission a amendées, en ce qui concerne la problématique de l'intervention.

Tout le monde sait que, dans l'état actuel de la législation sur le Conseil d'Etat, la demande en intervention peut être introduite à n'importe quel moment, pourvu qu'elle intervienne avant la clôture des débats.

Les dispositions amendées par la commission et qui figurent actuellement dans le projet réglementent l'intervention d'une manière beaucoup plus minutieuse de telle façon que le déroulement de la procédure ne sera plus handicapé.

Votre projet, monsieur le ministre, est cependant muet, sur un point, c'est le délai dans lequel les auditeurs doivent déposer leurs rapports ou leurs rapports complémentaires.

Il est certain, lorsque l'on voit la moyenne des délais dans lesquels les rapports des auditeurs sont déposés, que cette absence de délai ralentit le déroulement de la procédure.

Comme le précédent intervenant l'a rappelé, le législateur de 1946 avait bien compris qu'il fallait enfermer les rapports des auditeurs dans un certain délai, et la loi avait effectivement prévu que ce délai serait précisé dans un arrêté royal. Cette disposition n'a jamais été exécutée.

Je me réjouis que vous ayez déclaré en commission, monsieur le ministre, qu'après avoir pris contact avec le Conseil d'Etat, vous étiez disposé à prendre l'arrêté royal en question.

Je reconnais que cet arrêté peut soulever des problèmes en ce qui concerne les affaires actuellement pendantes devant le Conseil d'Etat, mais je n'exclus pas que l'on puisse, par les dispositions transitoires, régler ces difficultés.

La deuxième cause de lenteur de la procédure devant le Conseil d'Etat tient — permettez-moi cette expression — au sous-développement de l'infrastructure de cette institution. Il y a un an, j'ai eu l'occasion de visiter le Conseil d'Etat de France et de voir la manière dont il travaille, recourant à l'informatique, non seulement pour la documentation et pour le traitement des dossiers, mais pour l'aide à la décision. Nous devons reconnaître qu'à cet égard, notre Conseil d'Etat, comme d'autres juridictions de l'ordre judiciaire, recourt encore à des méthodes très artisanales.

Je connais la réponse que vous allez probablement me donner dans quelques instants, monsieur le ministre. (*Sourires.*)

Vous me direz que les moyens budgétaires ne permettent pas d'élaborer un plan général d'informatisation du Conseil d'Etat. Croyez-vous vraiment que le fonctionnement de notre plus haute juridiction administrative, qui a pour objet et pour mission de protéger les citoyens contre les abus et les excès de l'administration, ne doit pas être considéré comme la priorité absolue ?

Il y a quelques jours, j'ai eu l'occasion, du haut de cette tribune, de dire à votre collègue de la Justice que j'étais convaincu que le citoyen était prêt à accepter un certain nombre de sacrifices dans le domaine des investissements matériels pour obtenir une justice plus rapide et une meilleure protection de ses droits.

Votre projet comprend enfin un troisième axe. Il s'agit de l'article 36, qui introduit la technique de l'astreinte dans notre système juridictionnel. Il ne faut évidemment pas exagérer à cet égard. En effet, l'administration s'efforce généralement d'exécuter les arrêts d'annulation du Conseil d'Etat. Dans le cas où elle s'y refuse sciemment, nous ne sommes pas dépourvus de moyens. L'inexécution d'un arrêt dans un délai raisonnable peut éventuellement donner lieu à une action en responsabilité civile devant les juridictions ordinaires. En d'autres termes, on peut mettre en jeu la responsabilité aquilienne de l'administration. Il est également possible de considérer que la non-exécution d'un arrêt du Conseil d'Etat constitue une voie de fait à laquelle le pouvoir judiciaire pourrait mettre fin. Enfin, il ne faut pas exclure l'intervention du pouvoir hiérarchique ou de l'autorité de tutelle.

Cependant, des voix s'élèvent — en doctrine — depuis un certain nombre d'années pour considérer que ces procédés sont tout

de même insuffisants. C'est la raison pour laquelle je me réjouis de ce que, à l'instar de ce qui existe dans d'autres législations, vous reconnaissiez au Conseil d'Etat le pouvoir d'imposer une astreinte dans le cas où l'autorité de la chose jugée ne serait pas respectée. On ne peut que s'en féliciter — même si je regrette que le champ d'application de ce procédé reste limité —, d'autant plus que cette mesure pourrait avoir une efficacité accrue si, notamment, la proposition qui est discutée en commission de la Justice et qui est relative à la possibilité de saisir des biens du domaine privé des personnes morales de droit public était adoptée.

Mais, monsieur le ministre, je m'interroge sur un point; ce sera d'ailleurs la seule question que je poserai. A l'article 36, vous prévoyez que le bénéfice de l'astreinte reviendra non pas au requérant qui estime que ses droits ont été lésés à la suite de la non-exécution de l'arrêt, mais à un fonds spécial. En adoptant cette solution, que je ne mets pas en cause, vous vous écarterez du régime actuel de notre droit judiciaire, aux termes duquel l'astreinte reste intégralement acquise à la partie qui a obtenu la condamnation. Vous justifiez, dans l'exposé des motifs, cette solution, en disant que le versement de l'astreinte au bénéfice du requérant provoquerait une espèce d'enrichissement sans cause, ce qui n'est pas l'objectif poursuivi.

Mais, à partir du moment où l'astreinte vise à assurer le respect de la légalité — et c'est bien de cela qu'il s'agit à l'article 36 qui stipule : « Lorsque le rétablissement de la légalité signifie... » —, je me demande pourquoi vous n'avez pas reconnu à l'auditorat du Conseil d'Etat, donc à l'auditeur général, la possibilité de demander, lui aussi, une astreinte, dans la mesure où le requérant ne le fait pas. Il m'apparaît que l'auditeur est, par excellence, le gardien de la légalité et qu'il aurait été souhaitable qu'il puisse aussi demander éventuellement la condamnation à une astreinte.

Telles sont, monsieur le Président, les quelques observations que je voulais faire. Comme je l'ai dit en débutant, ce projet est important; il apporte des réformes que certains considèrent peut-être comme superficielles, mais qui m'apparaissent, au contraire, comme fondamentales en ce qui concerne le fonctionnement de notre juridiction administrative.

Je tiens à vous dire, monsieur le ministre, combien les membres de la commission ont été sensibles à votre ouverture d'esprit en ce qui concerne les différents amendements déposés, ainsi qu'au dialogue positif et très fructueux qui s'est établi entre le gouvernement et les parlementaires.

Le groupe PSC votera ce projet, convaincu qu'il apportera une garantie plus grande dans la protection des droits des citoyens. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Suykerbuyk.

De heer Suykerbuyk. — Mijnheer de Voorzitter, met dit onderwerp van wet wil de regering, zoals is gebleken uit de toelichting die de minister in de commissie heeft gegeven, de dringende maatregelen nemen waarover werd beraadslaagd in de Ministerraad van 22 december 1989. Het is de bedoeling het hoogste administratieve rechtsorgaan, de Raad van State, op meer snelheid te brengen, al was het maar omdat het verzet tegen overheidsmaatregelen, waarop iedere burger recht heeft, ook effectief gevolg zou hebben.

Er werd reeds door de rapporteur — die ik trouwens feliciteer voor de snelheid waarmee hij dit toch omvangrijke verslag heeft gemaakt — gesproken over een gemiddelde van 55 maanden, 4,5 jaar dus wat betreft de behandeling van de dossiers; dat is inderdaad zeer lang, het komt bijna neer op rechtsweigeren.

De minister heeft ook aangekondigd dat over meer fundamentele hervormingen een globaal verslag zou worden opgesteld. Een omstandig en globaal verslag lijkt mij eigenlijk een goede zaak, een geschikt procédé om zicht te krijgen op zowel de problemen als op de mogelijkheden die er zijn op het zeer uitgebreide terrein van de administratieve contentieux.

Ik neem aan dat het gaat om beroepen bij de bestendige deputatie, zoals bijvoorbeeld inzake stedenbouw. Zo kan men op een meer gefundeerde manier tot de eigenlijke wetgevende initiatieven overgaan. Die werkwijze kan enkel de efficiëntie bevorderen. Ik neem dus aan dat dergelijke voorstellen in het licht van

het globaal verslag worden bekeken en dat ze aldus op een nuttige wijze tot de verbetering van de werking van de administratieve rechtscollages kunnen bijdragen.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb twee amendementen ingediend. In de commissie hadden wij daarover reeds een informele bespreking en eigenlijk was er niemand tegen gekant.

Ik wil even stilstaan bij mijn amendement bij artikel 5 en bij het probleem van de dwangsom. Deze dwangsom is inderdaad een verbetering omdat beslissingen van de Raad hierdoor meer afdwingbaar zullen worden. Het mechanisme dat hiervoor wordt ingezet is niet het meest eenvoudige, omdat de verzoeker zich tot een fonds moet wenden om de dwangsom afdwingbaar te maken bij niet-uitvoering of vertraging van de uitvoering van de beslissing.

Als een verzoeker zich tot het fonds richt, dan moet het fonds optreden, dan komen er procedurekosten, bijvoorbeeld voor een eventueel derden-beslag. Ik zou het wel normaal vinden dat die procedurekosten ten laste vallen van het fonds. Als iemand na enige tijd ondervindt dat de veroordeelde instantie geen gevolg geeft aan de uitspraak, dan zal hij zich tot het fonds wenden. Dit fonds zal dan het nodige doen, de gelden innen. De heer Cerexhe heeft er op gewezen dat dit zo zou moeten gebeuren, anders zou er sprake kunnen zijn van een verrijking zonder oorzaak. Ik ben het met de heer Cerexhe eens dat iemand die zijn toevlucht moet nemen tot de dwangsom omdat geen gevolg wordt gegeven aan een uitspraak, recht heeft op het geld dat die dwangsom inhoudt.

Mijnheer de minister, met de opbrengsten van dit fonds wil u de rechtspraak moderniseren. Ik ga ervan uit dat deze nieuwe schakel toelaatbaar is, ik reken erop dat hij zal werken. Wij moeten natuurlijk wensen dat er zo weinig mogelijk op het fonds een beroep wordt gedaan, al moeten wij ook voor ogen houden dat het anders kan verlopen, wat dan veel middelen zou leveren voor de modernisering.

In verband met de dwangsom wil ik nog iets zeggen over de mogelijkheid van uitvoering. De rapporteur heeft in nogal algemene termen gezegd dat men tegen de Staat geen beslissing kan uitvoeren. Er moet volgens mij wel een onderscheid worden gemaakt tussen het privé- en het publiek patrimonium van de Staat. Op het privé-patrimonium van Staat, Gewest of welke overheid ook, kan zo een uitvoering wel worden afgedwongen.

Voor de lokale overheden is dat niet van zoveel belang; daar zijn het gewoonlijk de voogdijoverheden die meehelpen om de gemeenten of de lagere besturen, die weigeren een arrest uit te voeren, tot de uitvoering te dwingen. Maar het is wel juist dat de grens tussen het privé en het openbaar patrimonium niet altijd even duidelijk is. Vandaag nog hadden wij de gelegenheid in de commissie voor de Justitie daarover van gedachten te wisselen; weliswaar in een andere context, maar met betrekking tot dezelfde problematiek.

Het probleem doet zich gewoonlijk voor op het niveau van de Staat of van het Gewest, bijvoorbeeld wanneer deze niet over de nodige kredieten beschikken om een bepaalde uitspraak van de Raad uit te voeren, hetzij omdat deze kredieten nog niet zijn ingeschreven, hetzij omdat ze niet ingeschreven kunnen worden. Ik denk hierbij aan het voorbeeld van de leerkracht die de vernietiging van een beslissing bekomt en recht heeft op achterstallende; deze persoon krijgt dan zeer dikwijls het laconieke antwoord dat men hem wel wil betalen, maar dat men nog niet weet wanneer.

Ook al is de gedwongen uitvoering ten opzichte van het patrimonium van de Staat theoretisch mogelijk, het blijft een moeilijke en delicate zaak om de betaling van de dwangsom te realiseren, zoals de minister het in dit artikel had bedoeld. Eigenlijk kan men alleen maar hopen op het afschrikkend effect van deze dwangsom en niet op haar daadwerkelijke uitvoering in de praktijk.

Artikel 4 wil ik dus amenderen. Als een daadwerkelijk verzoek wordt ingediend, zou het fonds automatisch moeten optreden en niet zoals de tekst nu zegt, dat al of niet « kunnen » doen. Ik geloof dat deze verbetering door iedereen is gewild.

Een tweede amendement betreft artikel 14 over de detachering. Het lijkt mij aangewezen de detachering niet toe te staan voor de

adjunct-auditeur. Door de detachering van de adjunct-auditeur verwijdert men hem van zijn stageplaats. Het is aangewezen dat hij zoveel mogelijk op het auditoraat werkzaam is. Ook dit amendement werd door de regering aanvaard zodat hier geen problemen meer zijn.

Onderhavig ontwerp werd in de commissie vrij grondig en, zoals de heer Cerexhe zei, op een open manier geamendeerd wat ongetwijfeld een verbetering met zich zal brengen ten opzichte van de bestaande toestand. Ik meen in dat verband te mogen verwijzen naar het amendement van de heer Tant, dat in de commissie werd aangenomen. Het amendement luidt: « Ten aanzien van de verzoekende partij geldt een vermoeden van afstand van geding wanneer zij binnen een termijn van dertig dagen die ingaat met de betekening van het verslag van de auditeur waarin de verwerping of de onontvankelijkheid van het beroep wordt voorgesteld, geen verzoek tot voortzetting van de procedure indient. »

Men kan rustig stellen dat het automatisme inactief te blijven bij een ongunstig advies van de auditeur heel wat zaken van de rol zal kunnen doen verdwijnen wat tegelijkertijd een versnelling van de procedure voor de Raad van State zal meebrengen.

Mijnheer de Voorzitter, elkeen weet dat de achterstand bij de Raad van State en bij de andere rechtbanken niet gering is. Ook in andere landen doet zich hetzelfde verschijnsel voor. Er bestaan daarvoor natuurlijk middelen en remedies, maar wij moeten vaststellen dat voor de Justitie in het algemeen en voor de Raad van State in het bijzonder weinig kredieten ter beschikking staan.

Er is echter meer, het is een duivelse kringloop waarmee wij rekening moeten houden. Elk voorstel, of het nu gaat voor de procedure bij de Raad van State of bij een andere rechtbank, waardoor de procedure wordt vergemakkelijkt, zal zorgen voor een drempelverlaging. Die drempelverlaging zal dan weer met zich brengen dat meer personen bij de rechtbank gaan aankloppen, waardoor het aantal dossiers weer zal stijgen. Het probleem van de achterstand zal op die manier niet kunnen worden opgelost. Een zo open mogelijk systeem uitbouwen met een drempel die zeer laag ligt om iedere burger de kans te bieden zich tot een rechter te wenden en tegelijkertijd wensen dat dit zeer vlug gebeurt, is een ideale toestand, die in de realiteit haast niet te verwezenlijken is. Toch is het onderhavig ontwerp al een hele verbetering en wij zullen het dan ook goedkeuren. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Aelvoet.

Mevrouw Aelvoet. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens mij aan te sluiten bij de woorden van dank aan het adres van de rapporteur. Mijn dank gaat ook naar de diensten van de Senaat, die bijzonder vlug hebben gewerkt, alsmede naar de collega's en de minister die mij toelieten mijn schriftelijke opmerkingen nog na de bespreking van het verslag in de commissie in te dienen, aangezien ik niet kon aanwezig zijn. Met de sfeer van het zomerreces reeds in de lucht zou ik de behandeling van dit ontwerp in de commissie durven vergelijken met de volkse bepaling van een matrozenliefde: « Ze was kort en bijwijlen hevig. »

Het ontwerp beoogt een aantal dringende maatregelen te treffen ter verbetering van de rechtsbescherming van de burgers tegenover overheidsbeslissingen. Grosso modo worden twee types maatregelen getroffen.

Er zijn een aantal maatregelen die vooral de versnelling van de behandelingsduur beogen, zoals bijvoorbeeld het verkorten van de termijnen door het sleutelen aan de procedure, in die zin dat het niet-respecteren van termijnen leidt tot het wegvallen van het vereiste belang. Zo bestaat er ook de mogelijkheid om snellere procedures te verruimen, bijvoorbeeld door ook de kennelijke gegrondheid van een verzoekschrift te aanvaarden.

Daarnaast, en dit vind ik persoonlijk een zeer goed onderdeel van dit ontwerp, worden er ook betere garanties ingebouwd, onder andere voor de tussenkomsten voor derden. Deze procedure wordt verrijkt.

Een zeer nuttig initiatief vind ik verder de invoering van de afdwingbaarheid van de arresten, door de voorziening van een

dwangsom. Naast deze twee elementen, die verband houden met de snelheid van de procedure en met betere garanties voor de uitvoering of voor de rechtszoekenden, bevat het ontwerp ook een aantal maatregelen die betrekking hebben op de interne werking van de Raad van State. Wat de betere rechtsbescherming betreft, doet de onbehoorlijk lange behandelingsduur van de verzoekschriften ernstig afbreuk aan de rechtsbescherming en aan de rechtsbedeling.

De voorgestelde maatregelen zullen hierop slechts een beperkt effect hebben. De oorzaak van de enorme vertraging zit niet zozeer in het aanslepen van de memories van antwoord en wederantwoord, hoewel die uiteraard ook mee in het geding zijn, maar bevindt zich vooral in de latere fase van de behandeling.

De eerste grote *bottle-neck* bevindt zich in de opmaak van het verslag van de auditeur. Gemiddeld één vol jaar en vaak nog veel langer, nadat het dossier « rijp » is, kan het pas in behandeling worden genomen door de auditeur voor het opstellen van het verslag. Dan duurt het nog minimum één jaar vóór het arrest geveld wordt. Op dit deel van de duur van het dossier hebben de voorgestelde maatregelen geen greep, zodat mag worden verwacht dat de gemiddelde procedure misschien met vier à vijf maanden zal worden verkort, wat op de globale duur van 55 maanden, althans voor de Nederlandstalige afdeling, toch een vrij beperkt effect moet worden genoemd. De enige oplossing die het probleem ten gronde kan regelen, is de oprichting van administratieve rechtbanken van eerste aanleg zodat er een spreiding komt van de verzoekschriften in eerste aanleg. De Raad van State zou dan bijvoorbeeld nog als beroepsinstantie kunnen fungeren.

Zoals ook blijkt uit de memorie van toelichting, heeft de minister in de commissie verklaard dat een fundamentele hervorming van de administratieve rechtspraak op til is. Deze zal echter nog wel enige tijd aanslepen zodat de indieners van een verzoekschrift op korte termijn relatief weinig voordeel zullen onderkennen van dit ontwerp.

Uit de gegevens die ons in de commissie werden medegedeeld, blijkt dat het aantal hangende zaken van verzoekschriften tussen 1979 en 1989 opgelopen is van 3 300 tot 6 150. Het aantal afgehandelde zaken schommelt tussen 1 000 en 2 000 per jaar zodat men rekening moet houden met een gecumuleerde achterstand van minstens drie jaar. Indien geen specifieke maatregelen worden genomen om deze achterstand weg te werken, zal er de eerste twee jaar bitter weinig veranderen voor degenen die een verzoekschrift indienen.

Graag vernam ik dan ook van de minister of hij maatregelen in het vooruitzicht stelt om het probleem van de gecumuleerde achterstand te verhelpen. Ik denk bijvoorbeeld aan een tijdelijke uitbreiding van het kader, maar misschien heeft de minister andere oplossingen in petto.

Ik wil nu dieper en concreter ingaan op dit wetsontwerp en meer bepaald op de kwestie van de versnelling van de procedure. Men poogt de procedure te versnellen door het niet-respecteren van de termijnen drastisch te sanctioneren. Ik heb daar in het begin niet zo zeer bij stilgestaan. Bij nader toezien vind ik echter de gelijkstelling van het niet-eerbiedigen van de termijn voor het toesturen van de memorie van de verzoekende partij met het ontbreken van het vereiste belang toch wel erg vergaand. Er is immers het verzoekschrift zelf dat binnen de gestelde termijn werd ingediend en op grond waarvan moet worden uitgemaakt of de betrokkene al dan niet van het vereiste belang doet blijken. Als dat belang eenmaal werd aanvaard, kan het toch niet zomaar verdwijnen door een fout of nalatigheid in de procedure.

Zou het niet redelijker zijn als sanctie te bepalen dat geen rekening zal worden gehouden met te laat toegestuurde memories? Het initieel ingediende verzoekschrift kan zodanig geargumenteed zijn, dat de memories heel wat van hun nut verliezen. In dat geval de bestraffing van de onwettelijkheid uitsluitend laten afhangen van het al dan niet juist zetten van de daaropvolgende procedurestap lijkt mij nogal sterk. Daarom hebben wij bij artikel 1 een amendement ingediend dat ertoe strekt de vrijwel automatische conclusie van het ontbreken van het vereiste belang bij het niet-respecteren van de termijnen te milderen. Wij mogen de rechtsbedeling niet ruwer maken omwille van de snellere afhandeling.

De minister zal ongetwijfeld aanvoeren dat de ongehoord lange behandelingsduur op zichzelf de slechtste dienst is die men een goede rechtsbedeling kan bewijzen. Combinatie van versnelling van de behandeling met een minder drastische sanctie lijkt mij toch te verkiezen.

Het ontbreken van het vereiste belang kan ook met de formule die wij voorstellen, worden vastgesteld, ook in de ongetwijfeld talrijke gevallen van een initieel zwak verzoekschrift, waarbij de betrokkene in het verder verloop van de procedure bovendien blijkt geeft van grote nalatigheid.

Bij artikel 2 werd een amendement ingediend door de heer Cerexhe waarin wordt bepaald dat de tussenkomende partij geen andere middelen kan aanvoeren dan die welke in het inleidend verzoekschrift werden uiteengezet. Dit amendement werd uitvoerig besproken in de commissie. De tekst geeft aanleiding tot een taal- en een interpretatieprobleem. Ik had dan ook graag van de minister vernomen op welke manier hij dit amendement interpreteert.

Voor het taalprobleem verwijs ik naar het verslag. Op pagina 12 van het verslag, waar dit amendement wordt voorgesteld, lezen wij in de Franstalige versie: « L'intervenant à l'appui de sa requête ne peut soulever d'autres moyens que ceux qui ont été formulés dans la requête introductive d'instance. » In het Nederlands spreekt men echter niet van « zijn » verzoek maar van « het » verzoek. In de tekst aangenomen door de commissie, die wij terugvinden op pagina 38 van het verslag, is in de Franstalige tekst niet langer sprake van *sa requête*, maar wel van *la requête*. Dit hoeft niet dramatisch te zijn, maar als men hierop wat dieper ingaat, zie ik toch een mogelijk probleem en daarom breng ik het hier te berde.

In de verantwoording van het amendement van onze collega lezen wij dat het de bedoeling is de middelen te beperken die de tussenkomende partij ter ondersteuning van het oorspronkelijke verzoekschrift kan aanvoeren, dus niet ter ondersteuning van zijn eigen verzoekschrift. Hieruit kan men afleiden dat het amendement slechts betrekking heeft op tussenkomsten die een ondersteuning zijn van het oorspronkelijke verzoekschrift, omdat het belang van de tussenkomende partij in dat geval gelijk loopt met het belang van de verzoekende partij.

Als het amendement echter bedoelt dat de tussenkomende partij ter ondersteuning van haar eigen verzoek zich moet beperken tot de reeds ingebrachte rechtsmiddelen, kan er een probleem rijzen, namelijk indien het belang van de tussenkomende partij tegengesteld is aan het belang van de verzoekende partij.

Ik geef een voorbeeld. Er kan een geschil ontstaan tussen een bestuur dat een bouwvergunning weigert en een aanvrager. Een belanghebbende derde kan er precies belang bij hebben dat de bouwvergunning inderdaad wordt geweigerd. Dat hij echter slechts mag tussenkomen in de context die door het verzoek is bepaald, mag mijns inziens niet het gevolg zijn van dit ongetwijfeld goed bedoelde amendement.

Mijnheer de minister, daarom vernam ik graag hoe u dit interpretatieprobleem ziet. Voor mij is er geen probleem op voorwaarde dat de tekst duidelijk geïnterpreteerd wordt in de geest van de verantwoording van het amendement, namelijk dat het uitsluitend gaat om tussenkomsten ter ondersteuning van het oorspronkelijk verzoekschrift. Anders is er wel een probleem. Ik heb de hele zaak uitgesplitst met een aantal mensen die in deze materie thuis zijn en ik durf dus nogal formeel zijn. Het zou erg nadelig zijn de tekst anders te interpreteren.

Ik maak nog een kleine opmerking bij het nieuwe artikel 5. Het invoeren van een dwangsom als de arresten niet worden gerespecteerd, is fundamenteel een goede maatregel. In de eerste alinea van artikel 5 spreekt men ook van een onthoudingsplicht, maar de tekst van het tweede lid van artikel 5 werd niet aangepast. In geval van onthouding wordt geen nieuwe beslissing gevraagd, maar de intrekking van een beslissing. Indien men de intrekking van een beslissing beschouwt als een nieuwe beslissing, is er geen probleem. Als men echter de intrekking van een beslissing niet kan bestempelen als een nieuwe beslissing, is het tweede lid van artikel 5 wel een probleem.

Tenslotte blijft ik even stilstaan bij de maatregelen met betrekking tot de interne werking van de Raad van State. Miin-

heer de minister, u weet dat wij reeds van bij het begin positief stonden tegenover verscheidene van deze maatregelen, zoals de verlaging van de minimumleeftijd voor adjunct-auditeurs. Wij staan echter afwijzend tegenover andere maatregelen, zoals de verlaging van de leeftijd van staatsraden, vooral daar de aangehaalde motivering in de memorie van toelichting weinig overtuigend was. U hebt overigens zelf gezegd dat deze maatregel wat u betreft rustig kan worden geschrapt, omdat hij volkomen naast de kwestie is.

In de commissie werd het argument aangehaald dat een verlaging van de leeftijd voor de staatsraden een logisch gevolg is van de verlaging van de leeftijd bij de indienstneming van de adjunct-auditeurs. Vroeger kon men vanaf 30 jaar een carrière bij de Raad van State aanvangen en op 40 jaar kon men staatsraad worden. Men heeft het verschil van 10 jaar willen behouden.

In hetzelfde artikel van het ontwerp is er wel een aanpassing van het interval voor de benoeming tot eerste auditeur of tot eerste referendaris. Zij moeten in plaats van 11, 13 dienstjaren hebben vooraleer zij benoemd kunnen worden tot eerste auditeur of tot eerste referendaris. Zij moeten in ieder geval wel 40 jaar oud zijn.

Ik heb bijgevolg de indruk dat er nog motieven zijn, die niet luidop worden vermeld, maar toch een rol spelen bij de bepaling van de verlaging van de leeftijd in het ene geval en niet in het andere.

Volgens mij is het erger gesteld met de regeling van de detacheringen. Het ontwerp vermeldde oorspronkelijk een verlenging van de globale periode van vier naar vijf jaar. Tegelijkertijd wordt bepaald dat het aantal detacheringen wettelijk tot vier leden moet worden beperkt, wat in de praktijk reeds het geval was. Het systeem van de detacheringen dient zeker de efficiënte werking van de Raad van State niet. Maximum vier personen die gedetacheerd kunnen worden, lijkt niet zoveel, maar dat is bijvoorbeeld bijna 10 pct. van de effectieven van het auditoraat. De verlenging heeft volgens mij één enkel doel, het individueel probleem oplossen van gedetacheerden die er al vier jaar hebben opzitten.

Ik ben echt ontgoocheld dat in de commissie nog een amendement werd aangenomen om de periode van de detachering met een bijkomend jaar te verlengen, waardoor de duur van vier jaar tot zes jaar wordt gebracht. Hier wordt de werksnelheid van de Raad van State niet gediend. De kans dat de politisering een grotere rol gaat spelen, is zeker niet uitgesloten.

Als de betrokkenen, zoals de minister zegde, na hun detachering toch niet meer terugkomen naar van de Raad van State, kan de vraag worden gesteld waarom de detacheringperiode moet worden verlengd.

Een pikant detail in dit verband is echter dat in de verantwoording van het amendement, dat pleit voor de verlenging tot zes jaar, wordt aangevoerd dat het beter is gelijkgeschakeling te bekomen tussen de Raad van State en de magistratuur, want het is de bekommeling van het amendement alle magistraten op gelijke wijze te behandelen. De minister verdedigde echter in de commissie met zijn gekende kleurrijkheid zeer sterk de stelling dat de leden van het auditoraat niet als magistraten konden worden beschouwd. Hij zegde met veel overtuiging: « Dit zijn geen magistraten. »

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Ik heb ook de verantwoording van dat amendement niet geschreven.

Mevrouw Aelvoet. — Neen, mijnheer de minister, maar u heeft wel de duur van zes jaar aanvaard.

U is een filoloog en ik ben ook maar een filoloog, zij het in een andere discipline. Aangezien ik dus geen jurist ben en zeker geen specialist in administratief recht, heb ik het werk van professor Mastropal nagelezen. In het boek, een uitgave van 1989, op pagina 611, worden de leden van het auditoraat vergeleken met zittende magistraten. Wanneer hij het echter heeft over artikel 75 van de wetten op de Raad van State, zegt hij dat die laconieke tekst waarin de auditeurs gezien worden als magistraten die de kamers van de afdelingen Administratie en Wetgeving bijstaan, te verklaren is door een stilzwijgende verwijzing naar bepalingen die gelden

voor de Franse *Conseil d'Etat*. Hij zegt dus dat die auditeurs een statuut *sui generis* hebben, maar alle vergelijkingen die hij maakt wijzen toch zeer duidelijk in de richting van de magistratuur. Ik breng dit hier even in, omdat het mij toch niet onbetekenend lijkt.

Het ontwerp bevat een aantal positieve maatregelen, meer bepaald de dwangsom en de duidelijkere interventie in verband met derden. Het ontwerp overtuigt echter niet inzake de gewenste tijdswinst bij de behandeling van verzoekschriften en evenmin inzake een aantal maatregelen in verband met de interne werking van de Raad van State. Daarom zullen wij het ontwerp niet goedkeuren. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à Mme Nélis.

Mme Nélis. — Monsieur le Président, intervenant après ma collègue, Mme Aelvoet, qui a très bien détaillé nos réflexions, je me limiterai à formuler quelques remarques qui me paraissent importantes.

Le projet de loi modifiant les lois sur le Conseil d'Etat a été l'occasion pour plusieurs commissaires de mieux appréhender le rôle et les missions de cette honorable institution.

Pour ma part, c'est principalement sa compétence d'avis sur les avant-projets ou propositions de loi qui m'était connue; avis qui, bien souvent, constituent une véritable référence dans l'examen des textes.

D'autres missions m'étaient moins familières. Cependant, chacun a pu se rendre compte du retard important mis à traiter les dossiers et, partant, de la nécessité évidente d'alléger les procédures.

Incontestablement, l'importance du problème posé par le fonctionnement du Conseil d'Etat aurait nécessité une réforme fondamentale. Il est regrettable de n'avoir pas pu intégrer ces réformes urgentes dans un projet plus fondamental. C'eût été un meilleur travail et c'est le caractère parcellaire de ce projet qui est le premier reproche que nous formulons à cet égard.

Mais voyons quelles sont les nouvelles dispositions que ce projet contient.

On ne peut nier l'intérêt des dispositions proposées pour pallier les lenteurs dans le traitement des dossiers. Ainsi, l'introduction de l'astreinte est une bonne chose. On peut craindre cependant que l'ensemble de ces dispositions ne résolve pas d'une manière satisfaisante ce problème important.

En commission, la création de tribunaux administratifs de première instance a été suggérée. Cette piste aurait eu l'avantage d'être plus proche du citoyen. N'y aurait-il pas lieu également d'étendre le champ d'application du recours suspensif?

Nous n'avons pas de réticence en ce qui concerne la modification proposée pour avancer à 27 ans accomplis l'âge d'admission à l'examen et de nomination comme auditeur adjoint. Les exigences de cet examen permettront d'ailleurs au jury d'apprécier l'aptitude du candidat en termes de compétence et d'expérience.

Sur ce point donc nous pouvons rejoindre le projet.

Nous aurions toutefois préféré y voir inclure l'obligation de donner aux candidats non retenus un refus motivé. Ce n'est pas précisé dans le projet. Cette lacune pourrait ouvrir la porte à l'arbitraire. Un refus dûment motivé est une garantie d'équité.

Il y a dans ce projet une mesure qui se révèle être, dans les faits, en contradiction avec son objectif prioritaire, à savoir l'allègement des procédures, et par là l'accélération du traitement des dossiers. En effet, les articles 15 et 16 permettent le détachement d'auditeurs limité en nombre, mais augmenté dans le temps. Ces dispositions présentent à nos yeux deux inconvénients.

Le premier est que, s'il s'avérait que les trois conseillers du même rôle linguistique étaient du groupe néerlandophone, ce détachement poserait un sérieux problème au vu du retard considérable déjà accumulé pour les dossiers néerlandophones.

Le second inconvénient de cette dernière disposition — qui permet entre autre à des auditeurs de travailler dans des cabinets ministériels — est de les mettre en situation d'être trop impliqués dans certains choix politiques. Le risque est, qu'une fois réintégrés dans leur fonction, ils perdent le caractère de neutralité qui est le fondement même de l'institution.

On peut regretter aussi que les dispositions pour les nominations des conseillers d'Etat n'aient pas été revues avec le souci d'éviter le même risque.

Pour conclure, je dirai que nous regrettons que ce projet, qui par ailleurs a le mérite de porter l'attention sur un problème réel, ne présente pas de solution convaincante et qu'il introduit de plus des modifications sur lesquelles nous émettons les plus extrêmes réserves. Notre vote sera donc négatif. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Mijnheer de Voorzitter, mijn dank gaat in de eerste plaats naar de rapporteur, de heer Tant, die aan de behandeling van dit ontwerp zeer veel tijd heeft besteed en hieraan tegelijk snel én degelijk heeft gewerkt.

Gezien het late uur en de rijk gevulde agenda van de vergadering wil ik kort zijn in mijn antwoord. Voor een aantal hier gemaakte bedenkingen kan ik trouwens verwijzen naar het verslag van de heer Tant, waarin nogal wat van mijn overwegingen zijn uitgeschreven.

Vooraf situeer ik het ontwerp even. Dit is inderdaad een eerste stap, maar een belangrijke stap. Dat is door verscheidene leden van de Senaat bevestigd. Het ontwerp is belangrijk omdat het zowel inzake de procedure, de dwangsom en de interne organisatie van de werkzaamheden van de Raad van State nogal wat nieuwe elementen aanbrengt. Het is waarschijnlijk een van de belangrijkste wijzigingen aan de wetgeving op de Raad van State sinds zijn ontstaan, ook al noemen wij dit een mini-ontwerp. Dat betekent dat er nog een maxi-ontwerp volgt. Dit is op het ogenblik in voorbereiding en het bouwt trouwens voort op de arbeid en de intellectuele inspanning die door velen vóór ons, ook leden van de Senaat, zijn gepresteerd.

Deze maxi-hervorming behelst onder meer de oprichting van administratieve rechtbanken van eerste aanleg. Hierover is reeds geschreven in het fameuze rapport van oud-senator Robert Vandekerckhove. Men kan daarover veel lezen, onder andere in een aantal wetsvoorstellen die zijn ingediend door onze collega Cerexhe en door anderen.

Wat wij hier doen komt in feite neer op het opbrengen van de nodige politieke energie om wat door velen reeds gedacht, herdacht, geschreven en herschreven werd, eindelijk om te zetten in praktische maatregelen.

Je suis particulièrement reconnaissant à la commission d'avoir voulu travailler avec diligence, si je puis traduire l'expression de Mme Aelvoet, en comparant cet état de fait « aux amours des matelots », mais je ne suis pas connaisseur en la matière. (*Sourires.*)

Quoi qu'il en soit, la commission a travaillé avec l'aide de tous ses membres, y compris ceux de l'opposition. Elle a fait preuve de beaucoup d'énergie et a consacré à ses travaux le temps nécessaire pour que le projet puisse aboutir avant les vacances parlementaires, ce dont je la remercie.

Je tiens aussi à souligner que nous avons travaillé dans le meilleur esprit possible et qu'un certain nombre d'amendements importants, à mon sens, ont pu être adoptés. Ainsi le rapport ne contient pas uniquement les propositions du gouvernement, mais il reflète aussi les idées qu'ont exprimées, au cours des discussions, des membres tant de la majorité que de l'opposition.

Je répondrai à M. Vandenhoute, d'une part, en le remerciant de ses interventions dans ce débat et du rôle important qu'il a joué en commission et, d'autre part, en regrettant — je m'adresse par la même occasion à d'autres membres qui ont soulevé ce problème — que, pendant et même avant ce débat, des membres de l'auditorat se soient posés en groupe de pression.

Quand on se veut magistrat et que l'on est appelé à donner un avis au sujet d'un projet quelconque, quel que soit le stade où il en est, il faut garder toute sa sérénité pour éviter, avant que le gouvernement décide de soumettre un texte au Conseil d'Etat, de signer des pétitions et de se permettre des choses que d'autres ne se permettraient pas. Une telle attitude ne peut que me révolter et m'inciter à réagir, comme je l'ai fait à certains moments, avec une certaine violence.

Je réponds ensuite à Mme Aelvoet. Mon propos n'est pas d'entamer un débat sur la nature de la fonction de magistrat. Tout dépend de ce que l'on entend par magistrat.

Als, zoals in *van Dale*, de burgemeester een stadsmagistraat is, dan is dat zo, en ook de schepenen zijn in zekere zin gemeentelijke magistraten.

Wanneer een magistraat iemand is die in de uitoefening van zijn ambt een zekere onafhankelijkheid heeft, dan heeft men hier te doen met een magistraat, zij het in zeer beperkte zin. Er is immers ondergeschiktheid aan de auditeur-generaal. Het gebruik wil dat de auditeur-generaal de auditeurs-verslagen niet beïnvloedt. Nergens blijkt echter uit de teksten dat hij dat niet zou mogen indien hij dat zou willen, zeker wanneer het algemene richtlijnen zouden zijn.

Over de vraag « wat is een magistraat ? » kan men lang discussiëren. Het is een woord dat vele betekenissen en vele inhouden heeft en waarover ik hier vanavond geen polemie wil aangaan. Maar indien, zoals dat ook in andere onderdelen van het gerechtelijke apparaat gebeurt, men zich de juridische onafhankelijkheid van de rechter toeëigent, dan is de auditeur net zo min als de procureur een magistraat en gebruikt men dit woord in de verkeerde zin.

Je voudrais dire à M. Cerexhe qu'il y a de l'argent pour l'informatisation du Conseil d'Etat, ce qui peut surprendre, et s'il y avait eu en temps utile un projet, il eût été possible de l'incorporer à la tranche budgétaire 1990.

Comme il reste un reliquat de 10 p.c., je soumettrai une proposition au gouvernement dans les quinze jours pour que ce montant soit consacré au projet. Entre-temps a été désigné, à ma demande, un président de chambre pour s'occuper spécialement de ce projet. Un membre de l'auditorat a également été détaché au ministère de l'Intérieur dans le même but. Si, le gouvernement débloque le reliquat de 10 p.c., 25 à 30 millions seront disponibles pour l'informatisation du Conseil d'Etat cette année ou l'année prochaine. Il ne s'agit donc pas, je le répète, d'un manque d'argent, mais d'un manque de projet. J'attire votre toute spéciale attention sur ce point car si on se plaint souvent d'un manque d'informatisation à cause d'un manque de deniers, il s'agit, en fait, d'un manque de volonté de se séparer de sa plume d'oie. Il en résulte que certaines institutions ne sont ni informatisées ni dotées des moyens nécessaires.

En ce qui concerne le rôle de l'auditeur général dans l'astreinte, c'est au requérant qui a obtenu un arrêt en sa faveur et qui constate après un certain temps que l'arrêt n'est pas exécuté, à s'adresser au Conseil d'Etat pour demander une astreinte. Je vois donc mal la nécessité ou le sens de l'intervention de l'auditeur général.

Selon votre approche, monsieur Cerexhe, l'auditeur général serait le « ministère public » qui imposerait l'astreinte d'initiative.

En fait, selon la philosophie du texte, c'est au requérant qui a obtenu gain de cause qu'il appartient de demander l'application de l'astreinte.

C'est dans cet esprit qu'il faut envisager l'article 36 en son état actuel.

Dan antwoord ik nog aan mevrouw Aelvoet. Ik geef toe dat het moeilijk zal zijn snelheid en verfijning te combineren, of, zoals de heer Suykerbuyk het zei, « als men sneller wil gaan, zal het ruwer zijn ».

Hier werd herhaaldelijk gevraagd artikel 24 van de gecoördineerde wetten uit te voeren. Ik zou volgens sommigen een koninklijk besluit moeten nemen waarbij aan het auditoraat termijnen worden opgelegd voor het uitbrengen van zijn verslagen. Ik aarzel daaromtrent, alhoewel de wet mij daartoe verplicht. Hoewel ik hiervoor waarschijnlijk zelfs niet de goedkeuring van de Ministerraad nodig heb, vrees ik dat ik met een koninklijk besluit tot onrealistische termijnen zou komen en tot adviezen van amper twee bladzijden die het risico van knoeiwerk inhouden. Tussen de snelheid waarmee adviezen worden uitgebracht en arresten gevelen en de verfijning ervan, is er ongetwijfeld een rechtstreeks verband.

Mevrouw Aelvoet, ik onderschrijf volkomen uw opmerkingen ten aanzien van het auditoraat. Het kost me geen moeite om zijn

kwaliteit objectief te erkennen, dat mag ook vooral na de bezwaren die ik heb geformuleerd tegen het gedrag van het auditoraat.

De Kamers of de Raad zelf volgen meestal de adviezen van het auditoraat op, wat pleit voor de kwaliteit van die adviezen. Ik zou dat graag zo houden. Ook al wens ik dat de adviezen sneller worden uitgebracht, toch kan ik mij niet veroorloven artikel 24 in een koninklijk besluit te vertalen omdat dit de kwaliteit van de adviezen zou kunnen schaden.

Dan was er nog de vraag van mevrouw Aelvoet over de tussenkomende partijen. De tussenkomende partij kan zich in dezelfde lijn uitspreken als de verzoekende partij of ze kan het standpunt bijvallen van de verwerende partij. In het eerste geval kan de tussenkomende partij enkel de middelen van de verzoeker bijvallen en helpen ontwikkelen, maar geen nieuwe middelen inroepen. Het is de geest en de letter van het ontwerp, en dat wil ik zo bewaren, dat de tussenkomende partij geen nieuwe middelen inroept en zich ofwel voegt bij de verweerder ofwel bij de verzoekende partij. Als zij zich voegt bij de verzoekende partij, dan is er geen probleem. Als zij zich voegt bij de verwerende partij, dan neemt zij voldoening met de beslissing die werd genomen, en bestaat haar rol erin zich af te zetten tegen de middelen die door de verzoekende partij worden ingebracht. De geest en de letter van de tekst eisen dat de tussenkomende partij geen nieuwe middelen kan inbrengen, zoniet kan de afwikkeling van de zaak niet worden bespoedigd.

Er werden nog vragen gesteld in verband met artikel 5, tweede lid, dat handelt over de intrekking. De intrekking is, zeker in het kader van de dwangsom, een nieuwe beslissing. Er rijst hier dus geen probleem.

Ik heb nog twee korte bedenkingen bij uw uiteenzetting. U sprak over de politisering met betrekking tot de detachering naar de kabinetten. Voor mij hoeft die helemaal niet te gebeuren. Ik heb in de commissie trouwens nog mijn akkoord gegeven om een amendement, dat door de heer Suykerbuyk was ingediend, goed te keuren. Ik heb daar dus geen problemen mee. Uit eigen ervaring en als belanghebbend minister weet ik dat de detachering hoe dan ook gebeurt. De druk is groot. Ik heb dat meegemaakt met het Rekenhof en ik maak dat mee met de Raad van State. De grote oorzaak is het gebrek aan mensen in de administratie van de overheid. Hetzelfde doet zich voor bij de Inspectie van financiën. Er is vraag naar uitstekende krachten en men gaat ze zoeken waar zij zijn. Dit is op zichzelf niet oneerbaar. Alles wordt echter samengebracht onder de noemer «politisering». Het woord «politisering» kan worden vergeleken met het woord «management». Ik ben niet eens zeker of ik het woord in het woordenboek vind, maar iedereen geeft aan dat neologisme een beetje zijn eigen interpretatie. Ik begrijp niet waarop hier allusie wordt gemaakt.

Ik heb liever dat men het aantal detacheringen beperkt tot vier, waarbij het niet juist is, zoals u beweert, dat dit afbreuk zou doen aan het algemene doel van dit ontwerp. De vier personen die weg zijn, worden vervangen. Het is dus niet juist dat het auditoraat daardoor 10 pct. van zijn effectief zou verliezen, zoals men op een bepaald ogenblik uit uw uiteenzetting kon opmaken.

Een periode van 13 jaar wordt behouden voor de eerste auditeur omdat het hier gaat om een vlakke loopbaan, wat heel wat anders is dan het staatsraad worden. Diezelfde auditeur wordt maar eerste auditeur na 13 jaar, maar na 10 jaar krijgt hij wel, zoals in het verleden, de gelegenheid te solliciteren voor het ambt van staatsraad. Ik zie hier dus geen enkel verschil in behandeling.

Dan heb ik nog een antwoord voor de heer Suykerbuyk in verband met de dwangsom. Het besteden van de dwangsom aan de gerechtskosten van de verzoeker lijkt mij vanzelfsprekend en draagt ook bij tot de democratisering. Het past dus zeker in de nobele bedoelingen die voor het fonds in het ontwerp zijn ingeschreven.

Dan blijf ik nog even stilstaan bij de leeftijdsgrens. Ik zal bepaalde personen en corporaties zeker niet kunnen overtuigen, omdat zij hierin een bedreiging zien van hun privileges.

Wat ik echter niet kan accepteren is dat de Raad van State en het auditoraat zich zaken permitteren die om het even welk gemeentebestuur zich niet mag veroorloven op gevaar van bestraffing

door de Raad van State op verzoek van het auditoraat. Zij laten inderdaad mensen die niet voldoen aan de aanwervingsvoorwaarden deelnemen aan een examen en nemen ze ook op in de werfreserve. Als de gemeente Zoetenaai personen zou recruter die drie jaar te jong zijn om te worden aangeworven en deze in een werfreserve zou opnemen, zou de Raad van State met groot gedruis dat examen vernietigen. Blijkbaar doet de Raad van State dat niet voor zichzelf. Men moet 30 jaar zijn om benoemd te kunnen worden, maar men laat personen van 28 jaar deelnemen aan het examen omdat men heeft vastgesteld dat veel goede elementen verdwenen zijn wanneer men nog twee tot drie jaar wacht.

De heer Suykerbuyk. — Dat is toch toegelaten, mijnheer de minister. Volgens de huidige wetgeving mag men wel deelnemen aan een examen op een leeftijd die jonger is dan deze die vereist is om te kunnen worden aangeworven.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Indien u in uw gemeente voor een ambt waarvoor de minimumleeftijd voor de aanwerving 30 jaar is, personen van 27 jaar aan het examen laat deelnemen, en deze geslaagd zou verklaren, kan iemand naar de Raad van State stappen om dat examen te doen vernietigen.

De heer Suykerbuyk. — Wanneer op de dag van de benoeming de minimumleeftijd bereikt is, is er geen probleem.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Ik kan u voorbeelden aanhalen van verbreking van examens omdat er mensen aan deelnamen die niet voldeden aan de aanwervingsvoorwaarden. Het is toch niet denkbaar dat men iemand aan een examen laat deelnemen die geen Belg is, maar een verzoek tot naturalisatie heeft ingediend.

Ik wil op dit probleem nu niet nader ingaan. Omdat men te allen prijze met bepaalde andere hoge rechtscollages, ofwel op gelijke voet wil blijven, ofwel op deze vooruit wil lopen, wil men die praktijken niet opnemen in de wet.

Als men mensen van 28 jaar aan een examen laat deelnemen, waarom zou men ze dan niet op 28 jaar kunnen aanwerven als zij als eerste geslaagd zijn?

De heer Suykerbuyk. — Daar is geen bezwaar tegen, mijnheer de minister, indien dit bepaald is in de wettekst. In de nieuwe wet zal dat inderdaad het geval zijn.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Zoals ik reeds zei, paste men dit in de praktijk reeds toe. Alleen moest men wachten tot men 30 jaar was om benoemd te kunnen worden, ook al was men de beste kandidaat. Dit was inderdaad volkomen zinloos. Het stuitte op weerstand omdat men vreesde te worden vergeleken met het Arbitragehof of met het Hof van cassatie. Met deze ridicule gevoeligheden wens ik echter geen rekening te houden. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Aelvoet.

Mevrouw Aelvoet. — Mijnheer de Voorzitter, ik zou op drie punten kort willen reageren.

Ik wil geen polemiek aangaan over de vraag wie magistraten zijn en wie niet. Ik blijf er wel bij dat volgens professor Mast de leden van de Raad van State, en meer bepaald van het auditoraat, best kunnen worden vergeleken met...

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Niets belet u een olifant met een dinosaurus te vergelijken, maar daarom is het er nog geen.

De Voorzitter. — Wij kunnen misschien best een einde maken aan deze dialoog tussen filologen.

Mevrouw Aelvoet. — Daar gaat het niet over, mijnheer de minister. Het gaat erom te weten bij welke categorie zij het best kunnen worden ingedeeld. Mijns inziens staat een dynosaurus heel ver van een olifant.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Dat belet niet dat men ze kan vergelijken.

Mevrouw Aelvoet. — Mijnheer de minister, u beweert dat de auditoren in feite vrij autonoom werken, maar toch onder het gezag staan van de auditeur-generaal.

Wat dit laatste betreft, wil ik hier letterlijk professor Mast citeren: « Behalve wat de tucht en de materiële organisatie van hun werkzaamheden betreft zijn de auditoren aan de auditeur-generaal niet ondergeschikt. Bij het opstellen van hun verslagen en adviezen hebben zij van hem geen bevelen te krijgen. » Dat is dus duidelijk in contradictie met wat u hebt beweerd.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Ik zou graag de wettekst zien waarop dit berust. Met alle respect voor professor Mast, maar dit is een commentaar van iemand die nogal nauw bij de Raad van State betrokken was.

Mevrouw Aelvoet. — Ik heb deze wettekst hier niet bij mij, maar Mast wordt altijd en algemeen erkend als een sommiteit op dat vlak. Ik ben er dus van overtuigd dat het mijn volste recht is om hier even de aandacht op te vestigen. Eén voorbeeld dat in een andere richting wijst, verandert de natuur van de verhouding niet tussen de auditeur-generaal en de leden van het auditoraat.

Ten tweede ben ik blij met uw verklaring in verband met de tussenkomst van derden, daar waar u zegt dat men moet kiezen bij welke kant men zich voegt, ofwel bij de verzoekende of bij de verwerende partij. Als men zich bij de verzoekende partij voegt, dan is er met het amendement van onze collega geen enkel probleem. Als men zich daarentegen bij de verwerende partij voegt, dan lijkt het mij niet meteen evident dat de intervenant geen andere rechtsmiddelen zou kunnen aanbrengen dan de overheid. De zaak lijkt mij daar iets genuanceerder te zijn. Zich aansluiten bij, vanuit het gezichtspunt van een tussenkomende derde of vanuit dat van de overheid, zijn twee verschillende gezichtspunten. Dit blijft voor mij een open vraag.

Ten derde, wat de contradictie betreft tussen snelheid en verfijning in zijn algemeenheid, moet ik uiteraard uw visie bijvallen, namelijk dat dit niet volkomen verzoenbaar is. Het amendement dat wij indienen bij punt 1 doet echter geen enkele afbreuk aan snelheid. Zoals wij voorstellen in artikel 21 van de wetten op de Raad van State, wanneer de verzoekende partij de termijnen voor het toesturen van de memorie van toelichting niet eerbiedigt, doet de afdeling, de partijen gehoord, zonder verwijl uitspraak op het advies van het — voor de betreffende zaak aangestelde — lid van het auditoraat.

Als men daar een punt zet, verandert er niets aan de snelheid, maar treedt het automatisch mechanisme niet in werking, zodat men daaruit niet zonder meer kan afleiden dat het vereiste belang ontbreekt.

Ik maakte deze opmerking niet in het algemeen. Ik denk dat er voor dit onderdeel duidelijk een verzoening mogelijk is tussen de snelheid en een toch niet uitgesproken verruiming van de rechtsbeoordeling.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb nog een opmerking in verband met het citaat van professor Mast. Om aan te tonen dat er ondertussen een aantal maatregelen waren genomen, heb ik tijdens de commissiebespreking onder meer de « instructie » van de auditeur-generaal

aan de auditoren voorgelezen waarin hij zegt dat zij voortaan nog slechts één van de middelen zullen vermelden. Ik onderstreep met klem dat het gaat om een — algemene — instructie die de auditeur-generaal meent te kunnen geven, tegen de tekst van professor Mast in. Dat geeft enige aanduiding.

M. le Président. — La parole est à M. Cerexhe.

M. Cerexhe. — Monsieur le Président, puisque je suis l'auteur de cet amendement sur les problèmes des moyens nouveaux, je voudrais dire à Mme Aelvoet que la requête en intervention est intimement liée à la requête principale. Elle n'a pas d'autonomie propre, ce qui implique plusieurs conséquences. La première de celles-ci réside dans le fait que l'irrecevabilité de la requête principale engendre immédiatement l'irrecevabilité de la requête en intervention.

Par ailleurs, en aucun cas, la requête en intervention ne pourrait modifier l'objet de la requête principale. Cela ne signifie pas que l'intervenant ne peut pas utiliser une autre argumentation. Il ne peut cependant modifier en rien l'objet de la requête principale.

Il faut enfin savoir que, devant le Conseil d'Etat, le requérant ne peut pas invoquer d'autres moyens que ceux produits dans sa requête introductive. Cela est justifié par le fait que l'on ne souhaite pas donner à l'intervenant une situation privilégiée par rapport à celle du requérant principal.

Il serait, en effet, anormal d'interdire au requérant principal de présenter d'autres moyens, alors que l'intervenant aurait la possibilité de le faire. Pourquoi? Parce que la fraude serait aisée puisque le requérant principal pourrait se servir de l'intervention pour développer de nouveaux moyens. Il est, par conséquent, logique que la requête en intervention ne puisse pas porter sur d'autres moyens.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à la discussion des articles.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen.

Je signale qu'une série d'amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles du projet de loi en discussion.

Ik deel u mee dat een reeks amendementen ondertekend door minder dan drie leden, zijn ingediend op verscheidene artikelen van het in behandeling zijnde ontwerp van wet.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés?

Mag ik aannemen dat deze amendementen gesteund worden? (*Talrijke leden staan op.*)

Aangezien deze amendementen reglementair gesteund worden, maken ze deel uit van de bespreking.

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Artikel 21 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 21. De termijnen waarbinnen de partijen hun memories, het administratief dossier of de door de afdeling administratie gevraagde stukken of inlichtingen moeten toesturen, worden bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit vastgesteld.

Wanneer de verzoekende partij de termijnen voor het toesturen van de memories niet eerbiedigt, doet de afdeling, de partijen gehoord, zonder verwijl uitspraak op advies van het voor de betreffende zaak aangestelde lid van het auditoraat, waarbij het ontbreken van het vereiste belang wordt vastgesteld.

Wanneer de verwerende partij het administratief dossier niet binnen de vastgestelde termijn toestuurde, worden, onverminderd artikel 21bis, de door de verzoekende partij aangehaalde feiten als bewezen geacht, tenzij deze feiten kennelijk onjuist zijn.

Wanneer het administratief dossier niet in het bezit is van de verwerende partij, moet zij dit onverwijld aan de kamer bij wie

het beroep aanhangig is mededelen. Deze kan de neerlegging van het administratief dossier bevelen tegen een dwangsom overeenkomstig de bepalingen van artikel 36.

De memories ingediend door de verwerende partij worden ambtshalve uit de debatten geweerd wanneer zij niet zijn ingediend binnen de termijnen bepaald overeenkomstig het eerste lid.

Ten aanzien van de verzoekende partij geldt een vermoeden van afstand van geding wanneer zij, binnen een termijn van 30 dagen die ingaat met de betekening van het verslag van de auditeur waarin de verwerping of onontvankelijkheid van het beroep wordt voorgesteld, geen verzoek tot voortzetting van de procedure indient.»

Article 1er. L'article 21 des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 21. Les délais dans lesquels les parties doivent transmettre leurs mémoires, leurs dossiers administratifs ou les documents ou renseignements demandés par la section d'administration sont fixés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Lorsque la partie requérante ne respecte pas les délais prévus pour l'envoi des mémoires, la section statue sans délai, les parties entendues, sur l'avis du membre de l'auditorat désigné en l'affaire, en constatant l'absence de l'intérêt requis.

Lorsque la partie défenderesse ne transmet pas le dossier administratif dans le délai fixé, sans préjudice de l'article 21bis, les faits cités par la partie requérante sont réputés prouvés, à moins que ces faits soient manifestement inexacts.

Lorsque le dossier administratif n'est pas en possession de la partie défenderesse, elle doit en aviser la chambre saisie du recours. Celle-ci peut ordonner le dépôt du dossier administratif moyennant une astreinte conformément aux dispositions de l'article 36.

Les mémoires introduits par la partie défenderesse sont écartés d'office des débats lorsqu'ils ne sont pas introduits dans les délais fixés conformément à l'alinéa 1er.

Il existe, dans le chef de la partie requérante, une présomption de désistement d'instance lorsqu'elle n'introduit aucune demande de poursuite de la procédure dans un délai de 30 jours à compter de la signification du rapport de l'auditeur dans lequel est proposé le rejet ou la déclaration d'irrecevabilité de l'appel.»

De dames Aelvoet en Nélis stellen volgend amendement voor:

« In het voorgestelde artikel 21, tweede lid, van dezelfde wetten, de woorden «, waarbij het ontbreken van het vereiste belang wordt vastgesteld» te doen vervallen.»

« Au deuxième alinéa de l'article 21 proposé à cet article, supprimer le membre de phrase « en constatant l'absence de l'intérêt requis.»

Het woord is aan mevrouw Aelvoet.

Mevrouw Aelvoet. — Ik verwijs naar mijn verantwoording, mijnheer de Voorzitter.

M. le Président. — La parole est à M. Flagothier.

M. Flagothier. — Monsieur le Président, le ministre pourrait-il apporter une précision quant au dernier mot de l'article? En effet, il y est question d'irrecevabilité de « l'appel », alors que partout ailleurs, dans le texte, le terme « recours » est utilisé. Faut-il ou non faire une distinction entre ces deux mots?

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales. — Il s'agit d'un recours. Si vous souhaitez apporter un changement de pure forme et si le Sénat acquiesce, le mot « appel » peut être remplacé par le terme « recours ». Vous avez eu raison de soulever ce problème.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Tant.

De heer Tant. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs enkel naar het feit dat het amendement oorspronkelijk Nederlandstalig was en dat de Nederlandse tekst in alle omstandigheden blijft volstaan. In de Nederlandse tekst wordt de term « verzoek » gebruikt. Aangezien men verder in de Franse tekst « recours » gebruikt, lijkt het mij aangewezen dit ook hier te doen.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben het daarmee volkomen eens.

Mag ik erop wijzen dat ik het amendement van mevrouw Aelvoet bij artikel 1 echter niet kan aanvaarden?

De Voorzitter. — Gaat men akkoord om dit te beschouwen als een vormcorrectie? (*Instemming.*)

Dan wordt de Franse tekst in die zin aangepast.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 1 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article premier sont réservés.

Art. 2. In dezelfde gecoördineerde wetten wordt een artikel 21bis ingevoegd, luidend:

« Art. 21bis. § 1. Degenen die belang hebben bij de oplossing van de zaak kunnen er in tussenkomen. De partijen kunnen in tussenkomst roepen diegenen van wie zij de aanwezigheid vereist achten voor de zaak.

De tussenkomende partij kan ter ondersteuning van het verzoek geen andere middelen aanvoeren dan die welke in het inleidend verzoekschrift zijn uiteengezet.

De eis tot tussenkomst geschiedt ten laatste binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving van het beroep door de hoofdgriffier en, bij ontstentenis van kennisgeving, vóór het neerleggen van het verslag door de auditeur.

De kamer bij wie de zaak aanhangig is, kan nochtans een latere tussenkomst toelaten voor zover deze tussenkomst de procedure op generlei wijze vertraagt.

De kamer bij wie de tussenkomst aanhangig is, doet zonder verwijl uitspraak over de onontvankelijkheid van de tussenkomst en stelt de termijn vast waarbinnen de tussenkomende partij haar middelen ten gronde kan uiteenzetten.

§ 2. Wanneer het beroep bij de afdeling administratie gericht is tegen een benoeming, een aanstelling, een machtiging of een vergunning, brengt de auditeur-generaal dit, dadelijk na ontvangst van het administratief dossier, ter kennis van degene wiens benoeming, aanstelling, machtiging of vergunning wordt bestreden.

De betrokkene moet binnen de zestig dagen na ontvangst van het bericht, bedoeld in het eerste lid van § 2, zijn vraag om tussenkomst inleiden.

Indien de administratieve overheid die de bestreden akte heeft gesteld, het administratief dossier niet binnen de termijn indient, kan de tussenkomende partij of de auditeur-generaal de neerlegging van het dossier vragen binnen dertig dagen na het verstrijken van de gestelde termijn.

De kamer bij wie het beroep aanhangig is, beveelt de neerlegging van het administratief dossier binnen de door haar gestelde termijn, die de krachtens artikel 21, eerste lid, vastgestelde termijn kan overschrijden. Zij verbindt zo nodig aan de overschrijding van deze termijn een dwangsom overeenkomstig de bepalingen van artikel 36.»

Art. 2. Un article 21bis, rédigé comme suit, est inséré dans les mêmes lois coordonnées:

« Art. 21bis. § 1er. Ceux qui ont intérêt à la solution de l'affaire peuvent y intervenir. Les parties peuvent appeler en intervention ceux dont ils estiment la présence nécessaire à la cause.

L'intervenant à l'appui de la requête ne peut soulever d'autres moyens que ceux qui ont été formulés dans la requête introductive d'instance.

La demande en intervention se fait dans un délai de trente jours au plus tard après la réception de la notification du recours par le greffier en chef et, en l'absence de notification, avant le dépôt du rapport de l'auditeur.

La chambre saisie de l'affaire peut toutefois permettre une intervention ultérieure pour autant que cette intervention ne retarde la procédure en aucune manière.

La chambre saisie de l'intervention statue sans délai sur la recevabilité de l'intervention et fixe le délai dans lequel la partie intervenante peut exposer ses moyens au fonds.

§ 2. Lorsque le recours à la section d'administration vise une nomination, une désignation, un agrément ou une autorisation, l'auditeur général le notifie à celui dont la nomination, la désignation, l'agrément ou l'autorisation est contesté, aussitôt après la réception du dossier administratif.

L'intéressé doit introduire sa demande d'intervention dans les soixante jours après la réception de l'envoi mentionné au premier alinéa du § 2.

Si l'autorité administrative qui a posé l'acte litigieux ne transmet pas le dossier administratif dans les délais, la partie intervenante ou l'auditeur général peuvent demander le dépôt du dossier dans les trente jours après l'expiration du terme fixé.

La chambre saisie du recours ordonne le dépôt du dossier administratif dans le délai fixé par elle, qui peut excéder le délai fixé en vertu de l'article 21, alinéa 1er. Le cas échéant, elle peut fixer une astreinte au dépassement de ce délai, conformément aux dispositions de l'article 36. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Artikel 24 van dezelfde gecoördineerde wetten wordt aangevuld met een tweede lid, luidende:

« In voorkomend geval kan het verslag zich beperken tot het middel van niet-ontvankelijkheid of tot het middel ten gronde dat de oplossing van het geschil mogelijk maakt. »

Art. 3. L'article 24 des mêmes lois coordonnées est complété par un deuxième alinéa, rédigé comme suit:

« Le cas échéant, le rapport peut se limiter à la fin de non-recevoir ou au moyen de fond qui permet la solution du litige. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Artikel 30 van dezelfde gecoördineerde wetten wordt vervangen door de volgende bepaling:

« De rechtspleging welke in de bij de artikelen 11, 12, 13, 14, 16 en 36 bedoelde gevallen voor de afdeling administratie dient te worden gevolgd, wordt vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Het koninklijk besluit bepaalt onder meer de termijnen van verjaring voor de indiening van de aanvragen en beroepen bedoeld in de artikelen 11 en 14; deze termijnen moeten ten minste zestig dagen bedragen; bedoeld besluit regelt de voorwaarden van uitoefening van het verzet en van het derden-verzet, alsook van het beroep tot herziening; het bepaalt het tarief der kosten en uitgaven, alsmede de rechten van zegel en registratie; het voorziet in het verlenen van het voordeel van het *pro deo* aan de onvermogenen.

Dat besluit kan bijzondere regels vaststellen voor de behandeling van kennelijk onontvankelijke, kennelijk ongegronde of kennelijk gegronde verzoeken. »

Art. 4. L'article 30 des mêmes lois coordonnées est remplacé par la disposition suivante:

« La procédure à suivre devant la section d'administration dans les cas visés aux articles 11, 12, 13, 14, 16 et 36 sera déterminée par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

L'arrêté royal déterminera notamment les délais de prescription pour l'introduction des demandes et recours prévus aux articles 11 et 14, ces délais devant être de soixante jours au moins; il réglera les conditions d'exercice des oppositions et tierces oppositions, ainsi que des recours en révision; il fixera les tarifs des frais et dépens, ainsi que les droits de timbre et d'enregistrement; il prévoira l'octroi aux indigents du bénéfice du *pro deo*.

Cet arrêté dont question peut fixer des règles particulières pour le traitement des requêtes qui sont manifestement irrecevables, manifestement non fondées ou manifestement fondées. »

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 5 luidt:

Art. 5. Artikel 36 van dezelfde gecoördineerde wetten, opgeheven door de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing in de vorm van een hoofdstuk III tot aanvulling van Titel V met het opschrift: « Dwangsom ».

« Hoofdstuk III: Dwangsom

Art. 36. § 1. Wanneer het herstel van de wettigheid inhoudt dat de vernietiging van een rechtshandeling als bedoeld in artikel 14 gevolgd moet worden door een nieuwe overheidsbeslissing of overheids-handeling kan, bij ingebreke blijven van de overheid, de persoon op wiens verzoek de nietigverklaring is uitgesproken, de Raad van State verzoeken aan de betrokken overheid een dwangsom op te leggen. Wanneer uit een vernietigingsarrest voor de administratieve overheid een onthoudingsplicht ten aanzien van bepaalde beslissingen volgt, kan de persoon op wiens verzoek de vernietiging is uitgesproken, de Raad van State vragen de overheid het bevel te geven, op verbeurte van een dwangsom, de beslissingen in te trekken die ze zou hebben genomen met schending van de uit het annulatiearrest volgende onthoudingsverplichting.

Het verzoek is slechts ontvankelijk wanneer verzoeker de overheid bij een ter post aangetekende brief tot het nemen van een nieuwe beslissing heeft aangemaand en ten minste drie maanden vanaf de kennisgeving van het vernietigingsarrest verlopen zijn. De dwangsom kan niet worden verbeurd alvorens het arrest waarbij zij is vastgesteld, wordt betekend. Deze dwangsom, eenmaal verbeurd, komt toe aan een bijzonder fonds. Dit fonds, dat over rechtspersoonlijkheid beschikt, kan de dwangsom ten uitvoer leggen krachtens de titel waarbij zij is vastgesteld. De middelen die aan dit bijzonder fonds worden toegewezen, worden gebruikt voor de modernisering van de organisatie van de administratieve rechtspraak en worden toegewezen bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

§ 2. De raad kan de dwangsom hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid of per overtrekking vaststellen. In de laatste twee gevallen kan de raad eveneens een bedrag bepalen waarboven geen dwangsom meer verbeurd wordt.

§ 3. De kamer die de dwangsom heeft opgelegd, kan op verordering van de veroordeelde overheid de dwangsom opheffen, de looptijd ervan opschorten gedurende een door haar te bepalen termijn of de dwangsom verminderen in geval van blijvende of tijdelijke of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de veroordeelde overheid om aan de hoofdveroordeling te voldoen. Voor zover de dwangsom verbeurd was voordat de onmogelijkheid intrad, kan de kamer haar niet opheffen of verminderen.

§ 4. De bepalingen van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek die op het beslag en de tenuitvoerlegging betrekking hebben, zijn van overeenkomstige toepassing op de tenuitvoerlegging van het arrest waarbij een dwangsom is opgelegd. »

Art. 5. L'article 36 des mêmes lois coordonnées, abrogé par la loi du 28 juin 1983 portant l'organisation, la compétence et le fonctionnement de la Cour d'arbitrage, est rétabli dans la version suivante sous forme d'un chapitre III, complétant le Titre V, avec pour intitulé: « De l'astreinte ».

« Chapitre III: De l'astreinte

Art. 36. § 1er. Lorsque le rétablissement de la légalité signifie que l'annulation d'un acte juridique comme mentionné à l'article 14, doit être suivie d'une nouvelle décision des autorités ou d'un

nouvel acte des autorités, la personne à la requête de laquelle l'annulation est prononcée, peut, si l'autorité ne remplit pas ses obligations, demander au Conseil d'Etat d'imposer une astreinte à l'autorité en question. Lorsqu'il ressort d'un arrêt en annulation une obligation d'abstention vis-à-vis de certaines décisions pour l'autorité administrative, la personne à la requête de laquelle l'annulation est prononcée peut demander au Conseil d'Etat d'ordonner à l'autorité sous peine d'une astreinte, de retirer les décisions qu'elle aurait prises en violation de l'obligation d'abstention découlant de l'arrêt d'annulation.

Cette requête n'est recevable que si le requérant a enjoint l'autorité, par une lettre recommandée à la poste, à prendre une nouvelle décision et qu'au moins trois mois se sont écoulés depuis la notification de l'arrêt en annulation. L'astreinte ne peut être encourue avant que l'arrêt qui la fixe ne soit notifié. Une fois encourue cette astreinte revient à un fonds spécial. Le fonds qui dispose d'une personnalité juridique peut imposer l'exécution de l'astreinte en vertu du titre qui la fixe. Les moyens attribués à ce fonds spécial sont utilisés pour la modernisation de l'organisation de la jurisprudence administrative et sont attribués par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

§ 2. Le conseil peut fixer l'astreinte soit à un montant global soit à un montant par unité de temps ou par infraction. Dans les deux derniers cas, le conseil peut également fixer un montant au-delà duquel aucune astreinte n'est encourue.

§ 3. La chambre qui a prononcé l'astreinte, peut, à la requête de l'autorité condamnée, annuler l'astreinte, en suspendre l'échéance pendant un délai à fixer par elle ou diminuer l'astreinte en cas d'impossibilité permanente ou temporaire ou partielle pour l'autorité condamnée de satisfaire à la condamnation principale. Pour autant que l'astreinte soit encourue avant cette impossibilité la chambre ne peut ni l'annuler ni la diminuer.

§ 4. Les dispositions de la cinquième partie du Code judiciaire qui ont trait à la saisie et à l'exécution, sont également applicables à l'exécution de l'arrêt imposant une astreinte.

De heer Suykerbuyk stelt volgend amendement voor:

« In § 1, tweede lid, van het voorgestelde artikel 36, de vierde volzin te vervangen door de volgende bepaling:

« Dit fonds, dat over rechtspersoonlijkheid beschikt, moet op vraag van de verzoeker de dwangsom ten uitvoer leggen krachtens de titel waarbij zij is vastgesteld. »

« Au § 1er, deuxième alinéa, de l'article 36 proposé, remplacer la quatrième phrase par la disposition suivante:

« Le fonds qui dispose d'une personnalité juridique doit, à la demande du requérant, imposer l'exécution de l'astreinte en vertu du titre qui la fixe. »

Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Mijnheer de Voorzitter, in de commissie hebben wij afgesproken het amendement van de heer Suykerbuyk bij artikel 5 te aanvaarden.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 5 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 5 sont réservés.

Art. 6. Artikel 69, vierde streepje, van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wet van 16 juni 1989, wordt vervangen door de volgende tekst:

« — Uit de griffie, samengesteld uit een hoofdgriffier en tien griffiers. »

Art. 6. L'article 69, quatrième tiret, des mêmes lois coordonnées, modifié par la loi du 16 juin 1989, est remplacé par le texte suivant:

« — Du greffe, comprenant un greffier en chef et dix greffiers. »

— Aangenomen.

Adopté.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

Art. 7. In artikel 70 van dezelfde gecoördineerde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 1 wordt aangevuld met de volgende leden:

« Geen voordracht kan geschieden dan ten minste vijftien dagen na bekendmaking van de vacature in het *Belgisch Staatsblad*. Die bekendmaking mag niet vroeger dan drie maanden voor het ontstaan van de vacature geschieden.

Iedere voordracht wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt; de benoeming mag niet vroeger dan vijftien dagen na die bekendmaking geschieden. »

2° In § 2, eerste lid, worden de woorden « volle 40 jaar oud » vervangen door de woorden « volle 37 jaar oud ».

Art. 7. A l'article 70 des mêmes lois coordonnées sont apportées les modifications suivantes:

1° Le § 1er est complété par les alinéas suivants:

« Aucune présentation ne peut se faire que quinze jours au moins après la publication de la vacance au *Moniteur belge*. Cette publication pourra avoir lieu au plus tôt trois mois avant la vacance.

Toute présentation est publiée au *Moniteur belge*; il ne peut être procédé à la nomination que quinze jours au moins après cette publication. »

2° Au § 2, premier alinéa, les mots « 40 ans accomplis » sont remplacés par les mots « 37 ans accomplis ».

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — L'article 8 est ainsi rédigé:

Art. 8. In artikel 71 van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wetten van 6 mei 1982 en 16 juni 1989, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 1 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« § 1. De adjunct-auditeurs en de adjunct-referendarissen worden door de Koning benoemd uit een lijst vermeldende hun rangschikking in een vergelijkend examen waarvan de Raad van State de voorwaarden bepaalt en waarvan hij de examencommissie aanstelt. Deze bestaat ten minste uit één lid van de Raad van State, de auditeur-generaal of een door hem aangewezen eerste auditeur, één eerste referendaris en één buiten de instelling staande persoon. De examenuitslag blijft drie jaar geldig.

Om tot het in het eerste lid bedoelde examen te worden toegelaten, moet de kandidaat voor het vergelijkende examen ten volle 27 jaar oud, doctor of licentiaat in de rechten zijn en over drie jaar nuttige juridische beroepservaring beschikken. In geval van betwisting beslist de examencommissie over de toelaatbaarheid tot het examen.

Iedere adjunct-auditeur of auditeur kan, bij een eerste voor hem nuttige vacature na zijn indiensttreding in de Raad van State, op zijn verzoek en bij voorrang, op advies van de eerste voorzitter en van de auditeur-generaal, respectievelijk tot adjunct-referendaris of tot referendaris worden benoemd. Iedere adjunct-referendaris of referendaris kan in dezelfde voorwaarden respectievelijk tot adjunct-auditeur of tot auditeur worden benoemd. »

2° Paragraaf 2 van artikel 71 wordt aangevuld met twee nieuwe leden, luidend als volgt:

« Indien het advies van de eerste voorzitter of van de auditeur-generaal niet gunstig is, wordt het in het eerste lid bedoelde advies door de algemene vergadering uitgebracht op het einde van het derde dienstjaar en kan het zo nodig om de twee jaar herhaald worden.

Indien de algemene vergadering drie negatieve adviezen heeft uitgebracht is een benoeming tot auditeur of referendaris niet meer mogelijk. »

3° Paragraaf 3 wordt door de volgende bepaling vervangen:

« § 3. Tot eerste auditeur of eerste referendaris worden onderscheidenlijk door de Koning benoemd:

a) De auditeurs die dertien jaar dienst tellen als auditeur, adjunct-auditeur, referendaris of adjunct-referendaris;

b) De referendarissen die dertien jaar dienst tellen als auditeur, adjunct-auditeur, referendaris of adjunct-referendaris. »

Art. 8. A l'article 71 des mêmes lois coordonnées, modifié par les lois du 6 mai 1982 et du 16 juin 1989, sont apportées les modifications suivantes :

1° Le § 1er est remplacé par la disposition suivante :

« § 1er. Les auditeurs adjoints et les référendaires adjoints sont nommés par le Roi sur une liste indiquant l'ordre de leur classement à un concours dont le Conseil d'Etat détermine les conditions et constitue le jury. Celui-ci doit comprendre au moins un membre du Conseil d'Etat, l'auditeur général ou un premier auditeur désigné par lui, un premier référendaire et une personne étrangère à l'institution. La durée de validité du concours est de trois ans.

Pour être admis à l'examen visé au premier alinéa, le candidat au concours doit avoir 27 ans accomplis, être docteur ou licencié en droit et avoir une expérience professionnelle utile de nature juridique de trois ans. En cas de contestation, la commission d'examen décide de l'admission à l'examen.

Tout auditeur adjoint ou auditeur peut, lors d'une première vacance utile après son entrée au Conseil d'Etat, être nommé respectivement référendaire adjoint ou référendaire, à sa demande et par priorité, sur avis du premier président et de l'auditeur général. Tout référendaire adjoint ou référendaire peut être nommé respectivement auditeur adjoint ou auditeur dans les mêmes conditions. »

2° Le § 2 de l'article 71 est complété par deux alinéas nouveaux, libellés comme suit :

« Si l'avis du premier président ou de l'auditeur général n'est pas favorable, l'avis visé au premier alinéa est émis par l'assemblée générale à la fin de la troisième année de fonction et peut, s'il y a lieu, être répété tous les deux ans.

Toutefois, si l'assemblée générale a émis trois avis négatifs, une nomination en qualité d'auditeur ou de référendaire n'est plus possible. »

3° Le § 3 est remplacé par la disposition suivante :

« § 3. Sont nommés par le Roi premiers auditeurs ou premiers référendaires, respectivement :

- a) Les auditeurs qui comptent treize ans de fonctions comme auditeur, auditeur adjoint, référendaire ou référendaire adjoint;
- b) Les référendaires qui comptent treize ans de fonctions comme auditeur, auditeur adjoint, référendaire ou référendaire adjoint. »

M. Vandenhoute propose la suppression de cet article.

De heer Vandenhoute stelt voor dit artikel te doen vervallen.

La parole est à M. Vandenhoute.

M. Vandenhoute. — Monsieur le Président, comme je souhaite que la justification de cet amendement figure *in extenso* dans le compte rendu, car chaque mot a son importance et que vous savez comme moi que le règlement ne permet pas qu'un texte figure au compte rendu sans avoir été lu, permettez-moi de donner rapidement lecture de ma justification.

Cet article constitue, en réalité, un premier pas vers la suppression de l'auditorat.

a) Le projet initial prévoyait la possibilité de supprimer l'avis de l'auditeur à l'audience de la section d'administration, ce qui diminuait considérablement le poids de l'auditorat.

b) Le gouvernement justifie la modification des conditions d'accès au grade d'auditeur par les difficultés de recrutement. Cette justification ne correspond pas à la réalité et apparaît dès lors comme un prétexte.

c) L'auditorat du Conseil d'Etat est le seul organe juridictionnel à être recruté par voie de concours. L'expérience est d'ailleurs très concluante. Au moment où la dépolitisation de la magistrature est sur toutes les lèvres et où l'on envisage l'instauration d'un concours d'accès à la magistrature judiciaire, il est paradoxal d'aller en sens inverse en ce qui concerne le Conseil d'Etat.

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales. — Monsieur le Président, bien que cette remarque ne

s'adresse pas à lui personnellement, permettez-moi de dire à M. Vandenhoute qu'à trop vivre en vase clos, on finit par développer des phobies !

Je ferai une déclaration qui risque d'étonner M. Vandenhoute et d'autres membres de cette assemblée : je considère l'auditorat non seulement comme une institution vénérable, mais comme un élément tout à fait indispensable dans la procédure du Conseil d'Etat et dans le déroulement du contentieux administratif. Cet article 8 ne constitue en aucune manière un quelconque pas vers la suppression de cette institution.

J'estime dès lors que l'amendement de M. Vandenhoute est sans fondement. Si celui-ci n'est pas retiré par son auteur, je demande au Sénat de ne pas l'adopter.

M. le Président. — Monsieur Vandenhoute, maintenez-vous cet amendement ?

M. Vandenhoute. — Oui, monsieur le Président. Je suis heureux de constater, en outre, que cet amendement tendant à la suppression de l'article 8 aura permis de nous rassurer quant aux intentions du ministre à l'égard de l'auditorat en général.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 8 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 8 worden aangehouden.

Art. 9. In artikel 72 van dezelfde gecoördineerde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Het tweede lid van § 1 wordt vervangen door volgende leden :

« Niemand kan tot griffier worden benoemd tenzij hij :

1° Ten volle 25 jaar oud is;

2° Houder is van een diploma van hoger secundair onderwijs of van hiërme door de Koning gelijkwaardig verklaarde studiën;

3° Gedurende ten minste vijf jaar lid van het administratief personeel van de Raad van State is geweest.

In afwijking van de in het vorige lid, 3°, bepaalde voorwaarden, kan de griffier die overeenkomstig artikel 73, § 3, het bewijs moet leveren van een voldoende kennis van de Duitse taal, worden benoemd indien hij :

1° Gedurende ten minste vijf jaar functies gelijk aan of hoger dan die van klerk-griffier in een rechtbank van de rechterlijke orde heeft uitgeoefend;

2° Het bewijs kan leveren van een voldoende kennis van de Duitse taal. »

2° Paragraaf 2 wordt opgeheven;

3° Paragraaf 3 wordt vervangen door de volgende bepaling :

« § 3. De hoofdgriffier wordt, op voordracht van de Raad van State, door de Koning benoemd onder de leden van het auditoraat en het coördinatiebureau die vijf jaar dienst tellen of, bij ontstentenis van zulkdanige kandidaten, onder de geslaagden van het in artikel 71, § 1, eerste lid, bedoeld vergelijkend examen die ten minste 35 jaar oud zijn. »

Art. 9. A l'article 72 des mêmes lois coordonnées sont apportées les modifications suivantes :

1° L'alinéa 2 du § 1er est remplacé par les alinéas suivants :

« Personne ne peut être nommé greffier s'il :

1° N'a pas 25 ans accomplis;

2° N'est pas titulaire d'un diplôme de l'enseignement secondaire supérieur ou d'études y assimilées par le Roi;

3° N'a pas été membre pendant cinq ans au moins du personnel administratif du Conseil d'Etat.

Par dérogation à la condition fixée à l'alinéa précédent, 3°, le greffier qui doit fournir, conformément à l'article 73, § 3, la preuve d'une connaissance de la langue allemande, peut être nommé s'il :

1° A exercé pendant cinq ans au moins des fonctions égales ou supérieures à celles de greffier-commis dans un tribunal de l'ordre judiciaire;

2° Peut fournir la preuve d'une connaissance suffisante de la langue allemande. »

2° Le § 2 est abrogé.

3° Le § 3 est remplacé par la disposition suivante :

« § 3. Le greffier en chef est, sur la proposition du Conseil d'Etat, nommé par le Roi parmi les membres de l'auditorat et du bureau de coordination qui comptent cinq ans de service ou, à défaut de tels candidats, parmi les lauréats du concours visé à l'article 71, § 1er, ayant au moins 35 ans. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. Artikel 73, § 2, tweede lid, van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wet van 6 mei 1982, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Ten minste zes leden van de Raad van State, ten minste acht leden van het auditoraat, ten minste één lid van het coördinatiebureau, de hoofdgriffier en ten minste twee griffiers dienen het bewijs te leveren van de kennis van de andere taal dan die waarin hun diploma is gesteld. »

Art. 10. L'article 73, § 2, alinéa 2, des mêmes lois coordonnées, modifié par la loi du 6 mai 1982, est remplacé par la disposition suivante :

« Six membres du Conseil d'Etat au moins, huit membres de l'auditorat au moins, un membre du bureau de coordination au moins, le greffier en chef et deux greffiers au moins, doivent justifier de la connaissance de la langue autre que celle de leur diplôme. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. In artikel 74, tweede lid, van dezelfde gecoördineerde wetten vervallen de woorden « de afdelingsgriffier ».

Art. 11. A l'article 74, alinéa 2, des mêmes lois coordonnées, les mots « le greffier de section » sont supprimés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. Artikel 76 van dezelfde gecoördineerde wetten, gewijzigd bij de wet van 28 juni 1983, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 76. De leden van het auditoraat nemen in de twee afdelingen deel aan het onderzoek. Zij kunnen worden belast met de onderzoeksverrichtingen waartoe de afdeling administratie heeft besloten. »

De auditeur-generaal, de adjunct-auditeur-generaal, de eerste auditeurs, de auditeurs, de daartoe door de auditeur-generaal gemachtigde adjunct-auditeurs die meer dan één jaar dienst tellen, brengen in deze afdeling advies uit in de openbare terechtzitting bij het einde van de debatten.

De leden van het coördinatiebureau kunnen ermee belast worden deel te nemen aan de werkzaamheden van de afdeling wetgeving, conform de richtlijnen van de eerste voorzitter. »

Art. 12. L'article 76 des mêmes lois coordonnées, modifié par la loi du 28 juin 1983, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 76. Les membres de l'auditorat participent à l'instruction dans les deux sections. Ils peuvent être chargés de procéder aux enquêtes décidées par la section d'administration. »

L'auditeur général, l'auditeur général adjoint, les premiers auditeurs, les auditeurs et, parmi les auditeurs adjoints, ceux qui sont autorisés à cette fin par l'auditeur général et pourvu qu'ils comptent plus d'un an de service, donnent leur avis à cette section lors de la séance publique à la fin des débats.

Les membres du bureau de coordination peuvent être chargés de participer aux activités de la section de législation, conformément aux directives du premier président. »

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — M. Vandenhaut propose d'insérer un article 12bis (nouveau), libellé comme suit :

« Insérer un article 12bis (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 12bis. A l'article 77, § 1er, des mêmes lois coordonnées sont apportées les modifications suivantes :

1° Les mots « à la jurisprudence du Conseil d'Etat » sont remplacés par les mots « à la jurisprudence et à la doctrine dans les matières qui relèvent de la compétence du Conseil d'Etat ». »

2° Un deuxième alinéa est ajouté, libellé comme suit :

« Le Roi met à la disposition du bureau de coordination les moyens et le personnel nécessaires à la réalisation de sa mission. »

« Een artikel 12bis (nieuw) in te voegen, luidende :

« Art. 12bis. In artikel 77, § 1, van dezelfde gecoördineerde wetten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° De woorden « de rechtspraak van de Raad van State » worden vervangen door de woorden « de rechtspraak en de rechtsleer in aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van de Raad van State ». »

2° Er wordt een tweede lid toegevoegd, luidende :

« De Koning stelt de middelen en het personeel ter beschikking die het coördinatiebureau nodig heeft voor het vervullen van zijn taak. »

La parole est à M. Vandenhaut.

M. Vandenhaut. — Monsieur le Président, le présent amendement s'inscrit dans la perspective de la résorption de l'arriéré auquel il a été fait si souvent allusion au cours des débats, et de l'accroissement de l'efficacité du Conseil d'Etat dans ses deux sections, en le dotant d'un système de documentation moderne.

En effet, les magistrats — plusieurs commissaires l'ont déjà indiqué — ne disposent plus d'une documentation systématique et actuelle relative à la jurisprudence de la section d'administration. Cet état de choses est d'autant plus paradoxal que certains avocats se servent, eux, d'une documentation informatisée et complète. Différentes administrations prennent également des initiatives dans ce sens.

En ce qui concerne la section de législation, le surcroît de travail ne permet plus au bureau de coordination de dépouiller et de répertorier les avis du Conseil d'Etat.

De façon plus générale, eu égard à la manière dont est actuellement organisée la bibliothèque du Conseil d'Etat et en raison des faibles moyens dont elle dispose, — je suis ravi que le ministre nous ait dit le contraire — les magistrats éprouvent de plus en plus de difficultés à rassembler une documentation fiable et complète tant en ce qui concerne la doctrine que la jurisprudence, y compris la jurisprudence internationale. Ce travail leur prend un temps considérable.

Enfin, et en référence à mon intervention sur l'article 12bis, un service adéquat devrait prendre connaissance de tout ce qui est publié et en communiquer les aperçus aux magistrats du Conseil.

M. le Président. — La parole est à M. Tobbacq, ministre.

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales. — Je demande le rejet de cet amendement, monsieur le Président, sur base des raisons déjà exposées et reprises dans le rapport.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Art. 13. Artikel 104 van dezelfde gecoördineerde wetten wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 104. De leden van de Raad van State, van het auditoraat en van het coördinatiebureau, alsmede de hoofdgriffier worden in ruste gesteld wanneer zij wegens zware en blijvende gebrekkigheid niet meer in staat zijn hun ambt naar behoren te vervullen of wanneer zij de leeftijd van 70 jaar hebben bereikt. »

Art. 13. L'article 104 des mêmes lois coordonnées est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 104. Les membres du Conseil d'Etat, de l'auditorat et du bureau de coordination, ainsi que le greffier en chef sont mis à la retraite si, en raison d'une infirmité grave et permanente, ils ne sont plus à même de remplir dûment leur fonction, ou s'ils ont atteint l'âge de 70 ans. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 14. In artikel 105 van dezelfde gecoördineerde wetten vervallen de woorden « en op de afdelingsgriffier ».

Art. 14. A l'article 105 des mêmes lois coordonnées, les mots « et au greffier de section » sont supprimés.

— Aangenomen.

Adopté.

Artikel 15 luidt:

Art. 15. Artikel 111, tweede lid, eerste volzin, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« De detachering mag voor niet langer dan één jaar worden toegestaan. Onder de in het eerste lid bepaalde voorwaarden kan de detachering evenwel telkens voor ten hoogste één jaar worden verlengd, zonder dat de totale duur van de detachering zes jaar mag overtreffen. »

Art. 15. L'article 111, alinéa 2, première phrase, est remplacé par la disposition suivante:

« La durée du détachement ne peut excéder un an. Des prorogations peuvent toutefois être accordées aux conditions fixées à l'alinéa 1er, pour des périodes d'un an au plus, sans que la durée totale du détachement puisse excéder six ans. »

De dames Aelvoet en Nélis stellen voor dit artikel te doen vervallen.

Mmes Aelvoet et Nélis proposent la suppression de cet article.

Het woord is aan mevrouw Aelvoet.

Mevrouw Aelvoet. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb dit amendement al toegelicht in de commissie.

De Voorzitter. — De heer Suykerbuyk stelt volgend amendement voor:

« Aan het tweede lid van het voorgestelde artikel 111 een derde volzin toe te voegen, luidende:

« Een adjunct-auditeur kan niet gedetacheerd worden. »

« Compléter l'article 111 proposé, deuxième alinéa par une troisième phrase, libellée comme suit:

« L'auditeur adjoint ne peut être détaché. »

Het woord is aan de heer Suykerbuyk.

De heer Suykerbuyk. — Mijnheer de Voorzitter, de minister is het eens met dit amendement.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Mijnheer de Voorzitter, zoals afgesproken in de commissie, ben ik het ermee eens dat dit amendement wordt aangenomen.

De Voorzitter. — De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 15 worden aangehouden.

Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 15 sont réservés.

Art. 16. Een artikel 111bis wordt in dezelfde gecoördineerde wetten ingevoegd:

« Art. 111bis. Niet meer dan vier leden van het auditoraat mogen worden gedetacheerd. Niet meer dan drie van de gedetacheerde leden mogen tot dezelfde taalrol behoren. »

Art. 16. Un article 111bis est inséré dans les mêmes lois coordonnées:

« Art. 111bis. Quatre membres au plus de l'auditorat peuvent être détachés. Trois des membres détachés au plus peuvent appartenir au même rôle linguistique. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. In artikel 3, § 3, eerste lid, van de wet van 5 april 1955 inzake de wedden van de ambtsdragers bij de Raad van State, gewijzigd bij de wet van 2 augustus 1974, wordt in het 1° het woord « tien » telkens vervangen door « drie ».

Art. 17. Dans l'article 3, § 3, alinéa 1er, de la loi du 5 avril 1955 relative aux traitements des titulaires d'une fonction au Conseil d'Etat, modifiée par la loi du 2 août 1974, au 1°, le mot « dix » est remplacé chaque fois par « trois ».

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 18 luidt:

Art. 18. § 1. Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

§ 2. In afwijking van § 1 zijn de artikelen 1 en 2 van toepassing op de verzoekschriften ingediend bij ter post aangetekende brief na de eerste dag van de tweede maand volgend op die gedurende welke deze wet in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Art. 18. § 1er. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

§ 2. Par dérogation au § 1er, les articles 1er et 2 sont applicables aux requêtes introduites par lettre recommandée à la poste après le premier jour du deuxième mois qui suit celui de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

De Voorzitter. — Bij artikel 18 is er een technisch amendement van de heren Tant en Suykerbuyk. Het luidt:

« In artikel 18 worden in paragraaf 2 tussen de woorden « aangetekende brief » en « na de eerste dag » de volgende zinsnede ingevoegd: « en de verslagen ingediend. »

Het woord is aan de heer Suykerbuyk.

De heer Suykerbuyk. — Mijnheer de Voorzitter, dit amendement is het gevolg van de wijziging van artikel 1. In dat artikel is sprake van « verzoekschrift ». In het amendement van de heer Tant wordt verwezen naar « het verslag van de auditeur », dus moet er ook in de overgangsbepalingen worden verwezen naar het verslag. Dit amendement moet dus alleen worden gezien als een technische vervollediging.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Mijnheer de Voorzitter, het lijkt mij noodzakelijk dat dit amendement wordt aangenomen, zoniet gaat een groot gedeelte van de efficiëntie en de uitwerking van de tekst verloren.

De Voorzitter. — Het amendement wordt momenteel vertaald en de tekst zal morgenochtend worden rondgedeeld.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 18 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 18 sont réservés.

Overgangs- en opheffingsbepalingen

Art. 19. § 1. Zolang de huidige titularis van de graad van afdelingsgriffier in functie blijft, wordt het aantal griffiers bepaald in artikel 69 van de gecoördineerde wetten verminderd tot acht.

§ 2. De bepalingen van de gecoördineerde wetten, zoals ze waren geredigeerd vooraleer ze werden gewijzigd door deze wet, blijven van toepassing op de huidige titularis van de graad van afdelingsgriffier.

Dispositions transitoires et abrogatoires

Art. 19. § 1er. Aussi longtemps que le titulaire actuel du grade de greffier de section reste en fonction, le nombre de greffiers fixé à l'article 69 des lois coordonnées est ramené à huit.

§ 2. Les dispositions des lois coordonnées telles qu'elles étaient rédigées avant d'être modifiées par la présente loi restent applicables au titulaire actuel du grade de greffier de section.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 20. Artikel 71 van de gecoördineerde wetten, zoals het was geredigeerd vooraleer het werd gewijzigd door deze wet, blijft van

toepassing op de leden van het auditoraat en van het coördinatiebureau die thans in dienst zijn en op de geslaagden voor de aanwervingsexamens die werden benoemd voor de inwerkingtreding van deze wet.

Art. 20. L'article 71 des lois coordonnées, tel qu'il était rédigé avant d'être modifié par la présente loi, reste applicable aux membres de l'auditorat et du bureau de coordination qui sont actuellement en service ainsi qu'aux lauréats des examens de recrutement qui ont été nommés avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21. In het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State wordt hoofdstuk II van titel VI, omvattende artikel 52, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 juli 1956, en de artikelen 53 en 54, opgeheven.

Art. 21. Dans l'arrêté du Régent du 23 août 1948 déterminant la procédure devant la section d'administration du Conseil d'Etat, le chapitre II du titre VI, comportant l'article 52, modifié par l'arrêté royal du 15 juillet 1956, et les articles 53 et 54, est abrogé.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De aangehouden stemmingen en de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN TITEL II, HOOFDSTUKKEN III EN IV, VAN DE GEMEENTEWET

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LE TITRE II, CHAPITRES III ET IV, DE LA LOI COMMUNALE

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het voorstel van wet tot wijziging van titel II, hoofdstukken III en IV, van de gemeentewet.

L'ordre du jour appelle l'examen de la proposition modifiant le titre II, chapitres III et IV, de la loi communale.

La parole est à M. Desmedt pour un rappel au règlement.

M. Desmedt (rappel au règlement). — Monsieur le Président, si je ne m'abuse, un article bien précis du règlement de cette assemblée stipule que les séances du soir ne peuvent excéder 22 heures 30. Je comprends que l'on termine l'examen d'un projet dont la discussion a été entamée, mais il ne me paraît pas raisonnable d'entamer à 23 heures l'examen d'une autre proposition de loi comprenant trente et un articles et faisant l'objet d'un rapport de plusieurs dizaines de pages alors que le Sénat se réunit demain, à 10 heures. Je considère que ces conditions de travail ne sont pas normales, surtout s'il s'agit seulement — et tel est le cas — d'anticiper d'un jour le départ en vacances. Je voudrais, par conséquent, que le règlement soit appliqué et que nous poursuivions nos travaux demain matin.

M. le Président. — Vous n'avez ni tout à fait tort ni tout à fait raison, monsieur Desmedt. L'article 17 du règlement prévoit effectivement que, sauf décision contraire de l'assemblée, les séances ne peuvent se tenir au-delà de 22 heures 30.

M. Desmedt. — A ma connaissance, l'assemblée n'a pas été consultée. Cependant, ci cette consultation avait lieu maintenant, je ne me ferais guère d'illusions quant à son résultat...

M. le Président. — Ne pensez-vous pas qu'il serait raisonnable, étant donné que la session parlementaire touche à sa fin, de permettre encore à quatre intervenants de s'exprimer ce soir?

La parole est à M. Vandenhaute.

M. Vandenhaute. — Je partage volontiers votre point de vue, monsieur le Président, mais chaque intervenant devrait alors faire un effort afin de ne pas allonger le débat. Et je m'adresse tout spécialement, en l'occurrence, à notre honorable et très compétent collègue M. Suykerbuyk, rapporteur du projet et peut-être aussi intervenant...

M. Tant. — Je crois que vous essayez de vous persuader vous-même, monsieur Vandenhaute!

M. le Président. — Vos paroles sont très sages, monsieur Vandenhaute. Si nous fournissons tous un effort d'autodiscipline, nous terminerons nos travaux dans un délai raisonnable.

Etes-vous d'accord sur cette proposition, monsieur Desmedt?

M. Desmedt. — Oui, monsieur le Président.

De Voorzitter. — De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Suykerbuyk, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik neem de uitdaging aan en zal kort trachten mede te delen wat de commissie gedurende vele vergaderingen heeft besproken. Het voorstel van collega Cardoen heeft vooral betrekking op de twee belangrijkste bestuursfuncties in de gemeente, namelijk de gemeentesecretaris en de gemeenteontvanger. Er zijn ook een aantal bepalingen opgenomen met betrekking tot de gemeentelijke boekhouding, die volgens het advies van de Raad van State niet kunnen worden geregeld met een koninklijk besluit.

Wat de functie van gemeentesecretaris betreft, stelt het voorstel vijf belangrijke wijzigingen voor. Ten eerste is er een nieuwe en meer verfijnde procedure van benoeming. Ten tweede, wordt duidelijker omschreven wie de secretaris onderricht: de raad, college of burgemeester. Ten derde, de taak van de secretaris wordt duidelijker omschreven als hoofd van het personeel en coördinator. Ten vierde wordt de mogelijkheid om een adjunct-secretaris te benoemen uitgebreid tot de gemeenten vanaf 10 000 inwoners. Ten vijfde wordt de haast ambachtelijke manier van notuleren van besluiten door de gemeentesecretaris vereenvoudigd.

Het tweede deel gaat over de gemeenteontvanger. Het kernpunt ter zake is dat voor gemeenten tussen de 5 en de 10 000 inwoners de gewestelijke ontvanger kan blijven functioneren; de gemeenteraad krijgt nu echter de mogelijkheid om een plaatselijke ontvanger aan te duiden. Deze staat onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen. Vervolgens wordt bepaald dat de gewestelijke ontvangers die meedingen naar een functie als plaatselijk ontvanger verondersteld worden aan alle voorwaarden te voldoen. Zij moeten geen examen afleggen, maar hebben geen voorrang bij de benoeming. Vervolgens wordt het stellen van zekerheden versoepeld. En tenslotte wordt een procedure uitgewerkt voor het vastleggen van de aansprakelijkheid van de ontvangers en voor de leden van het college van burgemeester en schepenen, in voorkomend geval van onterechte uitbetalingen.

Het derde deel gaat over de gemeentelijke boekhouding. Daarbij stip ik drie punten aan. Op de eerste plaats is er de regeling voor de bijzondere ontvangers die zich bezighouden met andere taken dan de algemene kasregeling van de gemeente. Ten tweede is er de mogelijkheid bepaalde ambtenaren aan te stellen om gelden te innen. Ten derde, wordt de persoonlijke verantwoordelijkheid omschreven van de leden van het college van burgemeester en schepenen wanneer zij betalingen doen die niet gebaseerd zijn op een begrotingspost of op een toegestaan krediet van de voogdijoverheid. Dit zijn de algemene lijnen van het voorstel.

Ik wil nog in herinnering brengen dat onze collega Cardoen een voorstel heeft ingediend op 2 juni 1988. Dit is uitvoerig besproken in de commissie. Na lange bedenktijd is er een nieuwe tekst tot stand gekomen. Hieraan werd dan een regeringsamendement over de gemeentelijke boekhouding toegevoegd.

Ik doe niemand onrecht, en zeker niet de indiener, wanneer ik zeg dat de tekst in de commissie grondig werd gewijzigd zodat wij kunnen spreken van een perfecte samenwerking tussen de indiener, de minister en de leden van de commissie.

De regeling voor de gewestelijke ontvangers vormde een punt van discussie. Zij werden samen met leden van de commissie ontvangen op het kabinet van de minister van Binnenlandse Zaken, waar zij hun standpunt hebben uiteengezet. De stelling dat een geïntegreerd gemeentelijk bestuur aan plaatselijke ontvangers de voorkeur zou geven op gewestelijke ontvangers en de eersten bijgevolg waar mogelijk moeten worden aangesteld, heeft het gehaald. Dat heeft tot gevolg dat er voor de gewestelijke ontvangers een aantal problemen blijven bestaan, waarvoor echter oplossingen kunnen worden gevonden.

De artikelen van dit voorstel en het gehele voorstel werden eenparig door de commissie aangenomen. Ik nodig de Senaat uit hetzelfde te doen. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Vandenhaute.

M. Vandenhaute. — Monsieur le Président, mon intervention sera brève, d'autant que le groupe PRL émettra un vote positif sur cette proposition de loi.

Dans les développements de cette proposition de loi modifiant le titre II, chapitres III et IV de la loi communale, nous avons eu l'occasion de constater qu'il s'agissait, par priorité, de l'adaptation de la loi communale de 1836 à ce qu'on appelle communément aujourd'hui la pratique administrative actuelle à sa vraie finalité: une administration véritablement intégrée.

Cette proposition permet aussi de resituer dans leurs vraies responsabilités les deux plus hauts fonctionnaires communaux, c'est-à-dire le secrétaire communal et le receveur communal.

Par cette proposition, le secrétaire communal se voit attribuer non seulement une nouvelle mission, mais des pouvoirs renforcés. En effet, il devient le véritable pivot administratif et est chargé de la préparation de tous les dossiers soumis au collège des bourgmestre et échevins et au conseil communal. De plus, il devient le coordonnateur de l'administration, et si on devait situer sa fonction dans la hiérarchie du secteur privé, il serait en fait non seulement le chef du personnel, mais aussi le directeur général. Par cette proposition, il reste aussi le conseiller du collège, le responsable des procès-verbaux.

Certains commissaires, au cours des débats en commission, n'ont pas manqué de faire remarquer que cette proposition allait encore renforcer considérablement les pouvoirs du secrétaire communal, ce qui, dans certaines circonstances politiques, pourrait avoir des influences n'allant pas toujours dans le même sens que celui souhaité par son bourgmestre.

Je suppose que les auteurs de cette proposition, qui sont d'honorables et compétents municipalistes, ont bien compris cette éventualité et espèrent, comme moi, que l'exception confirmera la règle. Un bourgmestre faible sera donc l'exception.

Dans cette réflexion, il faut aussi préciser que le receveur communal quant à lui, continue à veiller à la légalité et à la régularité des dépenses et des recettes communales. Il continuera, comme par le passé, à assumer son rôle d'exécution d'une série de missions financières, telles celles de comptable et de caissier.

La proposition a le mérite de clarifier une situation parfois ambiguë. En effet, à présent, il n'y a plus de doute: le receveur n'est pas soumis à l'autorité du secrétaire communal pour ce qui est l'essentiel de sa fonction.

Le receveur communal, sous l'autorité du collège, exercera sa nouvelle mission. C'est donc bien le collège des bourgmestre et échevins qui reste chargé de prendre les décisions dans le cadre du pouvoir exécutif qui lui est attribué.

Dois-je rappeler que le receveur communal — c'est une véritable exception — intervenant de manière autonome en tant qu'organe de contrôle est le seul haut fonctionnaire devant mettre en garantie un montant relativement important?

En outre, nous avons encore très longuement débattu du problème des receveurs régionaux. C'est vrai que certains commissaires et moi-même avons pensé que le but visé par cette proposition aurait pu être de supprimer cette fonction dans le temps.

En commission, vous nous avez répondu, monsieur le ministre, que vous traiterez avec plus de souplesse les demandes introduites par les communes et que vous n'étiez pas opposé au remplacement de receveurs régionaux par des receveurs locaux, même si ce remplacement devait soulever certaines difficultés transitoires. En effet, il y aurait à présent des receveurs régionaux en surnombre, c'est du moins ce que l'on m'a dit.

Nous avions pensé réintroduire un amendement qui aurait eu pour effet de maintenir en fonction, dans toutes les communes de 8 500 habitants et moins, un receveur régional. Un tel amendement nous paraissait cerner de très près la réalité des faits, mais nous ne l'avons pas déposé. En effet, depuis une quinzaine d'années que la loi le permet, aucune commune belge de moins de 8 500 habitants n'a demandé une dérogation en vue de pouvoir nommer un receveur communal. Nous en concluons que les communes de 5 000 à 8 500 habitants sont satisfaites du système actuel, qui confie leur gestion financière à un receveur régional.

Cependant, le très long débat que nous avons vécu en commission ainsi que les garanties données par le ministre pour une sorte de reconversion des receveurs régionaux nous ont convaincus de ne pas introduire un amendement qui n'aurait d'ailleurs eu aucune chance d'être adopté.

J'ai personnellement consulté mes collègues commissaires qui sont municipalistes et qui vivent mieux que nous, bourgmestres d'une grande agglomération, ces problèmes spécifiques aux petites et moyennes communes. Ceux-ci m'ont également confirmé que cette décision allait dans le bon sens de la restructuration et qu'on ne pouvait tout de même pas empêcher un bourgmestre de prendre, avec son collègue, ses responsabilités et décider d'avoir un receveur local.

Je terminerai cette intervention en confirmant mon sentiment que les receveurs régionaux appréhendent surtout d'être rattachés à l'administration provinciale ou à l'administration centrale.

Vous-même, monsieur le ministre, avez confirmé en commission ce sentiment que les receveurs régionaux jouent un peu le rôle de commissaires d'arrondissement financier, d'expert placé au-dessus de la commune. On peut comprendre que cette modification à la loi puisse les contrarier.

Je crois que ce qui est essentiel, c'est que les communes intéressées par cette proposition puissent nommer leur propre receveur si une telle charge financière est supportable pour leurs finances communales.

Je voudrais également exprimer ma satisfaction quant à la volonté de l'autorité de rendre opérationnelle la nouvelle comptabilité communale pour la prochaine législature communale. J'ai noté qu'un groupe de travail avait déjà élaboré un projet d'arrêté royal, lequel sera soumis pour avis au Conseil d'Etat.

Même si cette proposition peut susciter certaines interrogations, les éléments positifs l'emportant sur les éléments négatifs, le groupe PRL la votera. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Cardoen.

De heer Cardoen. — Mijnheer de Voorzitter, ik feliciteer de rapporteur voor zijn uitstekend verslag en voor de beknoptheid waarmee hij dit zoëven bracht. Ik dank ook de minister en de collega's van meerderheid en oppositie die in de commissie intens aan dit voorstel hebben meegewerkt.

Dit wetsvoorstel herdefinieert de opdracht van gemeentesecretaris en gemeenteontvanger in het kader van de herwaardering van het lokale bestuurschelon. Meer en meer groeit de overtuiging dat de gemeentebesturen, die toch dicht bij de bevolking staan en die in het verleden herhaaldelijk het bewijs van hun slagvaardigheid hebben geleverd, de nodige middelen moeten krijgen om deze taak naar behoren te vervullen. Een ruime decentralisatie van bevoegdheden moet gepaard gaan met een rechtvaardige toedeling van financiële middelen. Tevens moeten de lokale beleidsvoerders kunnen beschikken over een administratief apparaat dat deskundig is en loyaal de beslissingen uitvoert.

De bepalingen betreffende de wedde van de gemeentesecretaris en de gemeenteontvanger zullen met een afzonderlijk wetsontwerp worden geregeld. Hiermee wordt best niet te lang gewacht.

De herdefiniëring van die twee topfuncties is geen breuk met het verleden, eerder een juridische face-lift van een sociologisch feit.

Dit geldt zeker voor de functie van gemeentesecretaris. De gemeentewet van 1836 beschouwde hem als scribent van de gemeenteraad, van het college van burgemeester en schepenen en van de burgemeester. De taken van deze ambtenaar zijn in 150 jaar wel zeer ingrijpend veranderd. In feite evolueerde hij tot gemeentelijk topambtenaar, die de gemeentelijke administratie leidt en optreedt als tussenpersoon tussen de democratisch verkozen bestuursorganen en de ambtenaren. Bovendien had de schaalvergroting ingevolge de fusieoperatie van 1976 grote invloed op de taak van de gemeentesecretaris.

In artikel 3 van ons wetsvoorstel wordt deze feitelijk gegroeide situatie juridisch erkend, want de secretaris wordt belast met de voorbereiding van de zaken die aan de gemeenteraad en aan het college van burgemeester en schepenen worden onderworpen. Tevens bepaalt dit artikel dat hij onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen de gemeentelijke diensten leidt en coördineert en dat hij, behoudens de uitzonderingen waarin de wet voorziet, hoofd van het personeel is. De invoeging van artikel 3 in de nieuwe gemeentewet is essentieel, want het bevat de essentie van het secretarissambt. Van deze gelegenheid werd tevens gebruik gemaakt om sommige bepalingen van het secretarissatuuft juridisch te verfijnen. In dit verband verwijs ik naar artikel 1.

Aan de essentie van de ontvangersfunctie raakt dit voorstel niet. Hij blijft zoals in het verleden belast met de controle op de gemeentelijke financiën, die altijd deugdelijk is gebleken. Het beheer en de begeleiding van de financiën worden in een moderne gemeente steeds belangrijker. Daarom moet de ontvanger de beleidsverantwoordelijken van dichtbij kunnen adviseren. Hoewel dit voorstel niet de mogelijkheid bevat dat het schepencollege dat advies zou vragen, meen ik dat dit zou moeten kunnen. Wat is hierover de mening van de minister?

Vandaar dat in de commissie bijna unaniem een consensus werd bereikt om ook aan de gemeenten tussen de 5 000 en de 10 000 inwoners de mogelijkheid te bieden een eigen of gemeentelijke ontvanger te nemen.

Zoals de rapporteur terecht heeft onderstreept, is er om de gewestelijke ontvangers veel te doen geweest. Ik ben gelukkig dat zij zonder bijkomend examen de mogelijkheid tot aanstelling van lokaal ontvanger verwerven, indien het gemeentebestuur hiertoe beslist. Voor één keer werd de gemeentelijke autonomie ten volle gerespecteerd.

Ik had gehoopt dat hen steeds het behoud van wedde zou zijn verzekerd, maar in sommige gevallen, namelijk de gemeenten die een gewestelijke ontvanger tot gemeenteontvanger willen benoemen, kan over het weddebedrag tussen gemeentebestuur en gewestelijke ontvanger worden onderhandeld. Ik weet dat de minister mij zal antwoorden, dat de gewestelijke ontvanger het weddevoorstel uitgaande van het gemeentebestuur niet hoeft te aanvaarden en uiteraard hierdoor afziet van de aangeboden betrekking.

Op zichzelf is dat misschien niet zo erg, ware het niet dat zij of hij daardoor meteen terecht komt in de carrousel binnen de provincie; een aanstelling ver van huis en verplaatsingsmoeilijkheden van en naar het werk liggen dan in het verschiet.

Ik hoop stellig dat de gemeentebesturen die een gewestelijk ontvanger als gemeentelijk ontvanger willen aantrekken, alle begrip zullen opbrengen voor zijn verworven pecuniaire situatie.

Het mag in geen geval dat deze bekwame en toegewijde topambtenaren de speelbal zouden worden van enerzijds de gemeentelijke autonomie en anderzijds hun rechtstreekse chef, de gouverneur.

Naast de juridische taakomschrijving van de gemeentesecretaris en de gemeenteontvanger blijft er ruimte voor een management-benadering van deze twee gemeentelijke topfuncties. Zij moeten het strategisch management, bepaald door de democratisch verkozen politici, ten uitvoer brengen. Wij mogen dan ook van hen verwachten dat zij zich de nodige *know-how* inzake management eigen maken, zoals werken met projectgroepen, inzicht in motivatietheorieën, werken met stafvergaderingen of

netwerkplanning, om de beleidsbeslissingen zo accuraat en efficiënt mogelijk uit te voeren. Ook de nakende invoering van de nieuwe gemeentelijke boekhouding zal een meer bedrijfsmatige aanpak van de gemeentelijke financiën noodzakelijk maken.

Wij zijn ervan overtuigd dat de symbiose tussen dit strategisch en uitvoerend management de lokale bevolking ten goede zal komen, en dit is per slot van rekening het hoofddoel van het gemeentelijk management.

Ik ben er dan ook van verzekerd dat onderhavig voorstel een belangrijke bijdrage zal leveren tot beter beheer en beter beleid van onze lokale besturen en dit moet uiteraard ten goede komen aan de burger, want daar gaat het om. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Hooland.

De heer Van Hooland. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb nog een vraag voor de heer Cardoen. Hoe meer hij het woord manager gebruikt, hoe liever ik het heb, maar ik denk dat wij hier toch voorzichtig moeten zijn. De heer Cardoen noemt in één adem de gemeentesecretaris en ontvanger als de toekomstige managers, elk op hun domein. Ik denk dat dit niet juist is. Het ontwerp gaat niet zo ver.

Ten tweede, wens ik een precieze vraag te stellen aan de minister. Wanneer collega Cardoen zegt dat de gemeenteontvanger in de toekomst de financiële adviseur van het bestuur, maar ook de manager zal zijn van de financiële sector, betekent het dan, mijnheer de minister, dat hij hoofd wordt van de ontvangerij en van de rekendienst? Zal hij die twee functies, in hetzelfde domein, in de toekomst kunnen versmelten en beheren en daarbij nog zijn specifieke, bevoorrechte controletaak van ontvanger blijven uitoefenen?

De Voorzitter. — De vraag werd gesteld aan de minister. Wenst de heer Cardoen daarover iets te zeggen?

De heer Cardoen. — Mijnheer de Voorzitter, ik zou collega Van Hooland willen zeggen dat de ontvanger, in het licht van de nieuwe inhoud die het voorstel wenst te geven, op zijn gebied voor een deel begeleider en adviseur zal zijn voor het college. Deze mogelijkheid moet worden geschapen hoewel ze nog niet expliciet is ingeschreven in dit voorstel. Wij menen dat het college te allen tijde in de mogelijkheid moet zijn om voor bepaalde projecten of voor bepaalde beleidsopties advies in te winnen bij de ontvanger.

Hij wordt echter wel degelijk hoofd van de boekhoudkundige dienst en als dusdanig staat hij dus niet onder de leiding van de secretaris. De personeelsleden van de ontvangerij en de rekendienst vallen wel onder de leiding van de gemeentesecretaris die voor ons het hoofd van het personeel is.

De Voorzitter. — Wij zullen de minister wat tijd gunnen om zich daarover te beraden.

Het woord is aan de heer Swinnen.

De heer Swinnen. — Mijnheer de Voorzitter, onderhavig voorstel van wet brengt een aantal belangrijke wijzigingen aan in de nieuwe gemeentewet, meer bepaald inzake de rol van de gemeentesecretaris, de rol van de gemeenteontvanger en van de gewestelijke ontvanger en inzake de nieuwe gemeentelijke boekhouding.

De krachtlijnen van het wetsvoorstel-Cardoen kunnen met betrekking tot de gemeentesecretaris, als volgt worden samengevat.

Ten eerste, voortaan moet de benoeming van de gemeentesecretaris door de gemeenteraad geschieden, binnen de zes maanden na het openkomen van de betrekking. Alvorens in functie te treden, legt de secretaris de eed af tijdens een openbare vergadering van de gemeenteraad en in handen van de voorzitter. Hiervan wordt een proces-verbaal opgemaakt.

De secretaris die, zonder wettige reden, de eed niet aflegt, na hiertoe voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad per aangetekend schrijven te zijn uitgenodigd, wordt geacht zijn benoeming te verzaken.

Hierdoor wordt vermeden dat een gemeente gedurende geruime tijd niet over een gemeentesecretaris beschikt. Het gaat om een erg logische wijziging, als men de rol van de gemeentesecretaris wil onderstrepen.

Ten tweede, de taak van de secretaris wordt preciezer omschreven, rekening houdend met de evolutie van de gemeenten sinds de gemeentewet van 1836.

De secretaris is belast met de voorbereiding van de aangelegenheden waarvoor de gemeenteraad of het college van burgemeester en schepenen bevoegd zijn. Van een adviesrecht is evenwel geen sprake.

Ten derde wordt uitdrukkelijk bepaald dat de gemeentesecretaris de gemeentelijke diensten leidt en coördineert, onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen. Hij is het hoofd van het personeel, onverminderd de bevoegdheden van de gemeenteraad, van het college van burgemeester en schepenen, van de burgemeester en van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

De nieuwe gemeentewet zal veel explicieter dan nu het geval is ook bepalen dat de secretaris de vergaderingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen bijwoont, er de notulen van opstelt en zorgt voor de overschrijving ervan.

Door deze nieuwe bepalingen zullen alle zaken die aan de gemeenteraad of het college worden voorgelegd, via de secretaris moeten «gaan»: hij bereidt de dossiers voor en zorgt ervoor dat ze volledig zijn, alvorens ze aan de bevoegde politieke organen worden voorgesteld.

Aangezien de secretaris verantwoordelijk is voor zowel de administratieve voorbereiding als de administratieve uitvoering, moet het duidelijk zijn dat hij de personeelschef is: hij moet rechtstreeks en onrechtstreeks gezag hebben over het gemeentepersoneel dat de gemeentelijke taken administratief voorbereidt en uitvoert.

Hij werkt uiteraard onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen. Bovendien oefent hij zijn taak als personeelschef uit met eerbiediging van de bevoegdheden van de gemeenteraad, het college, de burgemeester en de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Deze nieuwe taak strookt met de visie dat ook de gemeente moet werken volgens de principes van een modern beheer. Dit wil evenwel niet zeggen dat de gemeentesecretaris een «manager» is in de echte bedrijfseconomische zin van het woord.

De gemeentesecretaris is in de eerste plaats een ambtenaar met een zeer grote verantwoordelijkheid, die de mogelijkheid moet krijgen om zijn belangrijke taak te vervullen. Als ambtenaar is hij de uitvoerder van wat de politici, de democratisch verkozenen, beslissen. Hij bereidt de dossiers administratief voor, hij voert ze administratief uit, niet meer en ook niet minder.

Het woord «manager» houdt het risico in dat veel meer gesuggereerd wordt dan wat democratisch legitiem is. Het is niet aan de secretaris om het beleid uit te stippelen en het te voeren. Hij is immers niet de spilfiguur van de gemeente, die alles op gang brengt, over alles inhoudelijk adviseert, deskundigen inschakelt, de relaties met de burgers regelt en dergelijke meer.

Het is de taak van de gemeenteraad het beleidsplan op te stellen en goed te keuren, aan te duiden in welke fasen en over welke jaren bestuurlijke uitvoering van het plan wordt aangepakt.

Het zwaartepunt ligt bij de gemeenteraad en bij het college, want zij hebben de politieke beslissingsmacht. Elke andere opvatting is gevaarlijk voor de gemeentelijke democratie en versterkt te veel de macht van de administratie ten nadele van de burger.

In de praktijk zal het functioneren als «manager» afhangen van de relatie die de secretaris heeft met het college van burgemeester en schepenen en met de burgemeester in het bijzonder. Uiteindelijk ligt bij hen de politieke verantwoordelijkheid voor het functioneren van het bestuurlijk apparaat en moet de secretaris zijn taak vervullen onder het toezicht van dit schepencollege. Het verstrekken van de nodige «ruimte» door het schepencollege aan de secretaris, zal hiervoor bepalend zijn. Als de secretaris goed werk levert, zal het schepencollege naar zijn adviezen luisteren en deze zelfs opvolgen.

Het huidige artikel 42 van de nieuwe gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad in gemeenten van meer dan 125 000 inwoners een adjunct-secretaris kan benoemen. Er wordt voorgesteld om deze mogelijkheid in te voeren vanaf 80 000 inwoners en dus het cijfer 125 000 te vervangen door 80 000.

De adjunct-secretaris heeft tot taak de secretaris bij te staan bij het uitoefenen van zijn ambt. Hij zal van ambtswege alle taken van de secretaris vervullen wanneer deze afwezig is.

De commissie heeft zeer veel aandacht besteed aan een belangrijke wijziging van de wetgeving betreffende de gemeenteontvanger, waarvan de belangrijke rol in de werking van de moderne gemeente, evenals zijn onafhankelijkheid ten opzichte van het gemeentebestuur ten volle beklemtoond wordt.

De ontvanger heeft tot taak de wettigheid en de regelmatigheid van uitgaven en ontvangsten van de gemeente te controleren en een aantal financiële opdrachten uit te voeren. De plaatselijke ontvanger werkt onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen. Dit betekent dat het college te allen tijde aan de ontvanger een niet-bindend advies kan vragen, als het dat nuttig acht. Aangezien de ontvanger dus steeds om een advies gevraagd kan worden en dit in de praktijk ook vaak gebeurt, werd — net zoals voor de gemeentesecretaris — geen uitdrukkelijk adviesrecht in de wet ingeschreven.

Het huidige artikel 52 van de nieuwe gemeentewet voorziet in een plaatselijk ontvanger voor de gemeenten met meer dan 10 000 inwoners en in een gewestelijk ontvanger in de gemeenten van minder dan 10 000 inwoners. Bij koninklijk besluit kan hiervan, op gemotiveerd voorstel, worden afgeweken om de gemeente toch toe te laten een eigen plaatselijk ontvanger te benoemen. Het voorstel van wet vergroot de mogelijkheid om een eigen ontvanger te benoemen.

Boven de 10 000 inwoners heeft de gemeente een eigen ontvanger. Hierin komt geen wijziging. Nieuw is dat de gemeenten met 5 001 tot 10 000 inwoners kunnen opteren voor de aanstelling van een plaatselijk ontvanger. Deze gemeenten blijven in principe bediend door een gewestelijk ontvanger, maar ze kunnen beslissen om een plaatselijk ontvanger te benoemen onder voorbehoud van het toezicht door het Gewest.

Deze wijziging onderstreept de rol en het belang van de plaatselijke gemeenteontvanger. Meer gemeenten moeten over een eigen ontvanger kunnen beschikken, waarmee uiteraard niet bedoeld wordt dat de gewestelijke ontvangers hun belangrijke opdracht niet naar behoren vervullen.

Ook de gemeenten tussen 5 000 en 10 000 inwoners krijgen nu de mogelijkheid om over een eigen ontvanger te beschikken die zich grondig in de financiën van de gemeente kan inwerken, terwijl een gewestelijk ontvanger zijn aandacht over verscheidene gemeenten moet verdelen.

Aan de situatie van de 270 gewestelijke ontvangers heeft de commissie veel besprekingen gewijd. Aan hun rechten wordt niet geraakt. Een gewestelijk ontvanger wordt geacht te voldoen aan alle voorwaarden voor benoeming tot plaatselijk ontvanger. Voorts bepaalt het wetsvoorstel dat de wedde van de gewestelijke ontvanger hoger kan zijn dan het wettelijk voorziene maximum voor de plaatselijke ontvanger.

De nieuwe gemeentelijke boekhouding moet in elke gemeente ingevoerd worden vanaf 1 januari 1995. Om dit mogelijk te maken, werd een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de gemeentelijke comptabiliteit opgesteld ter vervanging van het Regentsbesluit van 10 februari 1945. Uit het advies van de Raad van State over dit ontwerp van koninklijk besluit is gebleken dat een aantal zaken bij wet en niet bij koninklijk besluit moeten worden geregeld. Daarom werden, ingevolge een amendement van de regering, een aantal bepalingen in de nieuwe gemeentewet opgenomen.

Op die wijze zullen de gemeenten, indien dit voorstel door de beide Kamers vóór einde 1990 wordt goedgekeurd, snel rechtszekerheid hebben en kan een vloeiende overgang naar de nieuwe gemeentelijke boekhouding worden gerealiseerd.

In dit verband wijs ik erop dat de gemeenten reeds vroeger dan 1 januari 1995 kunnen vragen om de nieuwe gemeenteboek-

houding toe te passen, op voorwaarde dat zij een gemeenteraadsbesluit in die zin vóór 1 juli van het voorafgaand jaar aan de provinciegouverneur meedelen.

Enkele gemeenten hebben reeds van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en wensen de nieuwe boekhouding toe te passen vanaf 1 januari 1991. Indien ik goed ben ingelicht, hadden eind mei drie gemeenten deze beslissing genomen terwijl zes gemeenten overwogen dit te doen. Het is dan ook uiterst belangrijk dat tijdig aan de opmerkingen van de Raad van State werd tegemoetgekomen.

Tot slot kan ik u mededelen dat de SP-fractie dit wetsontwerp zal goedkeuren. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Flagothier.

M. Flagothier. — Monsieur le Président, la gestion moderne d'une commune ne se conçoit pas sans la collaboration des fonctionnaires les plus importants, à savoir le secrétaire communal et le receveur communal.

La proposition, qui a été longuement discutée en commission, confie une nouvelle mission au secrétaire communal qui doit donc constituer le pivot administratif pour ce qui est de la préparation des dossiers à présenter au collège et au conseil communal. Il devient le coordonnateur de l'administration et il agit en tant que chef de personnel, sauf les exceptions prévues par la loi. Tel est l'objet du nouvel article 27bis à insérer dans la nouvelle loi communale.

D'autres articles qui concernent la fonction de secrétaire communal ont été modifiés pour mieux tenir compte des réalités actuelles. Nous nous félicitons des modifications ainsi apportées. Elles étaient nécessaires, voire indispensables.

La discussion a été longue en commission sur la fonction de receveur, et plus particulièrement sur les choix à opérer quant à la désignation d'un receveur communal ou d'un receveur régional.

Les receveurs régionaux craignent la suppression progressive de leur fonction alors qu'ils sont des conseillers financiers particulièrement compétents.

A la suite des contacts qui ont eu lieu entre leurs représentants, ceux du ministre et des membres de la commission, la formule mise au point à l'article 10 du projet rencontre l'essentiel des positions des uns et des autres. Il faut toutefois bien préciser, pour que les choses soient claires, que le dernier alinéa du paragraphe 1er de l'article 52 de la loi communale permet au receveur en fonction à titre définitif dans une commune qui change de catégorie de continuer d'assumer cette fonction jusqu'à l'achèvement de sa carrière ou de sa mission dans la commune. Cela vise les cas où il y a une diminution ou une augmentation de la population, qu'il s'agisse d'un receveur communal ou d'un receveur régional.

Il faut également souligner que dans les communes de 5 000 à 10 000 habitants, un receveur local ne pourra être désigné que s'il n'y a plus de receveurs régionaux disponibles. De plus, ceux-ci sont réputés satisfaire à toutes les conditions de nomination à l'emploi de receveur local.

Le gouvernement a déposé une série d'amendements qui visent à compléter la proposition par des articles portant sur la comptabilité communale.

Je crois que la proposition est bien équilibrée et qu'elle constitue un bon exemple de travail parlementaire. Soulignons que le ministre a apporté sa collaboration positive et que la proposition a été adoptée à l'unanimité des membres de la commission.

Je voudrais également remercier le rapporteur et le secrétaire de la commission, qui ont eu bien du travail pour faire la synthèse des discussions longues et techniques.

J'adresserai une mention spéciale au président de la commission, M. Cerexhe, qui a remarquablement résumé les divers points de vue au moment des votes.

J'espère que les dispositions adoptées contribueront à créer des conditions favorables à l'administration moderne de nos communes. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen. — Mijnheer de Voorzitter, het overzichtelijk verslag van de heer Suykerbuyk maakt het mij mogelijk naar dit verslag te verwijzen voor de inbreng van de regering in het voorstel van de heer Cardoen. Ik verheug mij eveneens over de geest waarin de lange en moeilijke discussies in de commissie zijn verlopen en over het feit dat de commissie en de initiatiefnemer de regering de mogelijkheid hebben geboden bepaalde bekommelingen in verband met de gemeentelijke comptabiliteit in het voorstel tot uiting te laten komen.

Ik ga kort in op enkele punten waarover men mij heeft onderzocht. Ik stel de heren Swinnen, Cardoen en anderen gerust. Ik ben inderdaad van oordeel dat het college advies kan vragen aan de secretaris en aan de ontvanger over een aantal specifieke punten. De adviserende rol van secretaris en ontvanger kan ik dus enkel beamen. Ik had wel enkele bedenkingen bij het adviesrecht, dat heel gemakkelijk kan omslaan in een adviesplicht, waardoor men eventueel de ontvanger, maar vooral de secretaris in een politiek onmogelijke positie kan brengen. De commissie was het hierover trouwens met mij eens. Ik heb er echter geen moeite mee te bevestigen dat het advies van de secretaris te allen tijde door het college kan worden ingewonnen en dat het college daar in vele gevallen goed aan doet.

Ik bekken dat ik de vraag van de heer Van Hooland niet erg goed heb begrepen. De ontvanger wordt hoe langer hoe meer de financiële adviseur van een gemeentebestuur dat beslissingen moet nemen in financiële aangelegenheden die steeds moeilijker worden, niet alleen omdat de middelen schaars zijn, maar vooral omdat het financieel beheer ingewikkeld en zeer technisch wordt. De gemeentelontvanger heeft daarbij de belangrijke taak om niet alleen de boeken bij te houden, maar bovendien ook het college bij te staan met zijn financieel advies. Of hij dan manager moet heten of niet, is een taalprobleem, waarover men uren kan uitweiden. Ik voel mij echter niet gekwalificeerd om, zoals de heer Van Hooland, bij iedere zin van om het even welk wetsontwerp uitvoerig te spreken over management en managers. Ik geef in alle ootmoed toe dat ik niet heel goed weet wat management of managers zijn, maar ik zal mij eens inschrijven voor zijn cursus.

Ik erken de verdiensten van de gewestelijke ontvangers die een zeer belangrijke rol hebben gespeeld. Ook in de toekomst is voor hen een belangrijke rol weggelegd. Bovendien zie ik niet in waarom zij geen belangrijke taak zouden vervullen. Dit zou hun werk een nieuwe dimensie geven bij het invoeren van de nieuwe gemeentelijke comptabiliteit, die vanaf 1994 een feit moet zijn, indien mijn geheugen juist is.

De gewestelijke ontvangers kunnen in kleinere gemeenten een zeer belangrijke rol spelen, zij hebben zeker niet afgedaan. De gemeente moet echter een beroep kunnen doen op een eigen ontvanger, een financieel adviseur.

Er is een techniek uitgewerkt om deze omschakeling zachtjes, zonder problemen voor de betrokkenen en zonder financiële moeilijkheden voor de centrale overheid te laten verlopen.

Aussi, je ne puis m'associer à l'amendement introduit par notre ami, M. Mouton, car il conduirait à ce que le ministre de l'Intérieur, quel qu'il soit, perde quelque peu le contrôle du mouvement.

En effet, si le ministre ne doit plus donner son avis pour ce qui concerne les mouvements de receveurs régionaux, il subira évidemment les conséquences budgétaires des déplacements qui ne se feraient pas à temps plein.

Je ne doute pas des bonnes intentions de l'auteur de cet amendement, mais, quels que soient les arguments de charme et de poids de notre collègue, M. Mouton, j'insiste pour que le texte initial soit maintenu.

Mijnheer Van Hooland, zoals ik reeds zei, is de ontvanger de financiële adviseur van het college. Het college neemt de besliss-

sing en daarom — ik heb dit ook gezegd op de vergadering van de secretarissen — mag de ontvanger geen « manager » worden genoemd.

In grote gemeenten en steden kan een discussie ontstaan tussen de ontvanger en de gemeente- of stadssecretaris over de organisatie of het bevel over de rekendienst. Verstandige mensen kunnen dit onder elkaar regelen. Er is ongetwijfeld een overlapping, maar het college blijft in laatste instantie meester over de gemeente- en stadsdiensten. (*Applaus.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à la discussion des articles.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen.

Je signale que deux amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à des articles de la proposition de loi en discussion.

Ik deel u mee dat twee amendementen ondertekend door minder dan drie leden, zijn ingediend op artikelen van het in behandeling zijnde voorstel van wet.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés?

Mag ik aannemen dat deze amendementen gesteund worden? (*Talrijke leden staan op.*)

Aangezien deze amendementen reglementair gesteund worden, maken ze deel uit van de bespreking.

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

Artikel één luidt:

Artikel 1. Artikel 25 van de nieuwe gemeentewet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 25. § 1. De secretaris wordt door de gemeenteraad benoemd, met inachtneming van de voorwaarden bepaald overeenkomstig artikel 145.

De benoeming geschiedt binnen zes maanden na het openvallen van de betrekking.

§ 2. Vooraleer in functie te treden legt de secretaris de eed, bedoeld in artikel 80, af, tijdens een openbare vergadering van de gemeenteraad, in handen van de voorzitter.

Daarvan wordt proces-verbaal opgemaakt.

De secretaris die zonder wettige reden de eed niet aflegt, na daartoe bij een ter post aangetekend schrijven uitgenodigd te zijn voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, wordt geacht te verzaken aan zijn benoeming. »

Article 1er. L'article 25 de la nouvelle loi communale est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 25. § 1er. Le secrétaire est nommé par le conseil communal aux conditions fixées conformément à l'article 145.

La nomination a lieu dans les six mois de la vacance de l'emploi.

§ 2. Avant d'entrer en fonctions, le secrétaire prête le serment visé à l'article 80, au cours d'une séance publique du conseil communal, entre les mains du président.

Il en est dressé procès-verbal.

Le secrétaire qui, sans motif légitime, ne prête pas serment après avoir été invité à le faire lors de la plus prochaine réunion du conseil communal par une lettre recommandée à la poste, est réputé renoncer à sa nomination. »

— Angenomen.

Adopté.

Art. 2. Artikel 26 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 26. De secretaris is verplicht zich te gedragen naar de onderrichtingen die hem worden gegeven door de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen of de burgemeester, al naar gelang hun respectieve bevoegdheden. »

Art. 2. L'article 26 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 26. Le secrétaire est tenu de se conformer aux instructions qui lui sont données soit par le conseil, soit par le collège des bourgmestre et échevins, soit par le bourgmestre, selon leurs attributions respectives. »

— Angenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 3 luidt:

Art. 3. Een artikel 27bis, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd:

« Art. 27bis. § 1. De secretaris is belast met de voorbereiding van de zaken die aan de gemeenteraad of aan het college van burgemeester en schepenen worden onderworpen.

§ 2. Onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen leidt en coördineert hij de gemeentelijke diensten en is hij, behoudens de uitzonderingen waarin de wet voorziet, hoofd van het personeel. »

Art. 3. Un article 27bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

« Art. 27bis. § 1er. Le secrétaire est chargé de la préparation des affaires qui sont soumises au conseil communal ou au collège des bourgmestre et échevins.

§ 2. Sous l'autorité du collège des bourgmestre et échevins, il dirige et coordonne les services communaux, et, sauf les exceptions prévues par la loi, il est le chef du personnel. »

M. Desmedt propose l'amendement que voici:

« Au § 1er de l'article 27bis proposé, entre les mots « de la préparation » et les mots « des affaires », insérer le mot « administrative. »

« De aanhef van het voorgestelde artikel 27bis, § 1, te doen luiden als volgt: « § 1. De secretaris is belast met de administratieve voorbereiding van de zaken... »

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt. — Monsieur le Président, l'article 3, tel qu'il est rédigé, m'inquiète un peu. Aussi je propose d'ajouter le mot « administrative ».

Le texte serait dès lors libellé comme suit: « Le secrétaire est chargé de la préparation administrative des affaires qui sont soumises au conseil communal ou au collège... »

Je ne crois pas que cet ajout change fondamentalement le texte et puisse susciter de grosses objections. Par contre, il présente l'avantage de clarifier les choses. C'est le collège, en effet, qui détermine la politique de la commune et le secrétaire communal — même si on l'appelle manager — qui est l'exécutant de la politique du collège.

Je ne voudrais pas qu'à partir d'un texte tel que celui de l'actuel article 3 un secrétaire communal puisse bloquer ou imposer des dossiers si un différend venait à surgir entre le collège et lui.

Le texte actuel me paraît trop large. En ajoutant l'adjectif « administrative », on clarifie la situation sans porter atteinte à l'esprit de la proposition de notre collègue, M. Cardoen.

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales. — Monsieur le Président, je voudrais plaider contre cet amendement qui n'apporte pas d'éléments neufs, si ce n'est dans un sens qui n'a été voulu ni par celui qui a pris l'initiative de cette proposition, M. Cardoen, ni au cours de la discussion en commission.

Je pourrais, en effet, retourner l'argument et dire que nous n'avons pas voulu que le secrétaire soit uniquement celui qui range les papiers. Donc, si nous sommes tout à fait d'accord pour dire que le secrétaire travaille sous la responsabilité politique du

collège, il doit être par ailleurs plus qu'un simple scribe qui fait en sorte que tous les documents soient en place. Or, si vous limitez son rôle à la préparation administrative, cela veut dire qu'il ne peut rien apporter dans la discussion alors que la loi communale prévoit qu'il ait un rôle actif au sein du collège et qu'il en prépare les réunions.

Son rôle ne se limite donc pas à l'unique préparation administrative. Il pourrait aussi donner, par exemple, des instructions et certains renseignements pour éclairer certaines décisions à prendre par le bourgmestre et les échevins. C'est ce qui m'incite à ne pas retenir cet amendement.

M. le Président. — Maintenez-vous votre amendement, monsieur Desmedt ?

M. Desmedt. — Je me doute bien, monsieur le Président, que puisque le ministre rejette cet amendement, le Sénat le suivra. Or, je ne voudrais pas qu'en le rejetant, on en tire les conclusions inverses de celles que je voulais. C'est la raison pour laquelle je retire cet amendement.

M. le Président. — L'amendement est retiré.

Het amendement is ingetrokken.

Je mets aux voix l'article 3.

Ik breng artikel 3 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. In artikel 42 van dezelfde wet wordt het inwonersaantal van 125 000 op 60 000 gebracht.

Art. 4. A l'article 42 de la même loi, le nombre d'habitants est ramené de 125 000 à 60 000.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. Artikel 44 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 44. De adjunct-secretaris staat de secretaris ter zijde bij de uitoefening van zijn ambt.

Hij vervult van ambtswege alle taken van de secretaris wanneer deze afwezig of verhinderd is. »

Art. 5. L'article 44 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 44. Le secrétaire adjoint aide le secrétaire dans l'exercice de ses fonctions.

Il accomplit d'office toutes les fonctions du secrétaire si celui-ci est absent ou empêché. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. De artikelen 45, 46, 48 en 49 van dezelfde wet worden opgeheven.

Art. 6. Les articles 45, 46, 48 et 49 de la même loi sont abrogés.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7. In titel I, hoofdstuk I, afdeling 7, onderafdeling 2 van dezelfde wet, wordt het opschrift van littera F « De tijdelijke secretaris » vervangen door het opschrift « De waarnemende secretaris ».

Art. 7. Dans le titre Ier, chapitre Ier, section 7, sous-section 2 de la même loi, l'intitulé du littera F « Du secrétaire temporaire » est remplacé par l'intitulé « Du secrétaire faisant fonction ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. In artikel 50 van dezelfde wet wordt de eerste volzin vervangen door de volgende volzin:

« Onverminderd de toepassing van de bepalingen van artikel 44, stelt de gemeenteraad, bij verhindering van de secretaris of bij vacature van het ambt, een waarnemende secretaris aan. »

Art. 8. A l'article 50 de la même loi, la première phrase est remplacée par la phrase suivante:

« Sans préjudice de l'application des dispositions de l'article 44, le conseil communal désigne un secrétaire faisant fonction en cas d'empêchement du secrétaire ou de vacance de l'emploi. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. In artikel 51 van dezelfde wet worden de woorden « tijdelijke secretaris » vervangen door de woorden « waarnemende secretaris ».

Art. 9. A l'article 51 de la même loi, les mots « secrétaire temporaire » sont remplacés par les mots « secrétaire faisant fonction ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. Artikel 52 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 52. § 1. Het ambt van gemeenteontvanger wordt bevestigd en uitgeoefend overeenkomstig de volgende bepalingen:

1° In de gemeenten die volgens de jongste algemene volkstelling meer dan 10 000 inwoners tellen, door een plaatselijke ontvanger;

2° In de gemeenten die volgens de jongste algemene volkstelling van 5 001 tot 10 000 inwoners tellen, door een gewestelijke ontvanger; de gemeenteraad kan evenwel de betrekking van plaatselijk ontvanger instellen;

3° In de gemeenten die volgens de jongste algemene volkstelling 5 000 inwoners en minder tellen, door een gewestelijke ontvanger.

In de gemeenten die van klasse veranderen blijft de vastbenoemde ontvanger die in dienst is de dag dat de uitslagen van de algemene volkstelling in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt, zijn ambt uitoefenen tot zijn loopbaan of zijn opdracht in de gemeente eindigt.

§ 2. De plaatselijke ontvanger van een gemeente die 10 000 inwoners of minder telt kan tot ontvanger van het plaatselijk openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn benoemd worden; hij kan echter niet tot ontvanger van een andere gemeente noch tot ontvanger van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een andere gemeente noch tot ontvanger van een intercommunaal openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn benoemd worden. »

Art. 10. L'article 52 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 52. § 1er. Les fonctions de receveur communal sont conférées et exercées conformément aux dispositions ci-après:

1° Dans les communes comptant, d'après le dernier recensement général, plus de 10 000 habitants, par un receveur local;

2° Dans les communes comptant, d'après le dernier recensement général, de 5 001 à 10 000 habitants, par un receveur régional; toutefois, le conseil communal peut créer l'emploi de receveur local;

3° Dans les communes comptant, d'après le dernier recensement général, 5 000 habitants et moins, par un receveur régional.

Toutefois, dans les communes qui changent de catégorie, le receveur en fonction, à titre définitif, à la date de la publication au *Moniteur belge* des résultats du recensement général de la population continue d'assumer cette fonction jusqu'à l'achèvement de sa carrière ou de sa mission dans la commune.

§ 2. Le receveur local d'une commune comptant 10 000 habitants ou moins peut être nommé receveur du centre public local

d'aide sociale; il ne peut toutefois être nommé receveur d'une autre commune, ni receveur du centre public d'aide sociale d'une autre commune, ni receveur d'un centre public intercommunal d'aide sociale.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. Artikel 53 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 53. § 1. De plaatselijke ontvanger wordt door de gemeenteraad benoemd, met inachtneming van de voorwaarden bepaald overeenkomstig artikel 145.

De benoeming geschiedt binnen zes maanden na het openvallen van de betrekking.

§ 2. Vooraleer in functie te treden legt de plaatselijke ontvanger de eed, bedoeld in artikel 80, af, tijdens een openbare vergadering van de gemeenteraad, in handen van de voorzitter.

Daarvan wordt proces-verbaal opgemaakt.

De ontvanger die zonder wettige reden de eed niet aflegt, na daartoe bij een ter post aangetekend schrijven uitgenodigd te zijn voor de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad, wordt geacht te verzaken aan zijn benoeming.

§ 3. De plaatselijke ontvanger staat onder het gezag van het college van burgemeester en schepenen.

§ 4. In geval van gewettigde afwezigheid kan de plaatselijke ontvanger, onder zijn eigen verantwoordelijkheid, binnen drie dagen voorzien in zijn vervanging en te dien einde, voor een periode van maximum dertig dagen, een door het college van burgemeester en schepenen erkende plaatsvervanger aanstellen. Die maatregel kan voor een zelfde afwezigheid tweemaal worden verlengd.

In alle andere gevallen kan de gemeenteraad een waarnemende plaatselijke ontvanger aanstellen.

Hij is daartoe verplicht wanneer de afwezigheid een termijn van drie maanden overschrijdt.

De waarnemende plaatselijke ontvanger moet voldoen aan de voorwaarden vereist voor het uitoefenen van het ambt van plaatselijke ontvanger. De bepalingen van § 2 en van de artikelen 55 tot 64 zijn mede op hem van toepassing.

De waarnemende plaatselijke ontvanger oefent alle bevoegdheden uit van de plaatselijke ontvanger.

Bij zijn ambtsaanvaarding en zijn ambtsneerlegging wordt een eindrekening opgemaakt en worden de kas en de boeken overgedragen, onder toezicht van het college van burgemeester en schepenen.»

Art. 11. L'article 53 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 53. § 1er. Le receveur local est nommé par le conseil communal aux conditions fixées conformément à l'article 145.

La nomination a lieu dans les six mois de la vacance de l'emploi.

§ 2. Avant d'entrer en fonctions, le receveur local prête le serment visé à l'article 80, au cours d'une séance publique du conseil communal, entre les mains du président.

Il en est dressé procès-verbal.

Le receveur qui, sans motif légitime, ne prête pas serment après avoir été invité à le faire lors de la plus prochaine réunion du conseil communal par une lettre recommandée à la poste, est réputé renoncer à sa nomination.

§ 3. Le receveur local est placé sous l'autorité du collège des bourgmestre et échevin.

§ 4. En cas d'absence justifiée, le receveur local peut, dans les trois jours, sous sa responsabilité, désigner pour une période de trente jours au plus, un remplaçant agréé par le collège des bourgmestre et échevins. Cette mesure peut être renouvelée à deux reprises pour une même absence.

Dans tous les autres cas, le conseil communal peut désigner un receveur local faisant fonction.

Il y est tenu lorsque l'absence excède un terme de trois mois.

Le receveur local faisant fonction doit réunir les conditions requises pour l'exercice de la fonction de receveur local effectif. Les dispositions du § 2 et des articles 55 à 64 lui sont applicables.

Le receveur local faisant fonction exerce toutes les attributions dévolues au receveur local.

Lors de son installation et de la cessation de ses fonctions, il est procédé à l'établissement d'un compte de fin de gestion et à la remise de l'encaisse et des pièces comptables, sous la surveillance du collège des bourgmestre et échevins.»

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Artikel 12 luidt:

Art. 12. Artikel 54 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 54. § 1. De gewestelijke ontvangers worden door de gouverneur benoemd, op voordracht van verscheidene kandidaten door de betrokken arrondissementscommissaris of arrondissementscommissarissen, onder de voorwaarden en op de wijze bepaald door de Koning. De aanwervingen zijn onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de minister van Binnenlandse Zaken.

De gouverneur wijst de gemeenten aan waarin ieder van hen zijn ambt zal uitoefenen.

§ 2. In de gevallen voorzien door artikel 52, § 1, eerste lid, 2°, wordt de beslissing om de betrekking van plaatselijke ontvanger in de gemeente in te stellen, ter kennisgeving aan de gouverneur meegedeeld.

Deze beslissing treedt in werking nadat de gouverneur zijn beslissing om een einde te stellen aan elke betrekking van gewestelijke ontvanger in de gemeente, betekend heeft.

De gemeente die de betrekking van plaatselijke ontvanger instelt, kan nochtans onmiddellijk een gewestelijke ontvanger tot plaatselijke ontvanger benoemen. Deze beslissing heeft dadelijk uitwerking, onder voorbehoud evenwel van de bevoegdheden van de toezichthoudende overheid.

De gewestelijke ontvangers worden geacht te voldoen aan alle voorwaarden tot benoeming voor de betrekking van plaatselijke ontvanger. De wedde van de voormalig gewestelijke ontvanger welke tot enig plaatselijke ontvanger in de gemeente benoemd is, kan het maximum voorzien door artikel 65 overschrijden, zonder evenwel hoger te kunnen zijn dan de wedde die hij zou genieten indien hij gewestelijke ontvanger was gebleven.»

Art. 12. L'article 54 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 54. § 1er. Les receveurs régionaux sont nommés par le gouverneur, sur présentation de plusieurs candidats par le ou les commissaires d'arrondissement intéressés, conformément aux conditions et modalités fixées par le Roi. Les recrutements sont subordonnés à l'accord préalable du ministre de l'Intérieur.

Le gouverneur désigne les communes dans lesquelles chacun d'eux exerce ses attributions.

§ 2. Dans les cas visés à l'article 52, § 1er, alinéa 1er, 2°, la délibération créant l'emploi de receveur local dans la commune est communiquée au gouverneur pour information.

Cette délibération entre en vigueur après que le gouverneur ait notifié sa décision de mettre fin à la mission de tout receveur régional dans la commune.

La commune qui crée l'emploi de receveur local peut toutefois nommer immédiatement à cet emploi un receveur régional; cette délibération produit directement ses effets, sans préjudice toutefois des pouvoirs de l'autorité de tutelle.

Les receveurs régionaux sont réputés satisfaire à toutes les conditions de nomination à l'emploi de receveur local; le traitement alloué à l'ancien receveur régional nommé receveur local unique dans la commune peut dépasser le montant maximum visé à l'article 65, sans toutefois pouvoir excéder celui qu'il percevrait s'il avait poursuivi ses fonctions de receveur régional.»

M. Mouton propose l'amendement que voici :

« A l'article 54 proposé, supprimer la seconde phrase du premier alinéa du § 1er. »

« In het voorgestelde artikel 54 de tweede volzin van het eerste lid van § 1 te doen vervallen. »

La parole est à M. Mouton.

M. Mouton. — Monsieur le Président, en dépit de l'argumentation de poids et de charme de M. le ministre de l'Intérieur, je souhaiterais justifier l'amendement que j'ai déposé. Afin que les choses soient claires, je précise immédiatement que je ne veux nullement retarder le vote de la proposition de loi de notre collègue, M. Cardoen, proposition de loi qui avait fait l'objet d'un examen approfondi en commission avec, je le souligne, la collaboration totale du ministre de l'Intérieur et de son cabinet.

Cela dit, j'ai cependant déposé un amendement à l'article 54, paragraphe premier, tendant à supprimer le membre de phrase : « Les recrutements sont subordonnés à l'accord préalable du ministre de l'Intérieur. » Pourquoi ? Tout simplement parce que le terme « recrutements » est imprécis. Vise-t-il l'appel public aux candidats, l'organisation des examens, la proposition d'engager un stagiaire ou un intérimaire ou encore la possibilité de nommer un receveur régional à titre définitif dans les communes de 5 001 à 10 000 habitants — c'est bien là la portée de la proposition de loi de notre collègue M. Cardoen —, mais aussi dans les communes de moins de 5 000 habitants ?

Cette question me paraît intéressante. Si tel était le cas en ce qui concerne les communes de moins de 5 000 habitants, cette disposition ne pourrait qu'alourdir et allonger les délais de recrutement des receveurs régionaux au détriment d'une bonne gestion des groupements des recettes. De plus, les communes de moins de 5 000 habitants risqueraient ainsi de pâtir d'une situation provenant d'une disposition qui ne les concerne qu'indirectement.

Dès lors, monsieur le ministre, je m'efforce de faire un pas dans votre direction et vous soumetts la proposition suivante : si, dans les communes de moins de 5 000 habitants, les recrutements ne sont pas subordonnés à l'accord préalable du ministre de l'Intérieur, comme c'est le cas aujourd'hui à la satisfaction générale, j'accepte immédiatement de retirer mon amendement.

M. le Président. — La parole est à M. Tobbacq, ministre.

M. Tobbacq, ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales. — Monsieur le Président, cette disposition vise à libérer des places de receveurs locaux tout en évitant de mettre à charge du ministère de l'Intérieur les traitements des receveurs régionaux qui resteraient « sur le carreau », si je puis m'exprimer ainsi. De là, l'intervention plus explicite du ministre de l'Intérieur.

Si toutes les dispositions sont retenues, cela pourrait avoir des conséquences budgétaires pour le département de l'Intérieur. Nous avons trouvé une solution que je ne décrirai pas ici. Il était prévu que le ministre de l'Intérieur jouirait d'un droit de regard sur les recrutements. Cette disposition va donc dans ce sens. Personnellement, je plaide pour son maintien et pour que l'amendement ne soit pas adopté.

J'attire l'attention des honorables membres de cette assemblée sur le fait qu'il s'agit d'une proposition de loi. Si le Sénat l'adopte, je ne remettrai pas ma démission pour autant. J'opterai pour l'attitude de Ponce Pilate. Si mon ami, Henri Mouton, parvient à convaincre les membres du Sénat d'adopter son amendement, cela ne me désolera pas.

Néanmoins, je considère que l'adoption d'une telle disposition engendrera des problèmes auxquels mes successeurs seront confrontés. Par ailleurs, je n'apprécie pas la diminution du droit de regard du ministre de l'Intérieur qui, dans le cas qui nous occupe, serait utile. En outre, la procédure que nous avons retenue le justifie.

Je répète qu'il appartient cependant au Sénat de se prononcer sur cet amendement.

M. le Président. — Monsieur Mouton, maintenez-vous votre amendement ?

M. Mouton. — Monsieur le Président, les arguments du ministre de l'Intérieur ne m'ont pas convaincu, mais je retire mon amendement. (Sourires.)

M. le Président. — L'amendement est donc retiré.

Het amendement is dus ingetrokken.

Je mets aux voix l'article 12.

Ik breng artikel 12 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen

Art. 13. In dezelfde wet wordt een artikel 54bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 54bis. § 1. De gewestelijke ontvangers leggen de eed bedoeld in artikel 80, eerste lid, af in handen van de gouverneur.

§ 2. Bij afwezigheid van de gewestelijke ontvanger stelt de gouverneur, in voorkomend geval, een waarnemende gewestelijke ontvanger aan.

Bij zijn ambtsaanvaarding en zijn ambtsneerlegging wordt voor elke gemeente van zijn ambtsgebied de eindrekening opge maakt en worden de kas en de boeken overgedragen, onder toezicht van de gouverneur. »

Art. 13. Un article 54bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Art. 54bis. § 1er. Les receveurs régionaux prêtent le serment visé à l'article 80, alinéa 1er, entre les mains du gouverneur.

§ 2. En cas d'absence du receveur régional, le gouverneur procède, s'il y a lieu, à la désignation d'un receveur régional chargé d'assurer l'intérim.

Lors de son installation et de la cessation de ses fonctions, il est procédé, pour chacune des communes de son ressort, à l'établissement du compte de fin de gestion et à la remise de l'encaisse et des pièces comptables, sous la surveillance du gouverneur. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 14. Artikel 55 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 55. De plaatselijke ontvanger is verplicht, tot waarborg van zijn beheer, een zekerheid in geld, in effecten of in de vorm van een of meerdere hypotheeken te stellen.

De Koning bepaalt het minimum- en het maximumbedrag van de zekerheid, volgens de categorie van gemeenten bedoeld in artikel 28, § 1. »

Art. 14. L'article 55 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 55. Le receveur local est tenu de fournir, pour garantie de sa gestion, un cautionnement en numéraire, en titres ou sous la forme d'hypothèques.

Le Roi fixe le montant maximum et minimum du cautionnement, selon les catégories de communes visées à l'article 28, § 1er. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 15. Artikel 56 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 56. De gemeenteraad stelt, binnen de grenzen aangegeven in artikel 55, tweede lid, en ten laatste op de vergadering tijdens welke de plaatselijke ontvanger de eed aflegt, het bedrag vast van de zekerheid welke deze moet stellen, alsmede de termijn waarover hij daartoe beschikt.

De zekerheid wordt bij de Deposito- en Consignatiekas gedeponeerd; de interest die zij opbrengt komt aan de ontvanger toe.»

Art. 15. L'article 56 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 56. Au plus tard lors de la séance au cours de laquelle le receveur local prête serment, le conseil communal fixe, dans les limites visées à l'article 55, alinéa 2, le montant du cautionnement qu'il doit constituer ainsi que le délai qui lui est imparti pour ce faire.

Le cautionnement est placé à la Caisse des dépôts et consignations; l'intérêt qu'il porte appartient au receveur. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 16. Artikel 57 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 57. De gouverneur bepaalt de aard en het bedrag van de zekerheid die de gewestelijke ontvanger moet stellen; hij bepaalt de termijn waarbinnen dat moet geschieden.

De bepalingen van artikel 56, tweede lid, zijn mede van toepassing. »

Art. 16. L'article 57 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 57. Le gouverneur règle la nature et le montant du cautionnement à fournir par le receveur régional; il fixe le délai qui lui est imparti pour ce faire.

Les dispositions de l'article 56, alinéa 2, sont applicables. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 17. Artikel 58 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 58. De akten van zekerheidsstelling worden, zonder kosten voor de gemeente, voor de burgemeester verleden.

Indien er registratierechten verschuldigd zijn, worden deze herleid tot het algemeen vast recht en zijn zij ten laste van de ontvanger. »

Art. 17. L'article 58 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 58. Les actes de cautionnement sont passés, sans frais pour la commune, devant le bourgmestre.

S'il y a lieu de payer des droits d'enregistrement, ceux-ci sont réduits au droit fixe général et sont à charge du receveur. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 18. Artikel 59 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 59. De ontvanger mag de zekerheidsstelling vervangen door de hoofdelijke borgstelling van een vereniging, die bij koninklijk besluit erkend is.

Deze moet de vorm van een coöperatieve vennootschap aannemen en zich gedragen naar de voorschriften van boek I, titel IX, afdeling 7, van het Wetboek van Koophandel; zij behoudt niettemin haar burgerlijk karakter.

Het besluit tot erkenning van de vereniging alsmede de goedgekeurde statuten worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

De vereniging kan de kas en de boekhouding controleren van de ontvanger voor wie zij zich borg heeft gesteld, mits het college van burgemeester en schepenen instemt met de contractuele bepalingen waarbij dit recht wordt gevestigd en met de wijze waarop dit recht wordt uitgeoefend. »

Art. 18. L'article 59 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 59. Le receveur peut remplacer le cautionnement par la caution solidaire d'une association agréée par arrêté royal.

L'association doit revêtir la forme d'une société coopérative et se conformer aux prescriptions du livre premier, titre IX, section 7, du Code de commerce; néanmoins, elle ne perd pas son caractère civil.

L'arrêté d'agrément de l'association ainsi que les statuts approuvés sont publiés au *Moniteur belge*.

L'association peut contrôler l'encaisse et la comptabilité du receveur dont elle s'est portée garante, moyennant l'accord du collège des bourgmestre et échevins sur les dispositions contractuelles établissant ce droit et ses modalités d'exercice. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 19. Artikel 63 van dezelfde wet wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

« Alle kosten betreffende de vestiging der zekerheid vallen ten laste van de ontvanger. »

Art. 19. L'article 63 de la même loi est complété par un alinéa 2, rédigé comme suit :

« Tous frais relatifs à la constitution du cautionnement sont à la charge du receveur. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 20. Aan artikel 99 van dezelfde wet, waarvan de huidige tekst § 1 zal vormen, wordt een § 2 toegevoegd, luidend als volgt :

« § 2. De gemeenteraad stemt over de begroting in haar geheel en over de jaarrekeningen in hun geheel.

Elk lid kan echter de afzonderlijke stemming eisen over een of meer artikelen of reeksen van artikelen die hij aanwijst, indien het om de begroting gaat of over een of meer artikelen of posten die hij aanwijst, indien het om de jaarrekeningen gaat.

In dat geval mag over het geheel eerst gestemd worden na de stemming over het artikel of de artikelen, reeksen van artikelen of posten die aldus zijn aangewezen en de stemming over het geheel heeft dan betrekking op de artikelen of posten waarover geen enkel lid afzonderlijk wenst te stemmen, en op de artikelen die reeds bij een afzonderlijke stemming zijn aangenomen. »

Art. 20. A l'article 99 de la même loi, dont le texte actuel formera le § 1er, il est ajouté un § 2, rédigé comme suit :

« § 2. Le conseil communal vote sur l'ensemble du budget et sur l'ensemble des comptes annuels.

Chacun de ses membres peut toutefois exiger le vote séparé d'un ou de plusieurs articles qu'il désigne, s'il s'agit du budget, d'un ou plusieurs articles ou postes qu'il désigne, s'il s'agit des comptes annuels.

Dans ce cas, le vote d'ensemble ne peut intervenir qu'après le vote sur le ou les articles, groupes d'articles ou postes ainsi désignés, et il porte sur les articles ou postes dont aucun des membres n'a demandé le vote séparé, et sur les articles qui ont déjà été adoptés par vote séparé. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 21. Artikel 108 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 108. De secretaris woont de vergaderingen van de gemeenteraad en van het college van burgemeester en schepenen bij.

Hij stelt de notulen ervan op en zorgt voor de overschrijving ervan.

De overgeschreven notulen worden door de burgemeester en door de secretaris getekend.»

Art. 21. L'article 108 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 108. Le secrétaire assiste aux séances du conseil communal et du collège des bourgmestre et échevins.

Il en rédige les procès-verbaux et assure la transcription de ceux-ci.

Les procès-verbaux transcrits sont signés par le bourgmestre et par le secrétaire. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 22. Artikel 131 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 131. § 1. Ten minste eenmaal in de loop van elk van de vier kwartalen van het kalenderjaar doet het college van burgemeester en schepenen of een van zijn leden die het daartoe aanwijst, verificatie van de kas van de plaatselijke ontvanger en maakt van de verificatie een proces-verbaal op waarin zijn opmerkingen alsmede die van de ontvanger worden vermeld. Het proces-verbaal wordt getekend door de ontvanger en de leden van het college die verificatie gedaan hebben.

Het college van burgemeester en schepenen legt het proces-verbaal aan de gemeenteraad voor.

Wanneer de plaatselijke ontvanger aansprakelijk is voor meerdere openbare kassen, wordt daarvan tegelijkertijd verificatie gedaan op de dag en het uur bepaald door de provinciegouverneur.

§ 2. De plaatselijke ontvanger brengt het college van burgemeester en schepenen zonder verwijl op de hoogte van elk tekort dat toe te schrijven is aan diefstal of verlies.

Er wordt zonder verwijl overgegaan tot verificatie van de kas, overeenkomstig § 1, teneinde het bedrag van het tekort vast te stellen.

Aan het proces-verbaal van verificatie wordt toegevoegd een toelichting op de omstandigheden en de bewarende maatregelen die de ontvanger heeft genomen.

§ 3. Wijst verificatie uit dat er een kastekort is, onder meer als gevolg van het afwijzen van bepaalde uitgaven op definitief afgesloten rekeningen, dan verzoekt het college van burgemeester en schepenen de ontvanger, bij een ter post aangetekende brief, een gelijkwaardig bedrag in de gemeentekas te storten.

In het in § 2 bedoelde geval moet aan dat verzoek een beslissing van de gemeenteraad voorafgaan waarin wordt vastgesteld of en in hoeverre de ontvanger voor de diefstal of het verlies aansprakelijk gesteld moet worden en waarin het bedrag van het daaruit volgende tekort wordt bepaald dat hij moet vereffenen; bij het verzoek om te betalen wordt een afschrift van de beslissing gevoegd.

§ 4. Binnen zestig dagen na die kennisgeving kan de ontvanger beroep instellen bij de bestendige deputatie. Het beroep schorst de tenuitvoerlegging.

De bestendige deputatie doet als administratief rechtcollege uitspraak over de aansprakelijkheid van de ontvanger en bepaalt het bedrag van het tekort dat diens gevolg te zijn laste wordt gelegd; de Koning regelt de procedure met inachtneming van de beginselen neergelegd in artikel 104bis van de provinciewet.

De ontvanger wordt van elke aansprakelijkheid ontheven wanneer het tekort ontstaan is door het afwijzen van uitgaven op definitief afgesloten rekeningen, indien hij die vereffend heeft overeenkomstig artikel 136, § 1.

Indien het tekort toe te schrijven is aan het definitief afwijzen van bepaalde uitgaven, kan de ontvanger de leden van het college van burgemeester en schepenen die op onregelmatige wijze deze uitgaven gedaan of bevolen hebben, ter verantwoording roepen teneinde de beslissing voor hen bindend en tegenstelbaar te laten

verklaren; in dat geval doet de bestendige deputatie ook uitspraak over de aansprakelijkheid van de ter verantwoording geroepen personen.

De beslissing van de bestendige deputatie wordt hoe dan ook eerst ten uitvoer gelegd na het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 4, derde lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State; indien de ontvanger op dat ogenblik niet tot vrijwillige uitvoering is overgegaan, wordt de beslissing ten uitvoer gelegd op de zekerheid en, voor het eventueel resterend gedeelte, op de persoonlijke goederen van de ontvanger, op voorwaarde evenwel dat tegen de beslissing geen beroep is ingesteld, zoals bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Wanneer de ontvanger geen beroep instelt bij de bestendige deputatie en bij het verstrijken van de daartoe vastgestelde termijn niet heeft voldaan aan het verzoek om te betalen, wordt op dezelfde wijze overgegaan tot de tenuitvoerlegging bij dwangbevel. »

Art. 22. L'article 131 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 131. § 1er. Le collège des bourgmestre et échevins, ou celui de ses membres qu'il désigne à cette fin, vérifie l'encaisse du receveur local au moins une fois dans le courant de chacun des quatre trimestres de l'année civile, et établit un procès-verbal de la vérification, qui mentionne ses observations et celles formulées par le receveur; il est signé par le receveur et les membres du collège qui y ont procédé.

Le collège des bourgmestre et échevins communique le procès-verbal au conseil communal.

Lorsque le receveur local a la charge de plusieurs encaisses publiques, celles-ci sont vérifiées simultanément aux jour et heure fixés par le gouverneur de la province.

§ 2. Le receveur local signale immédiatement au collège des bourgmestre et échevins tout déficit résultant d'un vol ou d'une perte.

Il est aussitôt procédé à la vérification de l'encaisse, conformément au § 1er, en vue de déterminer le montant du déficit.

Le procès-verbal de la vérification est complété par l'exposé des circonstances et des mesures de conservation prises par le receveur.

§ 3. Lorsque la vérification de l'encaisse fait apparaître un déficit, notamment à la suite du rejet de certaines dépenses de comptes définitivement arrêtés, le collège des bourgmestre et échevins invite le receveur, par une lettre recommandée à la poste, à verser une somme équivalente dans la caisse communale.

Dans le cas visé au § 2, l'invitation doit être précédée par une décision du conseil communal établissant si et dans quelle mesure le receveur doit être tenu pour responsable du vol ou de la perte et fixant le montant du déficit en résultant qu'il lui appartient de solder; une expédition de cette décision est annexée à l'invitation qui lui est faite de payer.

§ 4. Dans les soixante jours à dater de cette notification, le receveur peut saisir la députation permanente d'un recours; ce recours est suspensif de l'exécution.

La députation permanente statue en tant que juridiction administrative sur la responsabilité incombant au receveur et fixe le montant du déficit qui doit en conséquence être mis à sa charge; le Roi règle la procédure conformément aux principes énoncés à l'article 104bis de la loi provinciale.

Le receveur est exonéré de toute responsabilité lorsque le déficit résulte du rejet de dépenses des comptes définitivement arrêtés, dès lors qu'il les a acquittées conformément à l'article 136, § 1er.

Dans la mesure où le déficit doit être attribué au rejet définitif de certaines dépenses, le receveur peut appeler en intervention les membres du collège des bourgmestre et échevins qui auraient irrégulièrement engagé ou mandaté ces dépenses, afin que la décision leur soit déclarée commune et opposable; dans ce cas, la députation permanente se prononce également sur la responsabilité des intervenants.

La décision de la députation permanente n'est, dans tous les cas, exécutée qu'après l'expiration du délai visé à l'article 4, alinéa 3, de l'arrêté du Régent du 23 août 1948 déterminant la procédure devant la section d'administration du Conseil d'Etat; si à ce moment le receveur ne s'est pas exécuté volontairement, la décision est exécutée sur le cautionnement et, pour le surplus éventuel, sur les biens personnels du receveur, pourvu toutefois qu'elle n'a pas fait l'objet du recours visé à l'article 14 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

Lorsque le receveur n'introduit pas de recours auprès de la députation permanente et s'abstient, à l'expiration du délai imparti pour ce faire, de satisfaire à l'invitation de payer qui lui est adressée, il est procédé de la même manière à l'exécution par voie de contrainte.»

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 23. Artikel 136 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 136. De ontvanger heeft tot taak om, alleen en onder zijn verantwoordelijkheid, de ontvangsten van de gemeente te innen en tegen regelmatige bevelschriften de betaalbaar gestelde uitgaven te doen ten belope hetzij van het bijzonder bedrag bepaald in elk artikel van de begroting, van het bijzonder krediet of van het voorlopig krediet, hetzij van het bedrag van de overeenkomstig artikel 248 overgeschreven kredieten.

Indien de ontvanger weigert het bedrag van regelmatige bevelschriften te betalen of zulks uitstelt, wordt de betaling vervolgd, zoals inzake directe belastingen, door de rijksontvanger, nadat de bestendige deputatie van de provincieraad, die de ontvanger oproept en hem vooraf hoort indien hij zich aanmeldt, de bevelschriften uitvoerbaar heeft verklaard. »

Art. 23. L'article 136 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 136. Le receveur communal est chargé, seul et sous sa responsabilité, d'effectuer les recettes communales, d'acquitter sur mandats réguliers les dépenses ordonnées jusqu'à concurrence soit du montant spécial de chaque article du budget, du crédit spécial ou du crédit provisoire, soit du montant des allocations transférées en application de l'article 248.

Dans le cas où il y aurait, de la part du receveur communal, refus ou retard d'acquitter le montant des mandats réguliers, le paiement en sera poursuivi, comme en matière de contributions directes, par le receveur de l'Etat sur l'exécutoire de la députation permanente du conseil provincial, qui convoque le receveur et l'entend préalablement, s'il se présente. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 24. Artikel 137 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 137. Op verzoek van de ontvanger van een gemeente moet de invordering van de aan deze gemeente verschuldigde belastingen tegen de belastingplichtigen, die hun woonplaats hebben in een andere gemeente vervolgd worden door de ontvanger van deze laatste.

De door de vervolgende gemeente veroorzaakte kosten, die niet kunnen geïnd worden ten laste van de belastingplichtige, worden door de aanvragende gemeente ten laste genomen. »

Art. 24. L'article 137 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 137. A la demande du receveur d'une commune, le recouvrement des impositions dues à cette dernière est poursuivi contre les contribuables domiciliés dans une autre commune par le receveur de celle-ci.

Les frais exposés par la commune poursuivante et non recouverts à charge du contribuable sont supportés par la commune demanderesse. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 25. Artikel 138 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 138. § 1. De ontvanger is niet aansprakelijk voor de ontvangsten die de gemeenteraad doet invorderen door bijzondere agenten; die bijzondere agenten zijn aansprakelijk voor de ontvangsten waarvan de invordering hun wordt opgedragen; wat de invordering van die ontvangsten betreft, gelden voor hen dezelfde verplichtingen als voor de ontvanger.

De gemeenteraad kan eisen dat zij een zekerheid stellen, waarvan het bedrag en de aard door de raad bepaald wordt; dezelfde beslissing vermeldt de termijn waarover zij beschikken om dit te doen; de artikelen 56, derde lid, 58, 59 en 62 tot 64 zijn van overeenkomstige toepassing.

Op het stuk van de eed, de vervanging, het opmaken van de eindrekening en het beroep ingesteld bij de bestendige deputatie van de provincieraad gelden voor de bijzondere agenten dezelfde regels als voor de plaatselijke ontvangers; de artikelen 53, §§ 2 en 4, en 138bis zijn van overeenkomstige toepassing op hen.

Op de gelden die zij beheren, mogen zij geen uitgaven doen.

De geïnde ontvangsten worden op gezette tijden, en ten minste iedere veertien dagen, aan de ontvanger van de gemeente gestort; de laatste storting van het dienstjaar moet geschieden op de laatste werkdag van de maand december.

Bij elke storting zendt de bijzondere agent aan de gemeenteontvanger de gedetailleerde lijst over van de budgettaire aanrekeningen, van de gestorte bedragen en van de desbetreffende belastingplichtigen.

De rekeningen van de bijzondere agent met de verantwoordingsstukken worden voor verificatie en visering voorgelegd aan het college van burgemeester en schepenen.

Vervolgens worden ze samen met alle verantwoordingsstukken aan de gemeenteontvanger overgezonden en bij de begrotingsrekening gevoegd.

Artikel 131, §, eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op de bijzondere agent; wanneer het college van burgemeester en schepenen een tekort vaststelt, wordt gehandeld overeenkomstig artikel 131, § 3 en § 4, eerste, tweede, vijfde en zesde lid.

§ 2. Het college van burgemeester en schepenen kan op eigen verantwoordelijkheid bepaalde gemeenteamtaren belasten met de inning van ontvangsten in geld op het ogenblik waarop het recht op ontvangst vastgesteld wordt, voor zover de inning verenigbaar is met hun ambt.

Deze ambtenaren hebben niet dezelfde verplichtingen als de bijzondere agenten bedoeld in § 1.

Zij storten dagelijks of op geregelde tijdstippen het totale bedrag van hun inningen aan de gemeenteontvanger, volgens diens onderrichtingen, en verantwoorden die bedragen door een nauwkeurige invorderingsstaat per begrotingsartikel. »

Art. 25. L'article 138 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 138. § 1er. La responsabilité du receveur ne s'étend pas aux recettes que le conseil communal juge nécessaire de faire effectuer par des agents spéciaux; ces agents sont responsables des recettes dont le recouvrement leur est confié; ils sont, pour ce qui concerne le recouvrement de ces recettes, soumis aux mêmes obligations que le receveur.

Le conseil communal peut leur imposer de constituer un cautionnement dont il détermine le montant et la nature; la même décision indique le délai qui leur est imparti pour ce faire; les articles 56, alinéa 3, 58, 59, et 62 à 64 sont, *mutatis mutandis*, applicables.

Les agents spéciaux sont soumis aux mêmes règles que les receveurs locaux pour ce qui concerne le serment, le remplacement, l'établissement du compte de fin de gestion et les recours ouverts auprès de la députation permanente du conseil provincial; les articles 53, §§ 2 et 4 et 138bis leur sont, *mutatis mutandis*, applicables.

Ils ne peuvent effectuer aucune opération de dépense sur les comptes qu'ils gèrent.

Les recettes réalisées sont versées périodiquement, et au moins tous les quinze jours, au receveur de la commune, le dernier versement de l'exercice étant effectué le dernier jour ouvrable du mois de décembre.

Lors de chaque versement, l'agent spécial transmet au receveur communal la liste détaillée des imputations budgétaires, des montants versés et des redevables correspondants.

Les comptes de l'agent spécial, accompagnés des pièces justificatives, sont soumis à la vérification et au visa du collège des bourgmestre et échevins.

Ils sont ensuite transmis au receveur communal avec toutes les pièces justificatives pour être annexés au compte budgétaire.

L'article 131, § 2, alinéa 1er, est, *mutatis mutandis*, applicable à l'agent spécial; lorsque le collège des bourgmestre et échevins constate un déficit, il est, *mutatis mutandis*, procédé conformément à l'article 131, § 3 et § 4, alinéas 1er, 2, 5 et 6.

§ 2. Sous sa seule responsabilité, le collège des bourgmestre et échevins peut charger certains agents communaux, pour autant qu'elle soit accessoire à l'exercice de leurs fonctions, de la perception de recettes en espèces, au moment où le droit à la recette est établi.

Ces agents ne sont pas astreints aux obligations imposées aux agents spéciaux visés au § 1er.

Ils versent au receveur communal, journalièrement ou à de courts intervalles de temps, le montant intégral de leurs perceptions, selon les directives qu'il leur donne et en les justifiant par un état de recouvrement détaillé par article budgétaire. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 26. In dezelfde wet wordt een artikel 138bis ingevoegd, luidend als volgt:

« Art. 138bis. § 1. Er wordt een eindrekening gemaakt wanneer de ontvanger of de bijzondere agent, bedoeld in artikel 138, § 1, zijn ambt neerlegt, alsmede in de gevallen bedoeld in de artikelen 53, § 4, vijfde lid, en 54bis, § 2, tweede lid.

§ 2. Het college van burgemeester en schepenen legt de eindrekening van de plaatselijke ontvanger of de bijzondere agent, in voorkomend geval samen met diens opmerkingen of, zo hij overleden is, die van zijn rechtverkrijgenden, voor aan de gemeenteraad die de eindrekening afsluit en de rekenplichtige kwijting verleent of een tekort vaststelt.

De beslissing waarmee de eindrekening wordt afgesloten, wordt door het college van burgemeester en schepenen bij een ter post aangetekende brief ter kennis gebracht van de rekenplichtige of, zo hij overleden is, aan zijn rechtverkrijgenden; in voorkomend geval wordt daarbij een verzoek gevoegd om het tekort te vereffenen.

§ 3. De gouverneur sluit de eindrekening van de gewestelijke ontvanger af en verleent hem kwijting of stelt het tekort vast, nadat hij de rekening heeft gestuurd aan de gemeenteraad met het verzoek hem opmerkingen mee te delen binnen de door hem vastgestelde termijn.

De gouverneur brengt zijn beslissing bij een aangetekende brief ter kennis van de ontvanger, of bij diens overlijden aan zijn rechtverkrijgenden en voegt daar in voorkomend geval een verzoek bij om het tekort te vereffenen.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

§ 4. De beslissing waarbij de eindrekening wordt afgesloten en aan de rekenplichtige kwijting wordt verleend, brengt van rechtswege de teruggave van de zekerheid mee.

§ 5. Artikel 131, § 4, is mede van toepassing wanneer de rekenplichtige verzocht wordt een tekort te vereffenen. »

Art. 26. Un article 138bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Art. 138bis. § 1er. Un compte de fin de gestion est établi lorsque le receveur ou l'agent spécial visé à l'article 138, § 1er, cesse définitivement d'exercer ses fonctions, et dans les cas visés aux articles 53, § 4, alinéa 5, et 54bis, § 2, alinéa 2.

§ 2. Le compte de fin de gestion du receveur local ou de l'agent spécial, accompagné s'il y a lieu de ses observations, ou en cas de décès de celles de ses ayants cause, est soumis par le collège des bourgmestre et échevins au conseil communal qui l'arrête et déclare le comptable quitte ou fixe un débet.

La décision par laquelle le compte est définitivement arrêté est notifiée sous pli recommandé à la poste au comptable, ou en cas de décès à ses ayants cause, par les soins du collège des bourgmestre et échevins, accompagnée, s'il y a lieu, d'une invitation à solder le débet.

§ 3. Le gouverneur arrête le compte de fin de gestion du receveur régional et le déclare quitte ou fixe le débet, après avoir transmis le compte au conseil communal en l'invitant à lui adresser ses observations dans le délai qu'il indique.

Le gouverneur notifie sous pli recommandé à la poste sa décision au receveur, ou en cas de décès à ses ayants cause, en y joignant, s'il y a lieu, une invitation à solder le débet.

§ 4. La décision qui arrête définitivement le compte et déclare le comptable définitivement quitte emporte de plein droit la restitution du cautionnement.

§ 5. L'article 131, § 4, est applicable lorsque le comptable est invité à solder un débet. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 27. Artikel 139 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 139. In afwijking van de bepalingen van artikel 136, eerste lid, mogen aan de naamloze vennootschap « Gemeentekrediet van België » rechtstreeks gestort worden voor boeking op de onderscheiden rekeningen van de gerechtigde gemeenten :

1. Het bedrag van hun aandeel in de bij de wet, het decreet of de ordonnantie ten voordele van de gemeenten ingestelde fondsen, alsmede in de opbrengst van de rijksbelastingen;

2. De opbrengst van de gemeentebelastingen die door de rijksdiensten worden geïnd;

3. De toelagen, de bijdragen in de uitgaven van de gemeenten en in het algemeen alle sommen die de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten en de provincies om niet verlenen aan de gemeenten.

De naamloze vennootschap « Gemeentekrediet van België » is gemachtigd het bedrag van de schulden, door gemeenten tegenover haar aangegaan, ambtshalve in mindering te brengen van het tegoed van de rekeningen die zij ten behoeve van deze gemeenten heeft geopend. »

Art. 27. L'article 139 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 139. Par dérogation aux dispositions de l'article 136, alinéa 1er, peuvent être versés directement à la société anonyme « Crédit communal de Belgique » pour être portés aux comptes respectifs des communes bénéficiaires :

1. Le montant de leur quote-part dans les fonds institués par la loi, le décret ou l'ordonnance, au profit des communes, ainsi que dans le produit des impôts de l'Etat;

2. Le produit des impositions communales perçues par les services de l'Etat;

3. Les subventions, les interventions dans les dépenses communales et, en général, toutes les sommes attribuées à titre gratuit aux communes par l'Etat, les Communautés, les Régions et les provinces.

La société anonyme « Crédit communal de Belgique » est autorisée à prélever d'office, sur l'avoir des comptes qu'elle a ouverts aux communes, le montant des dettes que ces communes ont contractées envers elle. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 28. Aan artikel 142 van dezelfde wet, waarvan de huidige tekst § 1 zal vormen, wordt een § 2 toegevoegd, luidend als volgt:

« § 2. Ten minste eenmaal in de loop van elk van de vier kwartalen van het kalenderjaar, doet de gouverneur verificatie van de kas van de gewestelijke ontvanger; hij maakt van de verificatie een proces-verbaal op waarin zijn opmerkingen alsmede die van de ontvanger vermeld worden en dat door beiden wordt getekend; de gouverneur brengt dit proces-verbaal ter kennis van de gemeenteraad.

De verificatie van de kassen van de gewestelijke ontvanger geschiedt gelijktijdig voor alle gemeenten van zijn ambtsgebied; dat geldt eveneens voor alle andere openbare kassen waarvoor hij aansprakelijk is.

De gewestelijke ontvanger brengt de gouverneur en het college van burgemeester en schepenen zonder verwijl op de hoogte van elk tekort dat toe te schrijven is aan diefstal of verlies; de gouverneur gaat zonder verwijl over tot verificatie van de kas overeenkomstig het eerste en het tweede lid; aan het proces-verbaal van verificatie wordt een feitenrelas toegevoegd en een verslag over de bewarende maatregelen die de ontvanger heeft genomen.

Nadat de gouverneur de gemeenteraad verzocht heeft hem zijn opmerkingen mee te delen binnen de door hem vastgestelde termijn, verzoekt hij de ontvanger bij een ter post aangetekende brief, waarvan hij een afschrift aan het college van burgemeester en schepenen stuurt, in de gemeentekas te storten:

1° In het geval bedoeld in het derde lid, wanneer de gouverneur de ontvanger geheel of ten dele aansprakelijk acht voor de diefstal of het verlies: een bedrag gelijk aan dat van het tekort dat de gouverneur dientengevolge ten laste van de ontvanger legt;

2° In de andere gevallen, wanneer verificatie uitwijst dat er een kastekort is, onder meer als gevolg van het afwijzen van bepaalde uitgaven of definitief afgesloten rekeningen: een bedrag gelijk aan dat van het tekort.

Artikel 131, § 4, is mede van toepassing. »

Art. 28. A l'article 142 de la même loi, dont le texte actuel formera le § 1er, il est ajouté un § 2, rédigé comme suit:

« § 2. Au moins une fois dans le courant de chacun des quatre trimestres de l'année civile, l'encaisse du receveur régional est vérifiée par le gouverneur; il établit un procès-verbal de la vérifi-

cation, qui mentionne ses observations, ainsi que celles formulées par le receveur, et est signé par l'un et l'autre; le gouverneur donne connaissance de ce procès-verbal au conseil communal.

Il est procédé simultanément à la vérification des encaisses du receveur régional pour toutes les communes de son ressort, ainsi que des autres encaisses publiques dont il aurait la charge.

Le receveur régional signale immédiatement au gouverneur et au collège des bourgmestre et échevins tout déficit résultant d'un vol ou d'une perte; le gouverneur procède aussitôt à la vérification de l'encaisse conformément aux alinéas 1er et 2; le procès-verbal de la vérification est complété par l'exposé des circonstances et des mesures de conservation prises par le receveur.

Après avoir demandé au conseil communal de lui faire connaître ses observations dans le délai qu'il indique, le gouverneur invite le receveur, par une lettre recommandée à la poste, dont il transmet copie au collège des bourgmestre et échevins, à verser dans la caisse communale:

1° Dans le cas visé à l'alinéa 3, lorsque le gouverneur estime que le receveur doit être tenu pour responsable en tout ou en partie du vol ou de la perte, une somme équivalente au montant du déficit que le gouverneur décide en conséquence de mettre à sa charge;

2° Dans les autres cas où une vérification de l'encaisse fait apparaître un déficit, notamment à la suite du rejet de certaines dépenses de comptes définitivement arrêtés, une somme équivalente au montant du déficit.

L'article 131, § 4, est d'application. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 29. Artikel 247 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 247. Geen betaling uit de gemeentekas mag geschieden dan op grond van een op de begroting voorkomende post, in voorkomend geval vastgesteld overeenkomstig artikel 244, of op grond van een bijzonder krediet, in voorkomend geval goedgekeurd overeenkomstig artikel 246, of op grond van een voorlopig krediet toegestaan onder de voorwaarden en binnen de grenzen die de Koning bepaalt.

De leden van het college van burgemeester en schepenen zijn persoonlijk aansprakelijk voor de uitgaven die zij in strijd met het eerste lid hebben gedaan of bevolen. »

Art. 29. L'article 247 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 247. Aucun paiement sur la caisse communale ne peut avoir lieu qu'en vertu d'une allocation portée au budget, le cas échéant arrêtée conformément à l'article 244, d'un crédit spécial, le cas échéant approuvé conformément à l'article 246, ou d'un crédit provisoire alloué dans les conditions et limites fixées par le Roi.

Les membres du collège des bourgmestre et échevins sont personnellement responsables des dépenses engagées ou mandatées par eux contrairement à l'alinéa 1er. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 30. Artikel 249, § 1, van dezelfde wet wordt aangevuld met een derde lid, luidend als volgt:

« De leden van het college van burgemeester en schepenen die uitgaven bevolen hebben in de gevallen bedoeld in het eerste en

het tweede lid, die echter afgewezen zijn bij de definitief afgesloten rekeningen, zijn er persoonlijk toe gehouden het overeenkomstige bedrag in de gemeentekas te storten.»

Art. 30. L'article 249, § 1er, de la même loi est complété par un alinéa 3, rédigé comme suit:

« Les membres du collège des bourgmestre et échevins qui auraient mandaté des dépenses payées en exécution des alinéas 1er et 2 mais rejetées des comptes définitifs, sont personnellement tenus d'en verser le montant à la caisse communale. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 31. In artikel 251, tweede lid, van dezelfde wet worden de woorden «overeenkomstig artikel 137» vervangen door de woorden «overeenkomstig artikel 136, tweede lid».

Art. 31. A l'article 251, alinéa 2, de la même loi, les mots «conformément à l'article 137» sont remplacés par les mots «conformément à l'article 136, alinéa 2».

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — La commission propose un nouvel intitulé ainsi rédigé: Proposition de loi modifiant la nouvelle loi communale.

De commissie stelt een nieuw opschrift voor dat luidt: Voorstel van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet.

Ce texte rencontre-t-il l'accord de l'assemblée?

Is de Senaat het met die tekst eens? (*Instemming.*)

Le nouvel intitulé est approuvé.

Het nieuwe opschrift is goedgekeurd.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

We stemmen later over het voorstel van wet in zijn geheel.

Mesdames, messieurs, je vous propose d'interrompre ici nos travaux.

Dames en heren, ik stel voor onze werkzaamheden te onderbreken. (*Instemming.*)

Le Sénat se réunira demain, vendredi 13 juillet, à 10 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen, vrijdag 13 juli, te 10 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 24 heures.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 24 uur.*)

